1

4 IANUARIE 1979,
ANUL XIII (NR. 588)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

P
605.728

FOTO: GRIGORE PREPELIȚĂ

Fie ca noul an să aducă noi şi mari succese în înflorirea României socialiste, în realizarea Programului partidului ce corespunde celor mai înalte năzuinţe de prosperitate ale întregului nostru popor!

Fie ca anul 1979 să aducă tuturor popoarelor noi victorii în dezvoltarea lor liberă şi independentă, în lupta pentru pace, pentru făurirea unei lumi mai bune şi mai drepte pe planeta noastră!

Vă urez, tuturor, dragi compatrioţi, succese tot mai mari în întreaga activitate consacrată propăşirii patriei, împlinirea tuturor dorinţelor şi aspiraţiilor de mai bine, multă sănătate şi fericire!

Din adîncul inimii vă adresez tradiţionala urare:
«LA MULŢI ANI!»

Din **MESAJUL DE ANUL NOU**
adresat întregului nostru popor, la posturile de radio şi televiziune, de
TOVARĂŞUL NICOLAE CEAUŞESCU

ÎNDEMNURILE TOVARĂŞULUI NICOLAE CEAUŞESCU – STRĂLUCIT PROGRAM DE MUNCĂ ŞI VIAŢĂ PENTRU TÎNĂRA GENERAŢIE

Ca în fiecare an, şoimi ai patriei, pionieri şi utecişti, reprezentanţi ai tinerei generaţii de pe întreg cuprinsul patriei, sosiţi în ziua de 30 decembrie 1978, în faţa Comitetului Central al P.C.R., au adresat după datina străbună, în graiul tradiţionalului Pluguşor, urarea cea mai scumpă inimilor noastre — de «mulţi ani», de viaţă lungă, sănătate şi fericire — tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, tovarăşei Elena Ceauşescu, celorlalţi tovarăşi din conducerea partidului şi statului.

Urale şi aplauze îndelungi au subliniat în repetate rînduri **CUVÎNTAREA TOVARĂŞULUI NICOLAE CEAUŞESCU,** *rostită cu acest prilej, îndemnurile sale adresate tineretului, întregului popor de a munci fără preget pentru edificarea socialismului şi comunismului pe pămîntul României, pentru strălucirea tot mai puternică a patriei noastre.*

«Intrăm în al patrulea an al cincinalului, anul 1979, cu hotărîrea fermă de a face totul pentru înfăptuirea Programului elaborat de Congresul al XI-lea de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintare a României spre măreţul ideal al poporului român şi al întregii omeniri — spre societatea comunistă», *a spus tovarăşul Nicolae Ceauşescu.*

Apreciind importanta contribuţie a tineretului patriei care, alături de întreg poporul, înscrie minunate succese în lupta pentru dezvoltarea României socialiste, pentru ridicarea continuă a nivelului de trai material şi cultural al poporului, secretarul general al partidului şi-a manifestat deplina convingere că tînăra generaţie va şti să ţină sus şi în viitor steagul revoluţionar al luptei pentru socialism, pentru comunism, pentru libertate şi independenţă.

Adresîndu-se direct purtătorilor cravatei roşii cu tricolor, şoimilor patriei, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a spus:

«Dăm o înaltă apreciere activităţii organizaţiei de pionieri, muncii pionierilor şi copiilor care, preocupaţi să-şi însuşească cele mai noi cunoştinţe în toate domeniile, să înveţe, desfăşoară, alături de tineret, de părinţi, o activitate rodnică în diferite sectoare. Vă adresez cele mai calde felicitări, dragi pionieri şi copii, pentru ceea ce aţi obţinut în anul care se încheie, precum şi urarea de a realiza noi şi noi paşi în însuşirea celor mai avansate cunoştinţe ale ştiinţei, tehnicii şi culturii, pentru a deveni tineri şi cetăţeni demni, cu o înaltă cultură, ai patriei noastre socialiste.

Doresc să mă refer, de asemenea, la prietenii mei cei mai mici, la şoimii patriei. Deşi încă pui de şoimi, ei învaţă să zboare pentru a fi adevăraţi şoimi în înălţarea patriei spre comunism, în asigurarea independenţei şi suveranităţii sale. Viaţa voastră, ca a tuturor copiilor patriei, este lipsită de griji. Datorită muncii părinţilor, politicii partidului, aveţi condiţii pentru a duce o existenţă fără grijă, pentru a păşi în viaţă cu o perspectivă luminoasă. Vă doresc, dragii mei şoimi ai patriei, dragi copii, numai şi numai bucurii! Să păşiţi înainte tot mai ferm, liberi, încrezători în munca părinţilor voştri, în patrie, în partid! Să creşteţi şoimi, cetăţeni de nădejde ai patriei noastre. Vă urez multă fericire!»

Evidenţiind, ca în atîtea alte rînduri, rolul pe care îl au cultura, ştiinţa, munca în asigurarea înfloririi continue a patriei, în înfăptuirea Programului partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a arătat: **«Aşa cum am mai spus nu o dată, dragi tineri, faceţi totul pentru a deveni stăpîni pe ceea ce a creat mai de preţ poporul nostru, însuşiţi-vă comorile ştiinţei şi culturii universale! Nu precupeţiţi nimic pentru a stăpîni temeinic cunoştinţele de bază din toate domeniile, pentru a uni într-un tot inseparabil munca, învăţătura şi ştiinţa!»**

Referindu-se la situaţia internaţională, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a arătat că anul care s-a încheiat a marcat mari succese în lupta popoarelor de pretutindeni împotriva politicii imperialiste şi colonialiste, pentru dreptul de a-şi hotărî viaţa, destinele, fără nici un amestec din afară.

«Patria noastră şi-a adus contribuţia activă la viaţa internaţională, la lupta pentru o politică de destindere şi de pace, pentru noua ordine economică, pentru dezarmare, pentru oprirea cursei înarmărilor, pentru înfăptuirea dezideratului vital al omenirii de a instaura pacea în întreaga lume — scopul nobil de totdeauna al socialismului şi comunismului», *a arătat tovarăşul Nicolae Ceauşescu. Subliniind că partidul nostru va continua să militeze neobosit pentru o politică de pace şi destindere, pentru oprirea cursei înarmărilor, preocupîndu-se în acelaşi timp de întărirea capacităţii de apărare a patriei noastre, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a spus:*

«Vrem ca toţi copiii României, începînd cu cei din leagăn, ca şoimii şi pionierii, întregul nostru tineret, să crească la adăpost de grija că mîine ar putea cădea asupra lor bomba atomică, că mîine ar putea fi victima ucigătoarelor arme chimice, a bombelor cu neutroni, a celorlalte îngrozitoare mijloace de distrugere în masă. Sîntem la fel de preocupaţi ca şi copiii şi tinerii celorlalte popoare să crească în linişte şi pace, ca mamele de pretutindeni să nu-şi trimită copiii pe fronturile de luptă, să nu-şi mai plîngă copiii morţi în război. Vrem ca întregul tineret al lumii să-şi pună întreaga forţă creatoare, tot elanul în slujba civilizaţiei, a ştiinţei, a cunoaşterii, a ridicării economice şi bunăstării popoarelor. Împlinirea acestui ideal este menirea socialismului şi comunismului — şi pentru această măreaţă cauză vom face totul, nu vom precupeţi nimic!»

În încheierea cuvîntării, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a arătat că partidul, poporul nostru vor face totul pentru a asigura dezvoltarea continuă a patriei noastre pe calea prosperităţii, bunăstării, independenţei şi suveranităţii:

«Cu aceste gînduri doresc să vă adresez vouă, celor prezenţi aici, tuturor copiilor şi tinerilor patriei noastre, urarea strămoşească de bunăstare şi fericire. Să creşteţi viguroşi, mîndri şi liberi! Vom face totul ca în anul viitor viaţa voastră să fie şi mai lipsită de griji, şi mai fericită, şi mai plină de bucurii!

Urez întregului nostru popor succese tot mai mari în muncă şi viaţă! Vă adresez tuturor tradiţionala urare «La Mulţi Ani!»

Îndemnurile rostite de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, cel mai apropiat prieten şi îndrumător al tinerei generaţii, constituie un ferm şi rodnic program de muncă şi viaţă pentru noi toţi. Urărilor de succese la învăţătură, de rezultate tot mai bune în împletirea studiului cu ştiinţa şi producţia, purtătorii cravatei roşii cu tricolor de pe întreg cuprinsul ţării, români, maghiari, germani şi de alte naţionalităţi, le vor răspunde cu tot elanul, cu toată energia lor tinerească!

Urare tinerească, după datina străbună, tovarăşului Nicolae Ceauşescu, conducerii de partid şi de stat

30 decembrie 1978. Ne aflăm în faţa Comitetului Central al partidului. E o dimineaţă limpede de iarnă, în aerul proaspăt răsună zvon de clopoţei, pocnete de bici, glasuri de colindători. Îmbrăcaţi în pitoreşti costume populare, reprezentînd toate zonele folclorice ale ţării, copiii şi urătorii dau glas acum, la încheierea unui an bogat în împliniri, dragostei neţărmurite pentru partid şi secretarul său general, pentru patria noastră socialistă.

(CONTINUARE IN PAG. 6)

Imn curat, copilăria noastră

Vi se înalță fruntea în lumină
Ca floarea unui cîntec primăvara
Cînd urcă-n timp frumoasă și deplină
Din rodul muncii toată țara.
Un imn curat, copilăria noastră
V-aducem în mănunchi de flori și stele
Din munți pînă la marea cea albastră
Ca-n zborul unei rîndunele.
Prin muncă vîrsta noastră se-mplinește,
Știința cu ardoare vom sluji.
Spre anii comuniști ai țării, creștem
Să vă aducem numai bucurii.

ION CRÎNGULEANU

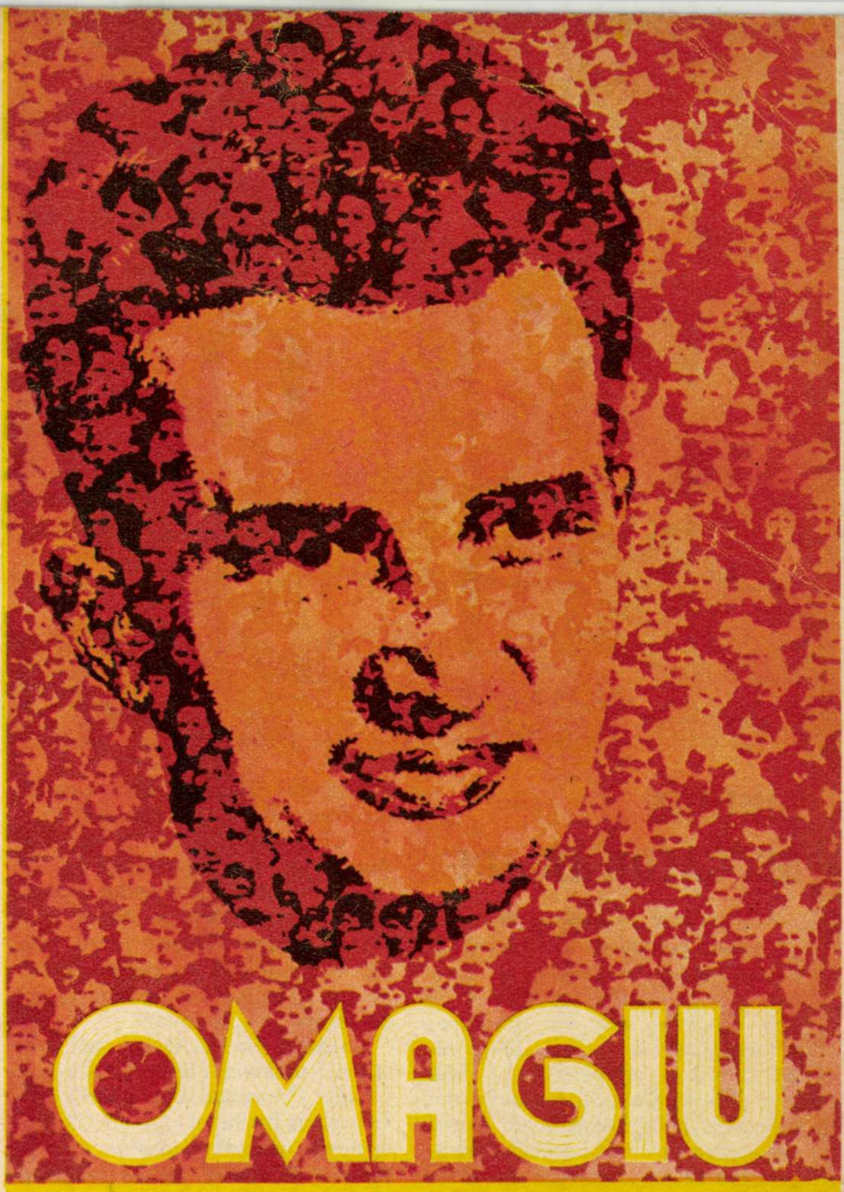

OMAGIU

«Cînd spunem Ceaușescu — România,
Cînd spunem Ceaușescu și partid,
Noi știm cu toți, conducător iubit,
De unde-și are țara măreția.»

Sînt versuri pe care vocile copiilor le-au rostit din adîncul inimii la înalta sărbătoare a poporului nostru, cînd alături de toți fiii pămîntului românesc au omagiat luminoasa aniversare a șase decenii de viață și 45 de ani de activitate revoluționară a marelui prieten și îndrumător al tinerei generații, conducătorul patriei și al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Recenta apariție a volumului **«OMAGIU PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU»** constituie un mo-

(CONTINUARE ÎN PAG. 6)

ALEASĂ PREȚUIRE

Nu o dată, în momentele noastre de bucurie pentru timpul pe care-l trăim, pentru izbînzile noastre, am văzut-o pe tovarășa Elena Ceaușescu înconjurată cu dragoste de copiii țării — florile de azi și dintotdeauna ale patriei. O superbă lumină îi aureolează chipul în aceste clipe de emoție. Este semnul dragostei nemărginite pentru toți copiii României pe care-i iubește la fel de mult ca pe proprii săi copii. Este vibrația comunistului de omenie care și-a închinat mereu, alături de secretarul general al partidului, de președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, întreaga energie, viața toată fericirii omului, idealului comunist al patriei, ideal din care și-a făcut o adevărată stea polară a întregii activități de om politic și om de știință, de om al acestui timp de înalte ritmuri socialiste.

Intră în obiceiul nostru să-i prețuim pe oameni după ceea ce fac, după ceea ce dăruiesc poporului din care s-au născut. Faptele — iată argumentele supreme, pilonii de rezistență în orice prilej de apreciere. Faptele ivite în ani și ani de strădanii tenace, cu încredere în reușită, focalizate de împlinirea unei idei înalte pentru care s-a militat cu fervoare, cu dăruire revoluționară spre mai binele patriei și al poporului.

Este în obiceiul nostru să prețuim din plin modestia, meritele cîștigate în timp, prin devoțiunea cu care se slujește o mare idee, rosturile înalte ale omului pe acest pămînt.

Și tot în obiceiul oamenilor meleagurilor românești a stat, dintotdeauna, prețuirea personalităților timpului după deschiderea amplă a gîndirii lor asupra fenomenelor lumii materiale și sociale, după capacitatea de înțelegere a acestor fenomene și efortul fără răgaz pentru a afla o rezolvare, pentru a desfereca energiile și a le pune să lucreze mai bine în slujba omului, a fericirii lui prezente și viitoare.

Institute de vechi tradiții, universități cu secole de activitate lăsate în urmă, personalități științifice și politice din multe țări ale lumii au dat și dau o înaltă prețuire rolului activ pe care îl exercită, în viața politică, socială și științifică a României socialiste, tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu. Prin glasul ei s-a afirmat nu o dată cerința ca minunatele cuceriri ale științei și tehnicii să fie puse în totalitate în slujba păcii, a fericirii și bunăstării popoarelor; nu o dată, tovarășa Elena Ceaușescu a exprimat cu fervoare dezideratele majore ale emancipării femeii de pretutindeni; știința românească are în personalitatea sa un mesager de înalt prestigiu, care face cunoscută dincolo de granițele țării contribuția geniului românesc la valorile lumii.

Acum, în acest moment, cînd sărbătorim aniversarea zilei de naștere a tovarășei Elena Ceaușescu, adresăm fierbintele nostru omagiu omului exemplar, model de conduită comunistă, de acțiune în slujba idealului comunist al României.

ILIE TĂNĂSACHE

GÎNDURI DE CALDĂ URARE

Am văzut la Muzeul de istorie a Partidului comunist, a mişcării revoluţionare şi democratice din România o fotografie din anul 1939 care evocă un moment din lupta revoluţionară a comuniştilor, reprezentînd o adunare de 1 Mai muncitoresc. Cu ochi luminoşi, din fotografie ne zîmbeşte senin chipul unei tinere, un chip cunoscut şi iubit: tovarăşa Elena Ceauşescu. La vîrsta cînd noi, copiii şi tinerii, înflorim ca ramurile de cireşi, cînd ne bucurăm de tot ce-i minunat în patria noastră socialistă, la această vîrstă tînăra utecistă Elena Petrescu intra în focul luptei revoluţionare a comuniştilor din România, cu curaj şi încredere în izbînda clasei muncitoare.

Avem în biografia tovarăşei Elena Ceauşescu exemplul unei tinereţi revoluţionare, al unui comunist care s-a aflat întotdeauna în primele rînduri ale luptei partidului pentru cauza dreaptă a întregului popor. Pilda întregii vieţi şi activităţi a tovarăşei Elena Ceauşescu este pentru noi, pionierii, un preţios tezaur de înţelepciune, un înalt izvor de cutezanţă revoluţionară.

La acest început de an, noi, toţi copiii României, oferim tovarăşului Nicolae Ceauşescu şi tovarăşei Elena Ceauşescu buchetul alcătuit din toate florile izbînzilor noastre: roadele faptelor de muncă, ale cataloagelor, ale activităţilor pionereşti, mulţumindu-le din adîncul inimii pentru grija părintească cu care ne ocrotesc copilăria.

TUDOR DUMITRAȘCU
clasa a VII-a A,
Școala generală nr. 11,
București

FII DEMNI AI COMUNEI NOASTRE

Mult iubită tovarășă Elena Ceaușescu,

Cu inimile pline de cea mai înaltă recunoștință pentru grija pe care o arătați tuturor copiilor țării și pentru activitatea desfășurată de dumneavoastră în slujba propășirii patriei, în slujba științei, în slujba păcii, pentru toți copiii lumii, noi, șoimii patriei și purtătorii cravatei roșii cu tricolor din comuna Petrești, județul Dîmbovița, vă adresăm recunoștința noastră, cele mai sincere urări de sănătate și fericire. Sîntem mîndri că anii copilăriei dumneavoastră i-ați petrecut pe aceste meleaguri, că din tinerețe v-ați dedicat marilor năzuințe revoluționare care aveau să rodească mai tîrziu într-o viață exemplară de muncă și luptă. Exemplul dumneavoastră ne însuflețește, ne îndeamnă să ne străduim mai mult, cu toată energia noastră tinerească, pentru a obține rezultate cît mai bune la învățătură și în muncă, în cîmpul îmbelșugat de roade al marelui Festival Național «Cîntarea României», în freamătul de competiție al «Daciadei», în toată pregătirea noastră de viitori constructori ai societății socialiste și comuniste. Noi, pionierii și șoimii patriei, urmărim cu nețărmurită dragoste dăruirea cu care munciți ca om politic mereu alături de tovarășul Nicolae Ceaușescu, vă vedem în vizite de lucru în județe, la înaltele forumuri ale țării unde se hotărăște mersul înainte al României socialiste.

Căutînd să fim demni de minunatul dumneavoastră exemplu personal, vom munci neobosit pentru a ne integra tot mai mult în viața comunei noastre înfloritoare, pentru a deveni adevărați Feți-Frumoși comuniști, pentru a răsplăti prin fapte pionierești copilăria fericită ce ne-a fost dăruită de partid, sub soarele României socialiste. Azi, gîndurile noastre dau grai dragostei ce v-o purtăm și vă urăm din inimă — «La mulți ani!»

Comandamentul unității de
pionieri de la
Școala generală
din comuna Petrești,
județul Dîmbovita

VĂ SCRIU FIII VĂII JIULUI

Cu inimile încărcate de emoție și căldură ne adresăm Dumneavoastră, mult stimată și iubită tovarășă Elena Ceaușescu, pentru a vă exprima dragostea fierbinte și recunoștința pe care vi le poartă toți copiii Văii Jiului. Vedem în Dumneavoastră pe cea mai îndrăgită mamă, model de dăruire și pasiune, savantul patriot care-și consacră întreaga activitate progresului științei românești.

Noi, fiii de mineri, creștem și muncim, învățăm și activăm în aceste locuri în care cărbunele este miezul de foc al muncii părinților noștri. Urmînd exemplul de hărnicie al părinților, al comuniștilor, am încheiat acest trimestru cu rezultate bune și foarte bune la învățătură, răspunzînd prin aceasta îndemnurilor secretarului general al partidului de a ne forma ca adevărați tineri revoluționari la școala muncii și a hărniciei.

Cunoscînd grija pe care o purtați tinerei generații, vă asigurăm, stimată tovarășă Elena Ceaușescu, că pionierii și școlarii din Valea Jiului se pregătesc cu dăruire și devotament pentru a deveni oameni capabili să asigure viitorul tot mai fericit, tot mai luminos al României.

GABRIEL COȘA
clasa aVII-a,
Școala generală nr. 4, Petroșani

O ZI DE NEUITAT

Îmi va rămîne pentru totdeauna în minte ziua aceea neuitată cînd tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu au fost oaspeții orașului Miercurea Ciuc. Felul cum se apropiau de oameni, surîsul ce-l aveau pe față iradiau o nespusă bunătate. Pionierii, îmbujorați de emoție, s-au grăbit să-i întîmpine cu flori. Am avut fericirea să fiu și eu printre ei la acest moment care a însemnat pentru mine o cinste deosebită. N-am să uit niciodată clipa aceea. La înmînarea buchetului de flori, tovarășa Elena Ceaușescu a surîs și m-a mîngîiat. Mîna ei era la fel de caldă ca și a mamei mele. Sînt nespus de fericită că tocmai buchetul meu de garoafe, îmbrățișarea mea au constituit simbolul dragostei fierbinți și sincere ce i-o poartă în inimile lor, înfrățiți, toți pionierii români și maghiari ai județului Harghita.

SZABO ILDIKO
clasa a VIII-a,
Școala generală nr. 10,
Miercurea-Ciuc

FLORI DINTR-O CONSTELAȚIE A PETROCHIMIEI

Toți pionierii și șoimii patriei din comuna Brazi, municipiul Ploiești, sînt mîndri de munca părinților lor, care lucrează atît în agricultură, cît și în marele Combinat petrochimic Brazi, cunoscut în întreaga țară.

Deseori am organizat vizite la combinatul pe care noi îl numim «Constelația Brazilor», sau ne-am întîlnit cu specialiști care ne-au vorbit despre frumusețea și importanța activității de petrochimist. De pe acum mulți dintre colegii mei visează să ajungă să muncească

TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU

Noi, pionierii,
Buchet de flori desprins
Din albul pur al copilăriei,
Rînd pe rînd venim în prag
Cu glasuri cristaline
Să vă urăm ani mulți,
Bogați în împliniri,
Însorind în ochii noștri
Timpul spre a timpului înflorire.
Gîndurile noastre într-al țării gînd
Se întîlnesc,
Ca fructele pe ram
Și vă împletesc o iubire fără
seamăn.
La mulți ani
Și multe primăveri senine.

LUMINIȚA ANTONESCU
Cenaclul literar al Casei Centrale
a pionierilor și șoimilor patriei,
București

în această minunată cetate a chimiei românești. Noi știm că actuala dezvoltare a chimiei noastre se datorește grijii partidului nostru pentru industrializarea armonioasă a întregului teritoriu, contribuției deosebite a tovarășei academician Elena Ceaușescu, a cărei permanentă preocupare pentru ridicarea la un nivel superior a chimiei românești a asigurat o înflorire fără precedent a acestei științe și industrii. Doresc să-i adresez, din partea tuturor pionierilor și șoimilor patriei din comuna Brazi, cele mai frumoase gînduri și sentimente de dragoste, urări de sănătate, viață lungă și împliniri depline în nobila sa activitate, alături de tradiționalul «La mulți ani!»

ILEANA ILIE
clasa a VIII-a,
Școala generală din comuna
Brazi, municipiul Ploiești

ÎNALT ȘI CUTEZĂTOR EXEMPLU

În cartea istoriei contemporane, pe o filă de aur, este înscrisă copilăria noastră pe care o trăim, hotărîți să ne pregătim cît mai temeinic pentru viitor. Prin grija partidului, noi, pionierii din comuna Lovrin, județul Timiș, asemenea pionierilor din întreaga țară, învățăm într-o școală nouă, luminoasă, dotată cu laboratoare, cabinete și ateliere-școală, o cetate în miniatură a științei în care, pe zi ce trece, culegem, plini de ambiție și nerăbdare noi cunoștințe.

În școala noastră învață copii români și germani. Sîntem uniți peste tot, la muncă patriotică, la manifestările cultural-artistice, sportiv-turistice, în organizarea unor întîlniri cu comuniști fruntași în producție, cu Eroi ai Muncii Socialiste.

Printre activitățile noastre cele mai îndrăgite sînt cercurile tehnico-aplicative și științifice în care ne putem exprima talentul, măiestria și inventivitatea. Activez cu multă dragoste și interes în cercurile tehnico-aplicative ale școlii pentru că visul meu e să urmez chimia. Pilda mea cea mai înaltă și cutezătoare în știință este tovarășa Elena Ceaușescu, comunist de frunte prin toate faptele sale, personalitate a științei românești apreciată și admirată în patrie și dincolo de hotarele ei, în numeroase state ale lumii.

Gîndurile mele cele mai semețe zboară acum spre împlinire, spre acea vie întruchipare a perseverenței, a muncii neobosite, spre acest om minunat.

De aceea învăț necontenit și mă pregătesc cu seriozitate pentru a putea continua ceea ce am început aici, la Școala generală din comuna Lovrin, pentru a pătrunde mai adînc în tainele chimiei, ale fizicii, pentru a mă îndrepta cu pași siguri spre viitor.

RAMONA NAUY,
pionier-membru al C.N.O.P.,
clasa a VIII-a,
Școala generală din comuna
Lovrin, judetul Timiș

PENTRU GLORIA ȘTIINȚEI ROMÂNEȘTI

Activitatea tovarășei Elena Ceaușescu, ca membru al conducerii partidului nostru și în același timp ca strălucit om de știință, constituie un exemplu de muncă neabătută pentru înălțarea și înflorirea patriei noastre. O mare și profundă putere de gîndire, competență, sensibilitate, adîncă omenie, o totală dăruire în muncă — iată calități care definesc personalitatea unui eminent om de știință, a tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu. Prezența dinamică, aportul considerabil în știința românească i-au adus nu numai recunoștința întregii țări dar și înalta prețuire a unor prestigioși oameni de stat și de știință de peste hotare.

Anul care a trecut a fost pentru tovarășa Elena Ceaușescu un an de mari împliniri pe tărîmul științei. Institutul Central de Chimie, al cărui director general este tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, a cunoscut mari și deosebite succese, ocupînd pentru a noua oară locul întîi în întrecerea socialistă.

O dată memorabilă pentru chimia românească este septembrie 1978, cînd, sub conducerea tovarășei Elena Ceaușescu, s-au desfășurat, la București, lucrările Congresului național de chimie. Relevînd, cu acest prilej, puternica dezvoltare pe care o cunoaște industria chimică românească, tovarășa Elena Ceaușescu a subliniat rolul chimiei în asigurarea cu materii prime a multor ramuri industriale și a agriculturii. Cuvîntul tovarășei Elena Ceaușescu a constituit, de asemenea, o puternică pledoarie pentru o legătură strînsă și eficientă a cercetării cu producția, un îndemn fierbinte ca oamenii de știință și cercetătorii din domeniul chimiei, împreună cu toți oamenii de știință din România, să-și aducă întreaga lor contribuție la înfăptuirea Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare spre comunism. Alături de specialiști români, la congres au mai luat parte oameni de știință și cercetători chimiști de peste hotare. Referindu-se la această participare, tovarășa Elena Ceaușescu a arătat că prezența lor constituie o expresie a conlucrării dintre oamenii de știință din toată lumea spre binele popoarelor.

Omul de știință, cercetătorul cu orizont larg, omul politic care este tovarășa Elena Ceaușescu se bucură de cele mai alese elogii în rîndul savanților din întreaga lume. Cu prilejul vizitei întreprinsă în Statele Unite ale Americii, împreună cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășei Elena Ceaușescu i s-a înmînat **Diploma de Membru de Onoare al Academiei de Științe a statului Ilinois.**

Profesorul american Emanuel Merdinger a spus cu această ocazie: «**Decernarea acestei distincții, prima, de altfel, acordată de Academia de Științe din Ilinois unei personalități de peste hotare, reprezintă expresia recunoașterii de către membrii Consiliului de conducere a contribuției dumneavoastră la dezvoltarea cercetării științifice în domeniul chimiei.**» Și în continuare: «**...Primiți, stimată doamnă academician, titlul onorific conferit de Academia de Științe a statului Ilinois ca pe o recunoaștere atît a meritelor științei românești, pe care o reprezentați, cît și a** prestigiului internațional de care țara **dumneavoastră se bucură în prezent, pentru politica sa independentă, pentru contribuția activă la promovarea păcii în lume.**»

O manifestare de înaltă prețuire a fost organizată de către oamenii de știință britanici. Tovarășei Elena Ceaușescu i s-a conferit titlul de Membru de onoare al Institutului Regal de Chimie și titlul de «Profesor Honoris Causa» al Institutului Politehnic din Londra Centrală.

Meritele pe plan științific, politic, social sînt subliniate de lordul primar al City-ului londonez: «Doamna Elena Ceaușescu nu este numai un om de știință și o ingineră chimistă de reputație mondială, dar și o mare exponentă a drepturilor femeilor și un om politic de frunte în propria țară».

Iar cercetătoarea științifică Caroline Diop, președinta Uniunii Naționale a femeilor din Senegal, exprimîndu-și admirația și înalta prețuire spunea la rîndu-i: «Tovarășa Elena Ceaușescu este o femeie ilustră, cu un trecut militant exemplar, cu o activitate politică, obștească și științifică remarcabilă, atît pentru țara sa cît și pe plan internațional».

Numeroasele titluri de mare prestigiu conferite de forurile științifice ale multor țări din lume constituie o expresie a deosebitei aprecieri de care se bucură activitatea tovarășei Elena Ceaușescu. Este firesc ca inimile noastre să se umple de mîndrie patriotică pentru bogata și strălucita activitate pe care o desfășoară tovarășa Elena Ceaușescu ca membru al conducerii partidului, ca prestigios om de știință, ca militant neobosit pentru pacea și securitatea tuturor popoarelor.

OMAGIU

(URMARE DIN PAG. 3)

ment de o deosebită semnificație politică în viața patriei noastre. Se înmănunchează aici, în litera vibrînd de dragoste și recunoștință, sentimentul de profundă mîndrie patriotică pe care toate vîrstele țării le trimit către omul cel mai apropiat, către cel ce întruchipează strălucitul exemplu al unui luptător comunist, strălucitul exemplu al unei vieți dedicată idealurilor de independență, libertate și prosperitate a națiunii noastre, pentru cauza socialismului și păcii în lume.

Reunind mesaje, telegrame oficiale și particulare, scrisori, articole, reportaje, eseuri, cîntece, creații literare, gîndurile și urările fierbinți ale fiilor de pe toate plaiurile țării, volumul acesta reprezintă pentru noi, tinerii, minunata oglindă din care, cu adîncă bucurie, sorbim forța dragostei și încrederea țării întregi, hotărîrea de a crește ca fii demni ai patriei, ai partidului.

Omagiul plenar pe care îl întruchipează această carte ne înfățișează nouă, tinerei generații, răsfrînt în milioane de conștiințe, neobositul exemplu de abnegație, pasiune și dăruire revoluționară întruchipate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, înalta apreciere de care se bucură în patrie și în întreaga lume conducătorul partidului și statului nostru, luptător consecvent pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte, pentru libertatea tuturor popoarelor, pentru securitate și cooperare pe arena mondială.

Cu profundă mîndrie vedem în cuvintele și imaginile acestui volum chipul atît de apropiat, iradiind profundă dragoste de oameni, statornică fermitate și hotărîre, chipul atît de drag nouă, atît de înțelept și plin de omenie — conducătorul poporului nostru! Om între oameni, stegar viteaz al unui popor viteaz, tovarășul Nicolae Ceaușescu trezește în inimile fiecărui om al acestui pămînt hotărîre, sete de autodepășire, de frumusețe.

Cu fiecare imagine, tovarășul Nicolae Ceaușescu ne este atît de aproape. Fie în momente solemne, fie în mari adunări populare, în întîlnirile cu oamenii ai muncii, în întîlnirile cu tînăra generație, în familie, aflăm întotdeauna și prezența luminoasă, caldă, apropiată a tovarășei Elena Ceaușescu.

Pentru noi, cei care creștem sub raza plină de căldură a privirilor sale, în grija și atenția pe care partidul și poporul le acordă formării generațiilor de mîine, acest vibrant **OMAGIU** ne este un suprem îndemn de a învăța și a munci temeinic, de a ne pregăti în spirit revoluționar pentru muncă și viață, pentru a fi demni de dragostea și încrederea cu care ne înconjoară în permanență conducătorul iubit al partidului și al poporului nostru, marele prieten și îndrumător al tinerei generații, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

«CUTEZĂTORII»

Urare tinerească

(URMARE DIN PAG. 2)

Cu visul de aur, comunist,
Mîndră floare tinerească
Din Moldova, Transilvania și
Țara Românească
Din Oltenia am venit la urat,
Din Dobrogea și din Banat,
Români, maghiari, germani, întregul
popor
Își poartă prin noi solia de Plugușor.
Din piepturi tinere înflăcărate
Vă urăm, tovarășe Nicolae Ceaușescu,
multă sănătate,
Iubit tovarăș, drag părinte,
Ani mulți vă spunem
Cu sănătate și-mplinire,
Ani mulți și multă, multă fericire
Spre-al patriei progres și propășire.

Știm, ați învins și vitregii și neguri,
Istoria cu vîlvătaia ei.
De mic copil v-ați ridicat prin lupte,
Călit și dîrz, în anii țării grei,
Ca azi să fiți mîndria noastră-ntreagă,
Poporul demn destinul să-și aleagă.
Ca țara mîndră să prospere-n toate,
În fericire și în libertate,
Cu gloria străbună ce o purtăm prin ani
Independenți, egali și suverani.

Vă fie plini de strălucire anii
În fruntea minunatului popor,
Să ne purtați spre comunism, 'nainte,
Sub roșul steag, sub steagul tricolor.

Colindătorii se adresează, apoi, tovarășei Elena Ceaușescu, celorlalți tovarăși din conducerea partidului și statului:

Omagiul cald, urarea strămoșească
Tovarășei Elena Ceaușescu i-adresăm
Și noi succese în știința românească
Depline împliniri ca activist, ca om.

Urăm aici conducerii partidului și țării
Cu versul și cu flacăra cîntării,
Belșug și fericire, voie bună,
Succese dobîndite împreună
Și faima țării noastre tot mai mare,
Între hotare și peste hotare.

Din grupul urătorilor se desprind doi pionieri care oferă tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu tradiționalul însemn al bogăției Anului Nou — grîul proaspăt încolțit. Apoi, cu sorcove multicolore, numeroși șoimi ai patriei și pionieri, înconjoară cu dragoste pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, pe tovarășa Elena Ceaușescu, pe ceilalți tovarăși din conducerea partidului și statului urîndu-le:

Pentru anul care vine
Să aveți noroc și bine,
Bucurie, sănătate
Și spor înzecit la toate,
Viață bună și măiastră!
Să știți că-s cu dumneavoastră
Întreg tineretul gliei,
Toți copiii României.
Din inimile tuturor
Primiți, iubit și drag conducător,
Urarea de Plugușor
Mereu să conduceți țara
Ca soarele primăvara,
Să conduceți România,
Luminîndu-i măreția,
Să călăuziți poporul
Luminîndu-i viitorul.
Sorcova, vesela,
Să trăiți ani fericiți
Și cu țara să-nfloriți!
La anul și la mulți ani!

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu, ceilalți tovarăși din conducerea de partid și de stat răspund cu deosebită căldură și dragoste colindătorilor.

În această atmosferă de bucurie și entuziasm, copiii și tinerii sînt invitați în sediul Comitetului Central, unde li se oferă tradiționalele daruri de Anul Nou.

Ritmuri pionierești la Baia Mare.

PE LUNG

CARNAVAL... CARNAVAL...

Uriașa cupolă de sticlă a **C**omplexului expozițional «**C**asa **S**cînteii» a adăpostit în zilele de vacanță o împărăție de basm. **S**ub ploaia strălucitoare de beteală, sub scînteierea multicoloră a sute și sute de globuri, s-au prins în alai, coborînd parcă din pagini de poveste, Ileana Cosînzeana, Făt-Frumos, alături de **M**otanul **Î**ncălțat și **S**cufița **R**oșie. **N**-au lipsit de la serbare nici **C**apra cu cei trei iezi ai săi, nici vestiții haiduci încinși cu brîie late.

Semnalul de deschidere l-au dat trompeții: **C**arnavalul, marele **C**arnaval «**F**ulg de nea» a început și va dura ceasuri fără șir..

Invitații, mii de pionieri și șoimi ai patriei din **C**apitală, purtînd costume în care fantezia și-a spus din plin cuvîntul, au petrecut, cum s-ar zice, «pe cinste». **F**iindcă surprizele s-au ținut lanț: iată-l pe profesorul **ABC** care nu-i altul decît cunoscutul actor **I**on **L**ucian, prezentînd o suită de glume, pe **P**uiu **C**ălinescu stîrnind ropote de aplauze și, bineînțeles, hohote de rîs. **P**rintre

invitați s-au mai aflat actorii **G**eorge **M**ihăi
tă și un îndrăgit prieten al pionierilor, **I**uri
Darie. **Î**n aceste zile de carnaval, cunosc
tul cîntăreț de muzică ușoară, **A**ureli
Andreescu, a cîntat din cele mai îndră
melodii numai și numai pentru pion
Cuplul fantezist **A**nton și **R**omică s-a nu
rat, de asemenea, printre favoriții nun
unu ai carnavalului. **C**oncursurile di
tive de dans, de muzică, de glume, f
de balet oferite de pionierii **C**asei **C**
a pionierilor și șoimilor patriei au
pletat acest program cuceritor. **A**stf
ria, rîsul, cîntecul și gluma au pu
nire pe această împărăție minuna
navalului.

Cu inimile vibrînd de emoție, p
șoimii patriei au prezentat un
versuri sub genericul «**P**atriei, p
primul nostru gînd.» **U**n recital,
înmănunchind sentimente de
cunoștință partidului, pentru
însorită.

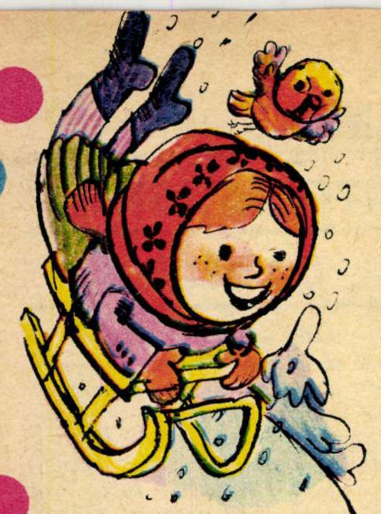

● **Orășelul copiilor** *din municipiul Brăila a fost inaugurat de peste cinci sute de pionieri și șoimi ai patriei care au ieșit în întîmpinarea lui Moș Gerilă, cu un vesel festival al cîntecului și jocului. În același timp, la Casa pionierilor și șoimilor patriei din oraș,* **«Carnavalul fruntașilor»** *reunea în ritmurile muzicii pe toți pionierii, prieteni ai notelor bune.*

● **«Un cîntec, o glumă, un joc»** *se intitulează acțiunea pionierilor din comuna Variaș, județul Timiș, desfășurată în comun cu prietenii lor mai mici, cu șoimii patriei de la grădinița din sat.*

● **«Paleta de aur»** *este denumirea concursului de tenis de masă, la care participă, zeci și zeci de pionieri din comuna Ogrezeni, județul Ilfov.*

„URME PE ZĂPADĂ"

Foto EDUARD PIRINGER, clasa a V-a, Casa pionierilor și șoimilor patriei, Sibiu

„BUCURIA CONSTRUCTORULUI"

Foto: LORICĂ IACOB, Casa pionierilor și soimilor patriei, Botoșani

Pe zăpada ca faianța
Și-a scris cronica vacanța:
Bucurie, voioșie,
Veselă copilărie!

mea de undă a vacanței

le
ile
m-
cu-
ăpî-
car-

erii și
tal de
ului —
magiu,
undă re-
ăria lor

● **«Carnavalul fulgilor de nea»** *a adunat în dansul veseliei, propriu vacanței de iarnă — din orașele Bîrlad și Negrești, din comunele Costești, Vînderei, Gugești, Murgeni și alte localități ale județului Vaslui mii și mii de pionieri.*

● **«Cîntec fierbinte lîngă inima uzinei»** *este genericul recitalului de muzică și poezie prezentat de pionierii și șoimii patriei de la Casa de copii școlari din municipiul Buzău, pentru muncitorii de la Depoul C.F.R. din localitate.*

● *Sute de pionieri și șoimi ai patriei din Galați s-au intîlnit in holul mare al Universității din oraș la* **«Carnavalul veseliei».**

● **«Patina de argint»** *a fost un trofeu viu disputat de către cei mai buni patinatori, reprezentanți ai unităților de pionieri din Reghin, care s-au întrecut în pasionante curse, spectaculoase viraje pe arena de gheață a patinoarului din oraș.*

● **Alba-Iulia** *a găzduit în prima parte a vacanței de iarnă (22—29 decembrie) tabăra de instruire a pionierilor-locțiitori ai președintelui C.N.O.P. și ai președinților C.J.O.P. Printre acțiunile desfășurate aici s-au înscris concursuri cultural-artistice și sportive, activități de pregătire pentru apărarea patriei, vizite în întreprinderi ale municipiului, excursii în județ. Pe agenda de lucru a taberei un loc important l-au ocupat dezbaterile privind «Preocuparea consiliilor și comandamentelor pionierești pentru educarea prin muncă și pentru muncă a pionierilor și școlarilor, cultivarea unei atitudini înaintate față de învățătură» precum și «Activitatea desfășurată de consiliile și comandamentele pionierești pentru educarea politico-ideologică, patriotică și revoluționară a pionierilor și școlarilor». O altă temă a dezbaterilor a constituit-o rolul activului pionieresc în îmbunătățirea continuă a vieții de organizație, participarea la conceperea, organizarea și desfășurarea întregii activități. Aceste dialoguri au prilejuit un rodnic schimb de experiență, participanții au adus în discuție exemple concrete din unitățile lor, au reliefat procedeele cele mai eficiente menite să asigure îmbunătățirea și îmbogățirea conținutului activităților pionierești.*

1

2

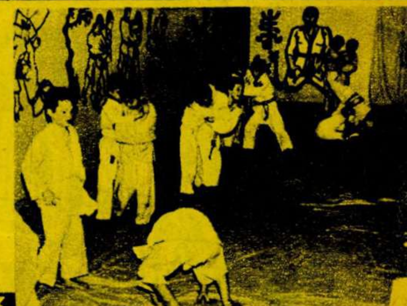

3

Vi-i prezentăm pe talentații membri ai Cenaclului literar-artistic de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Oradea, aflați în plin spectacol (foto 1); așa după cum îi puteți urmări într-un moment al activității lor pe cei ce știu să modeleze cu pricepere viitoarele navomodele (foto 2); și, în plin antrenament la un sport pasionant și frumos: judo (foto 3).

UN STRĂLUCIT FESTIVAL AL VACANȚEI

Scena se luminează treptat și o veselă năvală de fete și băieți, purtînd toate culorile portului românesc, ne vestesc începutul unui frumos spectacol. In eleganta Sală a Palatului R.S.R., în cadrul stagiunii permanente de teatru a Casei centrale a pionierilor și șoimilor patriei, se desfășoară un festival de datini și obiceiuri străbune. Își dau concursul formații artistice de pionieri, multe dintre acestea laureate ale primei ediții a Festivalului Național «Cîntarea României», sosite din județele Suceava, Gorj, Hunedoara, Bistrița-Năsăud, Maramureș.

—Prin acest spectacol aducem în fața pionierilor bucureșteni obiceiuri și datini străvechi specifice unor vestite zone folclorice. Asemenea obiceiuri nealterate de timp reflectă permanența noastră pe aceste meleaguri, cinstea, munca, omenia specifice poporului nostru, ne spune regizorul acestui frumos festival, profesorul Gh. Georgescu.

Deschiderea acestui spectacol au făcut-o gazdele —pionierii Casei Centrale a pionierilor și șoimilor patriei — printr-o urare de bun venit însoțită de sunete de zurgălăi. Își face intrarea apoi un alai de copiii înconjurați de căiuți, capre, urși și începe Plugușorul cu urările de belșug și sănătate. Privindu-i, ai pentru o clipă imaginea unui sat moldovenesc înotînd în nămeți înalți,cu ferestrele caselor luminate, cu oameni bucuroși de oaspeți care ies în întîmpinare, în prag de An Nou, cu colaci de grîu curat, cu mere, nuci și covrigi.

«De peste două mii de ani de cînd trăim pe acest străvechi pămînt/ Uniți în grai, în port, în cîntec și în joc/ Avem o zestre ce ne-a dat tărie ca dintr-o Dacie străbună s-ajungem o Socialistă și nemuritoare Românie.» Versurile le rostesc recitatorii care fac legătură de data aceasta cu momentul Dubașilor, un grup folcloric de pionieri veniți de la Almaș Săliște (jud. Hunedoara). În fața noastră se desfășoară un fragment de teatru popular. Un grup vocal ne poartă pe fir de baladă, departe, în munți, acolo unde-și duc viața ciobanii și oile lor. Urmează apoi un dialog între urători și gazde, jocul dubașilor, împărțirea darurilor și despărțirea de gazde.

Un moment emoționant al acestui frumos festival a fost marcat de pionierii mesageri ai artei folclorice veniți din Bistrița–Năsăud și de cei din Gorj.

De sus, de pe Mara, din Maramureș, pionierii au coborît îmbrăcați în pitorești costume populare, aducîndu-ne din partea locului un obicei de o mare frumusețe: Tînjaua de pe Mara, prin care exprimă cinstirea, respectul pe care poporul nostru îl acordă celor harnici. Pionierii au intrat în scenă purtînd un plug de lemn, împodobit cu panglici colorate, însoțiți de urători care aduc laudă acelui gospodar, care, primăvara, iese primul la arat. Jocurile și cîntecele au un farmec deosebit. Întreaga plastică a acestui moment– mișcări lente, reținute, cîntecul potolit–sugerează gravitatea, profunzimea prin care oamenii Maramureșului omagiază munca, hărnicia. Festivalul s-a încheiat printr-un tablou în care pionierii oaspeți împreună cu gazdele lor bucureștene au rostit urările, izvorîte din adînc de inimă, închinate patriei, partidului, conducătorului iubit, tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Vacanța a strălucit prin acest Festival pentru care Casa centrală a pionierilor și șoimilor patriei merită toate aplauzele.

B. VLAD

ANUL INTERNAȚIONAL AL COPILULUI

1979-International Year of the Child

Pe toate meridianele globului, în toate statele lumii, prima zi a anului 1979 a marcat nu numai începutul unui nou an calendaristic, ci și ziua de debut a anului pe care națiunile lumii au hotărît, în cadrul Adunării generale a O.N.U. să-l dedice celor mai tineri dintre locuitorii Terrei, proclamîndu-l **Anul Internațional al Copilului.**

Așadar, printre problemele prioritare asupra cărora națiunile lumii au hotărît să-și îndrepte atenția de-a lungul tuturor celor 365 de zile ale acestui an se vor afla și problemele copiilor, adică ale celor ce reprezintă însăși viitorul umanității.

Statisticile mondiale arată că, astăzi, aproape un miliard și jumătate dintre locuitorii planetei sînt copii.

În oricare parte a globului ar trăi, copilul are nevoie de căldură și înțelegere din partea părinților, a tuturor celor ce-l înconjoară. El trebuie să se bucure de toată dragostea și atenția celor de vîrsta maturității, pentru a-l ajuta să pătrundă tainele cunoașterii, pentru a-i sădi în suflet sentimentele nobile ale omeniei, pentru a-l crește și educa în spiritul păcii și al înțelegerii între popoare. Așa cum stă scris în Declarația drepturilor copilului, omenirea trebuie să acorde copilului tot ce are mai bun. Pe lîngă afecțiune și înțelegere, copiii de pretutindeni au dreptul la hrană, locuință, educație și asistență medicală, să trăiască astfel încît să se poată bucura de joc și de căldura familiei.

Dar multe milioane de copii din lumea contemporană nu se pot bucura nici măcar de hrana zilnică. Potrivit unor estimări recente, **circa 10 milioane de copii sub vîrsta de cinci ani suferă de subnutriție gravă,** *fiindu-le amenințată viața;* **250 milioane de copii sub vîrsta de 14 ani nu pot urma nici o școală; milioane de copii din regiuni aflate în țări în curs de**

ROMAN FOILETON

de VASILE NICOROVICI

După o scurtă pauză, în cursul căreia am luat aer, alergînd pe străzile Sloboziei, ne-am urcat din nou în autobuz, la apelul, prin trei sunete de claxon, lansate de nea Tudor. Și am pornit mai departe prin frumosul Bărăgan. Dar după vreo trei sferturi de oră, cineva a strigat: «Om la apă!» Am rîs cu toții. Trică! Ia-l de unde nu-i. De la Slobozia nimeni nu-și amintea să-l mai fi văzut. Se terminase cu gluma! Diriginta sări în picioare, speriată, strigînd: «Tovarășe Tudor, oprește!» Autobuzul stătu locului. «Întoarcem la Slobozia!» strigă diriginta, încă și mai speriată. Profesorul Axente Crăciun, mai calm, spuse: «Nu e bine. Dacă ăia îl găsesc și-l trimit pe urmele noastre, înseamnă că ne-am obosit degeaba. Este?» «Și ce facem?» întrebă diriginta albă la față. «Cobor eu aici și dau telefon la Slobozia!» Întîmplarea făcuse să ne aflăm în centrul unei comune, tocmai în fața Consiliului Popular. Profesorul Axente Crăciun se întoarse mai repede decît crezusem și strigă, vesel, șoferului: «Înainte, fuga marș, nea Tudore!» Apoi, cînd autobuzul porni, îi spuse dirigintei: «Trică al nostru e bine și sănătos. Ăia l-au găsit și l-au expediat cu o ocazie la S.M.A., în drumul nostru.» Dar diriginta, totuși, nu s-a liniștit și nu avea să se liniștească nici în următoarele două ore, pe parcursul cărora am vizitat, la Gospodăria de stat, fabrica de pui și fabrica de lapte, și am străbătut drumul pînă la Stație, unde aveam să-l revedem pe Trică. Din cauza asta, am mers tot în grabă, deși nouă ne-ar fi plăcut să stăm mai mult lîngă furnicarul acela galben-auriu, de pui abia ieșiți din găoace, care piuiau, sărind unii peste alții, de parcă ar fi dat un spectacol de circ. Ni s-a spus să nu-i atingem, dar eu tot am sustras unul, care se răzlețise în direcția mea și i l-am strecurat în palme lui Lili. Cînd am ieșit afară, s-a înseninat dintr-o dată în fața noastră, din pricina mulțimii de găini albe, cu creastă roșie, păstrate pentru prăsilă, după un gard de sîrmă.

Pînă la S.M.A., nea Tudor, îmboldit de îngrijorarea dirigintei, a gonit ca o rachetă, deși profesorul Axente Crăciun îl povățuia într-una: «calm, mai calm, nea Tudore!» Stațiunea era așezată la marginea unui sat, asemenea unei cetăți moderne, avînd la intrare o poartă, grea și înaltă, deasupra căreia trece o acoladă de beton ca un fel de arc de triumf. Ei bine, tocmai cînd era să intrăm înăuntru — cine credeți că-și face apariția de sub arcul acela de triumf, ca un învingător? Trică! De bucurie că-l vede întreg și nevătămat, diriginta a uitat să-l mustre după cum ar fi meritat. Însă și-a luat el porția după aceea de la profesorul Axente Crăciun, dar cu oarecare indulgență. Fiindcă, pînă la venirea noastră, Trică nu stătuse degeaba. Dacă ar fi să-l credem, din dispoziția lui ni s-a gătit cea mai bună mîncare, iar sala de mese a fost aranjată ca pentru cea mai mare festivitate. Directorul stațiunii, un bărbat cu pieptul lat, cărunt la tîm-

dezvoltare nu dispun de surse de apă potabilă. *Adeseori ei trebuie să colinde nenumărate ceasuri din zi în căutarea apei, de multe ori poluată, din cauza căreia contractează boli grave.*

Anul Internațional al Copilului oferă prilejul ca umanitatea, guvernele țărilor membre ale O.N.U. să-și îndrepte atenția spre toate aceste probleme și să întreprindă acțiuni durabile, programe constructive menite să elimine din viața copiilor foamea și bolile, analfabetismul, lipsa de asistență medicală și de a crea condiții favorabile tuturor copiilor de a se pregăti pentru viață.

Viața milioanelor și milioanelor de copii care se află în suferință nu poate fi ameliorată decît prin eforturile conjugate ale popoarelor, prin instaurarea unei noi ordini economice și politice internaționale, bazate pe echitate și justiție.

Misiunea de a coordona diferitele acțiuni ce vor avea loc în lume la nivel național și internațional pe tot parcursul Anului Internațional al Copilului a fost încredințată, de către Adunarea generală a O.N.U., UNICEF-ului.

Ca întotdeauna, sentimentele de prietenie și solidaritate ale copiilor din România socialistă se îndreaptă către toți cei de o vîrstă cu ei din întreaga lume. Prin grija partidului și statului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu personal, copiii României socialiste, constructorii societății noastre de mîine — societatea comunistă — sînt înconjurați cu dragoste și căldură, asigurîndu-li-se toate condițiile necesare pentru a trăi o copilărie fericită, pentru a se pregăti pentru muncă și viață într-o societate în care omul se poate afirma plenar, potrivit năzuințelor și aptitudinilor sale.

Educați în spiritul prieteniei și păcii, al înțelegerii între popoare, cunoscînd viața copiilor din cele mai diferite zone ale globului, realitățile lumii contemporane, pionierii patriei noastre participă cu entuziasm la numeroase acțiuni prin care își manifestă spiritul de prietenie și solidaritate față de toți copiii lumii.

ECATERINA ROȘCA

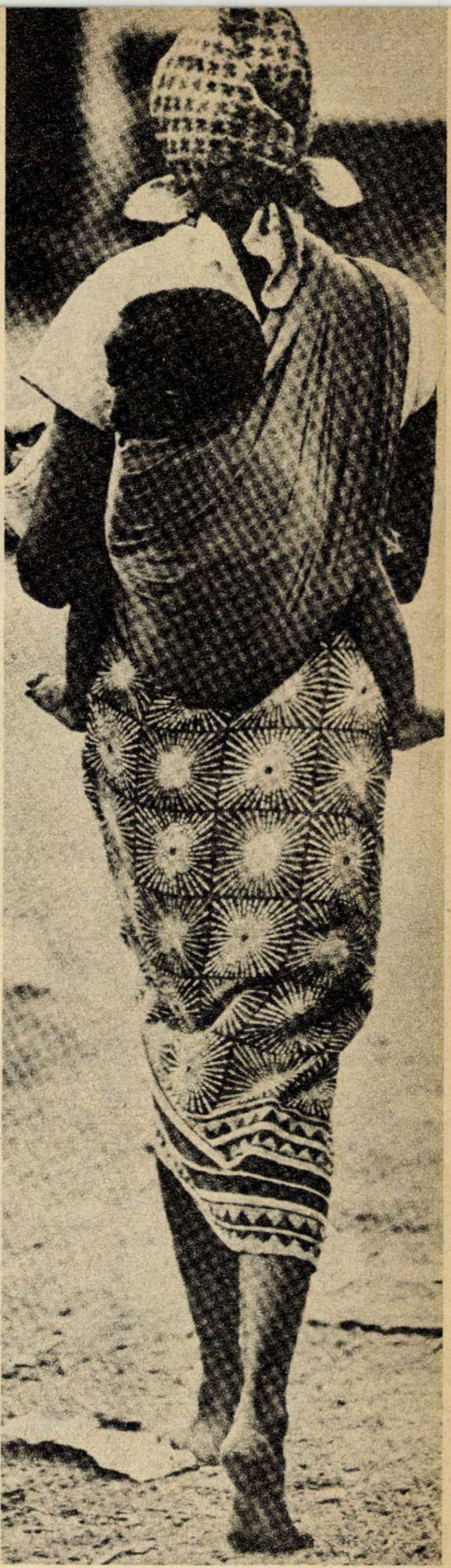

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

ple, care ieșise să ne întîmpine, îl asculta zîmbitor, fără să-l contrazică. «Masa a fost bună și serviciul ireproșabil!» a spus cu voce tare profesorul Axente Crăciun către director, dar Trică luă lauda asupra sa și răspunse cu modestie: «Asta nu e meritul meu, ci al tovarășului Turcu!» În schimb, cît am vizitat stațiunea, numai el se crezu în drept să ne explice totul, încît directorul Turcu, satisfăcut de noul său ajutor, se mulțumea să surîdă și să zică «Așa e!»-ori să-l corecteze, cînd greșea, cu bunăvoință. În acest fel, am vizitat dormitoarele, dușurile, garajul, atelierul de reparații și am făcut cunoștință cu «tovarășul Druță, cel mai mare specialist în tractoare de pe tot Bărăganul» și cu o echipă de tractoriști, care veniseră pentru o scurtă revizie.

La sfîrșit, după ce străbătuserăm întregul S.M.A., Trică ne spuse, mîndrindu-se ca de propria lui ispravă:

ROMAN FOILETON

«Și aflați că, la început de tot, n-a fost în acest loc decît un șopron dărăpănat, unde stăteau tovarășul Turcu și contabilul. În rest — cîmp gol, împrejmuit cu gard de sîrmă: Tractoarele, iarna-vara, stăteau sub cerul gol. Mecanicii mai slabi de fire, că erau și din ăștia, fugeau care încotro, unde era mai cald și mai bine...» «Da, așa, așa a fost — îl aprobă directorul Emil Turcu, cu ochii umezi. Bun băiat, pe toate le-a ținut minte!» «Păi, dacă e așa, să vi-l lăsăm în grijă!» spuse, în glumă, profesorul Axente Crăciun. Ceea ce atrase imediat rugămintea îngrijorată a dirigintei: «Vai, tovarășe Axente, vă implor!... că destule am pătimit eu astăzi!»

Cînd ne-am apropiat de Galați, se tăcuse de-a binelea seară.

(Va urma)

Şi în aceste zile de vacanţă pionierii lucrau cu pasiune la realizarea machetelor funcţionale cu care se vor prezenta la concursul «Atelier 2000». Purtătorilor cravatei roşii cu tricolor din judeţul Braşov li s-a rezervat pentru vacanţa de iarnă plăcuta surpriză a inaugurării «TEHNIC CLUBULUI» de la Casa pionierilor şi şoimilor patriei din Braşov. Aici, la dispoziţia pionierilor se află materiale documentare, schiţe şi desene. Tot la «Tehnic club» foarte tinerii tehnicieni îşi dau întîlnire cu inventatorii din întreprinderile oraşului, cu specialişti din institutele de cercetări şi proiectări. Tehnic-clubul braşovean are secţii la Săcele, Codlea, Rîşnov, Făgăraş, Victoria, Rupea şi în comunele Vulcan, Prejmer, Feldioara şi Lisa.

CARATELE INGENIOZITĂȚII

● UN AUTOTURISM DEVINE MAI UŞOR ● MAI MULŢI CAI PUTERE, MAI PUŢIN METAL ● MASELE PLASTICE CÎŞTIGĂ TOT MAI MULT TEREN, ÎNLOCUIND METALUL ● SE OBŢIN PERFORMANŢE TEHNICE SUPERIOARE CELOR MONDIALE

Ştiţi cu toţii că autoturismul «Dacia 1300» are cîte o bară paraşoc atît în faţă cît şi în spate. Constructorii de autoturisme piteşteni au reuşit ca pentru această piesă atît de familiară să găsească un procedeu modern de a o confecţiona. Funcţionalitatea barei a rămas aceeaşi, în schimb forma ei s-a schimbat. După noul proiect, piesa respectivă se execută mult mai uşor, în loc să fie din trei bucăţi asamblate este din una singură. În acelaşi timp însă, greutatea ei s-a redus de la 8,132 kg la numai 3,137 kg. Ce reprezintă aceasta? Un avantaj pentru posesorul de autoturism (nu se mai cară inutil nişte kilograme) şi unul pentru producător (în fiecare an se economisesc 500 tone metal). Nici constructorii de autocamioane nu se mulţumesc cu producerea autovehiculelor aşa cum au fost proiectate în urmă cu mai mulţi ani. Aşa s-au decis de curînd să îmbunătăţească discul de la roata de autocamion. Discul respectiv reprezintă o piesă clasică, de neînlocuit pentru industria constructoare de autocamioane. Aparent nu se mai putea obţine nici o reducere de consumuri. Dar, folosirea unor metode moderne de calcul a permis reproiectarea discului şi reducerea greutăţii lui cu trei kilograme pe bucată, ceea ce la nivelul producţiei unui an înseamnă peste 1 100 tone metal economisit. Şi aceasta în condiţiile cînd rezistenţa discului a rămas neschimbată!

Uneori lupta pentru autodepăşire, căutarea a noi şi cît mai eficiente soluţii de către specialişti, conduce la rezultate de-a dreptul spectaculoase. Iată un asemenea exemplu. Vechiul motor Diesel 12 LDA avea o putere de 2 300 CP şi cîntărea 20,5 tone. Prin munca neobosiţilor realizatori ai acestui motor cunoscut nu numai în ţară, ci şi peste hotare, s-au adus îmbunătăţiri care în final au condus la obţinerea unui motor nou, cu o putere de 4 000 CP şi o greutate de numai 19,5 t. Aşadar, la o putere aproape dublă greutatea s-a redus cu o tonă!

Paralel cu reducerea consumurilor de materiale, cercetătorii şi proiectanţii caută soluţii pentru înlocuirea materialelor metalice cu materiale plastice. Specialiştii au calculat că numai prin înlocuirea unor piese din metal cu altele din material plastic, greutatea unui tractor poate scădea în medie cu 40 kg. La fel, şi în construcţia maşinilor agricole, unde numeroase piese pot fi realizate în condiţii de eficienţă sporită din alte materiale decît metalul. O asemenea piesă, numită «racord», dacă se confecţionează din relon cîntăreşte numai 130 grame faţă de 712 grame în cazul turnării din aluminiu, iar preţul scade de 15 ori.

Asemenea exemple se întîlnesc nu numai în industria construcţiilor de maşini. Colaborarea dintre cercetare şi producţie s-a soldat pentru cunoscuta întreprindere «Electrotehnica» şi Institutul de cercetări pentru industria electrotehnică — ICPE–cu rezultate semnificative pe linia valorificării superioare a materiilor prime şi a materialelor. Astfel, la fabricarea aparatului denumit «baterie în trepte», se obţine, prin reproiectare, o economie de 170 kg materiale feroase, 20 kg material izolant placat şi circa 140 000 bucăţi componente electronice.

Un succes de prestigiu l-a înregistrat în aceeaşi direcţie şi Întreprinderea de maşini electrice din Bucureşti. Prin reproiectarea la un motor asincron antiexploziv, în anul 1979, se va înregistra un consum de metal mai mic cu 29 kg. Aşa se explică faptul că motorul destinat strungului carusel foarte greu, şi avînd o putere de 100 kW, cîntăreşte cu 1 000 kg mai puţin decît cel similar fabricat de o renumită firmă din străinătate.

Exemplele de mai sus au toate un numitor comun: strădania specialiştilor români pentru economisirea materiilor prime şi a materialelor. Este clar pentru noi toţi că o problemă fundamentală a dezvoltării economice a României o constituie gospodărirea cît mai judicioasă a resurselor materiale de care dispunem. Concret, aceasta înseamnă creşterea indicelui de folosire a materiilor prime şi materialelor, reducerea consumurilor de energie şi combustibili. Nu ne poate fi indiferent dacă dintr-o anumită cantitate de metal obţinem mai puţine sau mai multe produse. Cu cît vom obţine mai multe produse cu atît economia naţională va avea de cîştigat, iar în final un asemenea cîştig înseamnă creşterea bunăstării fiecăruia dintre noi, ridicarea continuă a nivelului de trai material şi spiritual.

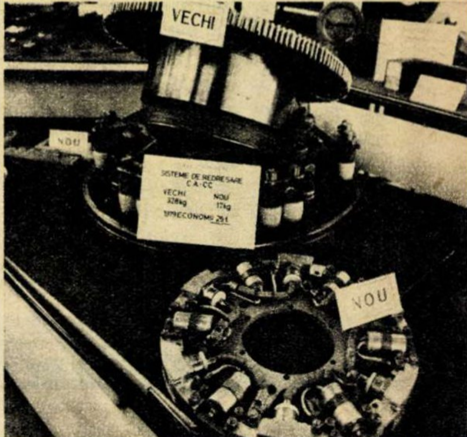

Una din căile care conduc spre asemenea economii o reprezintă reproiectarea produselor. Orice produs poate fi îmbunătăţit, poate fi făcut să funcţioneze mai bine, pentru realizarea lui consumîndu-se o cantitate mai mică de materie primă. Aţi urmărit în rîndurile de faţă cîteva din realizările recente ale specialiştilor noştri, concludente în acest sens.

IOAN VOICU

DIN ISTORIA CIVILIZAȚIEI

„2"

Primele roți nu au fost foarte elegante. Ele însă au dat lumii o nouă dimensiune: a mobilității.

Confecționînd primul vehicul pe roți, omul sumerian a creat o modalitate de reducere a suprafețelor de frecare dintre sol și încărcătură. Cu toate imperfecțiunile — primele roți din lemn nu erau nici foarte rotunde, nici prea rezistente — o roată bună trasă de doi boi putea transporta de cel puțin trei ori mai mult decît o sanie. În același timp, ingeniosul sumerian a realizat ceea ce am putea numi asamblarea primului sistem modern de transport terestru.

Nimeni nu știe de ce sumerienii care au inventat roata au preferat s-o asambleze din trei scînduri, în loc s-o taie dintr-un trunchi de copac. Unii arheologi sînt de părere că arborii groși erau rari în Mesopotamia, alții susțin că sumerienii și-au dat seama că o roată tăiată dintr-o singură bucată s-ar fi despicat de-a lungul fibrei. Oricare ar fi fost motivul, soluția pe care au folosit-o a făcut roata solidă, încît a putut fi utilizată chiar pe fostele sănii de tracțiune.

La scurtă vreme după inventarea roții, carelor le-a urmat șareta trasă de o pereche de măgari. Astfel de vehicule au introdus roata pînă în Asiria, în stepele din centrul Asiei și pe Valea Indului, curînd după anul 2500 î.e.n.

Roata compusă din părți mai greu de construit decît cea masivă s-a dovedit eficace. În centrul ei se afla o bucată de lemn croită separat, astfel încît să se potrivească pe o osie. În găurile efectuate în lemnul din centrul roții se fixau patru pînă la opt bucăți de lemn care făceau legătura centrului cu o bandă de lemn exterioară, alcătuită din șase porțiuni. Au urmat curînd alte îmbunătățiri. Carele de război asiriene au folosit, printre primele, benzi din cupru și bronz pentru a face roata mai rezistentă.

Prin anul 2000 î.e.n., triburile din stepele de lîngă Marea Neagră și-au făcut apariția în Valea Tigrului și Eufratului. Aduceau cu ele un animal ciudat și iute numit cal și o roată cu diametru mare, capabilă să ruleze ușor pe terenurile cele mai proaste. Curînd noua tehnologie a fost preluată de celelalte triburi, după care filistenii, egiptenii, popoarele din Babilon, Grecia și China au perfecționat-o necontenit.

(VA URMA)

EMIL MUNTEANU-RETEVOIESCU

ÎN JURUL BRADULUI

ORIZONTAL: 2) Merge cu plugușorul. 4) Pomul de iarnă (pl.). 5. Orășel în Japonia. 6) Un țurțure de gheață. 7) Primele din alfabet. 9) Poleite cu aur sau argint. 10) Tănase..., personaj din filmul realizat după ciclul epic al lui Duiliu Zamfirescu. 12) Bătaia cu zăpadă. 15) «Șezătoare»... a scriitorilor. 16) Nelipsitul moșneag al tuturor nopților. 17) Munți în Elveția. 18) Pană de despicat lemne. 19) Zăpadă artificială pe ramurile bradului. 20) Nu se amestecă (fig.). 22) Refren. 23) Plin cu daruri în spinarea lui Moș Gerilă. 25) Mănunchi de pene la chipiul militarilor (înv.). 27) Calea pe care zboară sania lui Moș Gerilă. 31) Început de veac! 32). Întins. 34) Adîncit. 36) Animale tibetane. 38) Aduse de Moș Gerilă. 39) Două cadouri! 40) Depășit de ani. 44) Și ele sînt nelipsite din pomul de iarnă. 46) Arbore ale cărui fructe se prind, poleite, în bradul sărbătoresc. 47) Pe ecran! 48) Autorul poeziei «La mulți ani». 49) Fel!

VERTICAL: 1) Și în vacanța de iarnă copiii din Capitală pot face călătorii minunate în... 2) Aprinse, răspîndesc mii de steluțe sclipitoare. 3) Literă slavonă. 4) Autorul poeziei «De Anul Nou». 6) Poezia «Aștept Anul Nou» aparține acestei poete. 7) Leagă globul de creanga bradului. 8) Pletele pomului de iarnă. 10) În vacanța de iarnă. 11) Plin de stele. 13) Și în noaptea de revelion ne aduce în casă veselie și bună dispoziție prin intermediul televizoarelor. 14) Materia primă a lumînărilor din pomul de iarnă. 21) Noaptea de basm a Anului Nou, cu bradul minunat împodobit (masc.). 23) Împreună cu artificiile și globurile dau strălucire pomului de iarnă. 14) Înălțimi. 25) În pahar! 26) Astru «cu dinți» în acest anotimp. 28) Începe iarna! 29) Pe gene. 30) Cetate! 31) Autorul corului «Mulți ani». 33) Dorită de toți în noul an. 34) Localitate în S.U.A. 35) Un glob... sus-pus! 37) Prima filă din calendar! 38) Localitate în India. 39) Se schimbă în noaptea de revelion. 41) Din cetina de brad. 42) În brad! 43) Nelu Gheorghe. 45) Pomul de iarnă!!!

Dicționar: ATSU, ORO, AZU, CUMI, DIH

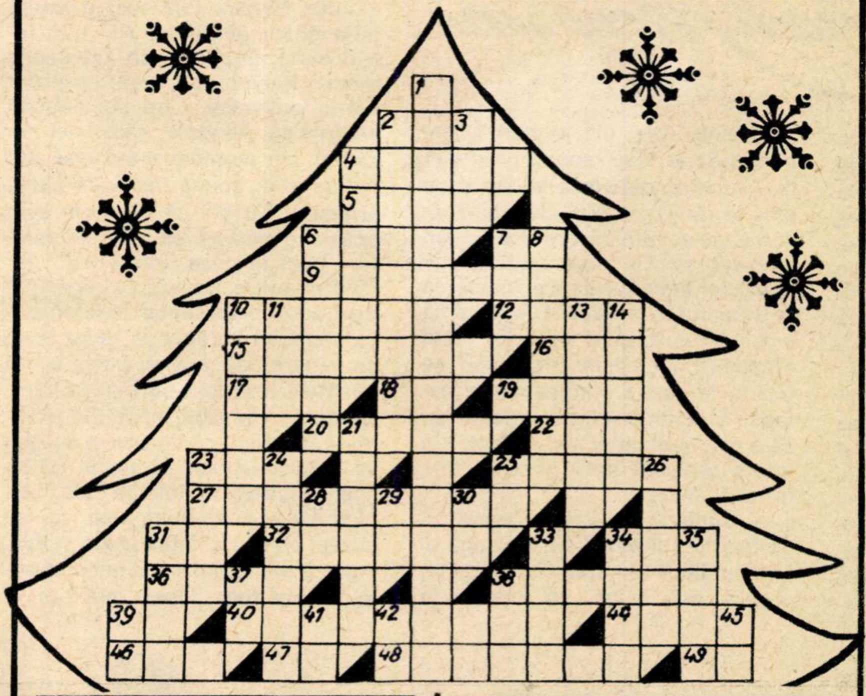

FILATELIE

PEȘTERI DIN ROMÂNIA

De curînd Poșta Română a pus în circulație o emisiune de șase valori, reprezentînd imagini ale unor peșteri din țara noastră. Valoarea de 0,55 lei redă Peștera Polovraci, situată la 5 km nord de comuna cu același nume din județul Gorj. O străveche legendă spune că aici s-a refugiat zeul dac Zamolxe după ce Dacia a fost cucerită de romani. O altă valoare redă peștera Topolnița, a doua ca lungime din România (peste 15 000 m de galerii), aflată aproape de comuna Cireșu, județul Mehedinți. Altă marcă reprezintă peștera Ponoare sau Bulba din același județ. Valoarea de 2,15 lei înfățișează Peștera Rătei, săpată în calcarele muntelui Lespezi din masivul Leaota, la o altitudine de 1 080 m. Apele care o străbat sînt captate la ieșire pentru alimentarea cu apă a municipiului Tîrgoviște, motiv pentru care peștera nu este deschisă turiștilor. Celelalte valori redau peștera Cloșcani, unde institutul de speologie «Emil Racoviță» a organizat o stațiune de cercetări speologice, și peștera Epuran.

Mărcile sînt realizate policrom în heliogravură, pe hîrtie cretată, în coli a 25 bucăți dantelate, în tiraj de 300 000 serii complete. Încadramentul grafic al mărcilor a fost realizat de Sava Stoianov, împreună cu Cristian Lascu, cercetător la Institutul de speologie «Emil Racoviță».

I. PENESCU

CALCUL

ENIGMISTIC

LITERAR

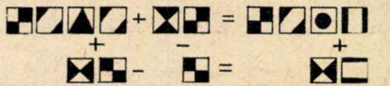

Înlocuind semnele prin cifre și efectuînd operațiile indicate, se va obține un calcul matematic corect, în care primul și ultimul număr reprezintă anul nașterii respectiv al morții, unui binecunoscut scriitor român. Celelalte două numere reprezintă anii debutului cu versuri publicate în «Convorbiri literare» și apariției unui volum de mare succes, cuprinzînd un variat itinerar de călătorie pe meleagurile țării. Cum se numește volumul și cine este scriitorul?

Dezlegare: 1858 + 21 = 1879
+ − +
43 − 3 = 40
1901 + 18 = 1919

Alexandru Vlahuță (1858—1919) a debutat în 1879, iar în 1901 i-a apărut lucrarea «România pitorească».

FOTBALISTICĂ

(monoverb: 6-9)

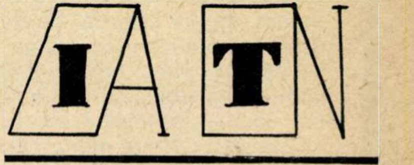

DEZLEGARE: ÎNAINTARE

* * *

IMPORTANT!

În atenția participanților la concursul «File de istorie, file de viitor»

Datorită numărului mare de participanți — peste 2 000 000 —, organizatorii n-au reușit să încheie verificarea tuturor răspunsurilor pînă la data inițial stabilită. Din această cauză tragerea la sorți a fost amînată pentru 1 februarie 1979. Rezultatele vor fi publicate în presa pentru pionieri și tineret.

* * *

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
LUCIA SICOMAȘ

Redacția: Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

index 41033

12 pagini, 1 LEU

STRĂLUCIREA ZĂPEZII

SCHIȚA DE Mihaela Monoranu

— Poți să mă asculți în timp ce lucrezi? I-am întrebat pe unchiul Victor, iar el a zis că dacă e ceva urgent, are să încerce. Ce urgent, depinde cum iei lucrurile, mai bine zis nu, nu-i nimic urgent. Il știi pe Dan Haralambie. Care, s-a interesat unchiul, băiatul acela cu căciuliță albă? N-are nici o căciuliță albă, dar să știi, unchiule, mă așteptam să spui asta fiindcă e semnificativ pentru Dan. După părerea mea, nu după îmbrăcăminte trebuie să se facă cineva cunoscut, iar dacă Dan Haralambie a ajuns să fie identificat după căciuliță, și nici măcar nu e vorba de căciulița lui, numai el e de vină. Știi că împreună cu Dan am făcut dispozitivul acela și alte o mulțime de lucruri, dar nu pricep cum se face că toată lumea vorbea numai despre mine. Pe semne din pricină că mie nu mi-a tăcut gura nici o clipă, am povestit în stînga și în dreapta ce și cum, le-am arătat la toți cum funcționează dispozitivul, în timp ce Dan stătea în colțișorul lui, rușinos și timid, ca și cum ar fi făcut un lucru... rău! Mă lași să ridic eu capota motorului, unchiule? Vai de mine, să știi că șurubul ăsta a slăbit de tot, trebuie schimbat. Într-o zi, a venit un ziarist de la «Zori noi» și, cică, ia să vedem, unde-i vestitul inventator, adică eu, iar cînd să-l aduc și pe Dan la fața locului, el a început să se zmucească înapoi, să se rușineze și așa mai departe. Cum să-ți spun, poate că toți credeau că eu sînt cel mai grozav, și așa și putea să rămînă, numai că singurul care știa adevărul cel mai adevărat eram eu, numai eu, deoarece lucraserăm împreună. Dar ce să mai lungim vorba, ia ghicește unde-i acum Dan Haralambie...

— Pe vreun derdeluș, pe undeva, unde să fie...

— Aș, ce derdeluș, e la întîlnirea tehnicienilor, la Cîmpulung, acolo e! Era sîmbătă la amiază, el tocmai plecase la bunicii lui, în Satul Nou, cînd tovarășul profesor m-a chemat și a zis: Te anunț să-ți faci bagajul, pleci la Cîmpulung, la consfătuire, inventatorule. Și atunci, pe cuvîntul meu, întîi m-am bucurat extraordinar, dar imediat nu m-am mai bucurat, deoarece mi-am adus aminte de Dan. Am stat mult de vorbă cu tovarășul profesor, i-am povestit tot ce ți-am spus și ție acum, iar în timpul ăsta el meșterea la o cumpănă cu apă. Credeam că nici nu mă ascultă cu prea mare atenție, din cînd în cînd chiar se uita pe fereastră. Ningea foarte frumos. Și tocmai cînd credeam eu că e mai neatent și mai visător, s-a întors deodată spre mine și m-a întrebat încet:

— Simți tu că trebuie neapărat să faci lucrul ăsta? Să se ducă el în locul tău? Și a mai zis: de ce nu vorbiți, măi băieți, că făceam în așa fel și vă trimiteam pe amîndoi. Acum, zice, ce să facem, mîine dimineață e plecarea... Am mai stat o clipă, pe urmă am zis bună ziua și am ieșit, iar cînd eram pe treptele școlii, m-am pomenit deodată cu tovarășul profesor lîngă mine. Tocmai număram banii pe care-i aveam în buzunar. Știi că îmi dăduseși tu o monedă de cinci lei din acelea noi, fiindcă nu știam cum arată. Mai aveam vreo doi lei și mărunțiș. Și-atunci el a scos din buzunar niște bani și-a zis: Așa are să-ți ajungă — și, pe cuvîntul meu, mi s-a zbîrlit părul de emoție, fiindcă fără nici o vorbă mi-a ghicit gîndurile. Am citit într-o carte, unchiule, că asemenea momente sînt, ce-i drept rare, dar foarte prețioase, cînd doi oameni se înțeleg deodată, fără nici un cuvînt. Un moment n-am mai stat pe loc și în goana mare am ajuns la poștă. Tu știi că eu n-am avut ocazia niciodată să dau un telefon, cum se zice, interurban, dar cînd e nevoie, să vezi ce repede te descurci! I-am spus telefonistei că vreau să vorbesc la Satul Nou, ea a zis că dă aviz, și peste o oră jumătate a strigat să trec în cabina doi..... Ia cîlții, unchiule, șterge-te pe mîini, că de aceea nu poți să scoți bușonul. Și numai ce încep să strige la telefon alo, alo, cînd Dan, cînd bunică-sa, nu se auzea bine, nu înțelegeam nimic. Așa că n-am mai intrat în amănunte, am zis doar: Dane, mîine dimineață la ora 8 să fii la școală, la tovarășul comandant instructor, punct. Da ce, zice el, e zăpada pînă la brîu! Eu i-am spus poate să fie pînă în vîrful capului, treaba ta, să te prezinți aici. Și uite așa se face că în momentul de față e la Cîmpulung, să vezi ce interesant, au întîlnire cu inovatori, cu ingineri și așa mai departe... Stai că țin eu capota.

— Și-ți pare rău? mă întrebă unchiul Victor.

— De ce să-mi pară rău? m-am mirat eu.

— Că nu te-ai dus tu acolo, mai zise, dar nu așteptă răspunsul, ci se sui pe tractor și cînd dădu drumul motorului, toată mașinăria se porni să vibreze și să scoată un zgomot asurzitor. Poate nici n-a ascultat totul cu atenție, mă gîndeam eu, iar cînd a început să dea ocol cu tractorul atelierelor, ca să-l încerce, m-am uitat în jurul meu, totul era înzăpezit, frumos ca într-un vis, de parcă nu cunoșteam locul ăsta de atîta vreme. Pur și simplu mă minunam de cît e de minunat. Uneori n-ai nevoie să vezi neapărat un loc nou ca să fii bucuros, să descoperi lucruri extraordinare. Tocmai mă pregăteam să plec, cînd unchiul Victor, ajungînd din nou cu tractorul în dreptul meu, a coborît, m-a luat de umeri și mi-a spus:

— Acum ești încă mic...

— Ce mic, unchiule, am început eu, dar el cică, stai, ascultă ce vreau să-ți spun, ai răbdare. Ești un băiat de ispravă. Un pic mai mare să crești, și de mi-ar zice cineva fă cutare lucru greu, imposibil, aș zice — dați-mi-l pe băiatul ăsta să mă ajute și o scot la capăt. M-ai înțeles?

— Ei, lasă... am început eu, dar el nu m-a lăsat să continui, m-a luat pe după umeri și am pornit împreună prin zăpada curată, mai curată decît cerul, curată ca adevărul și sinceritatea.

9

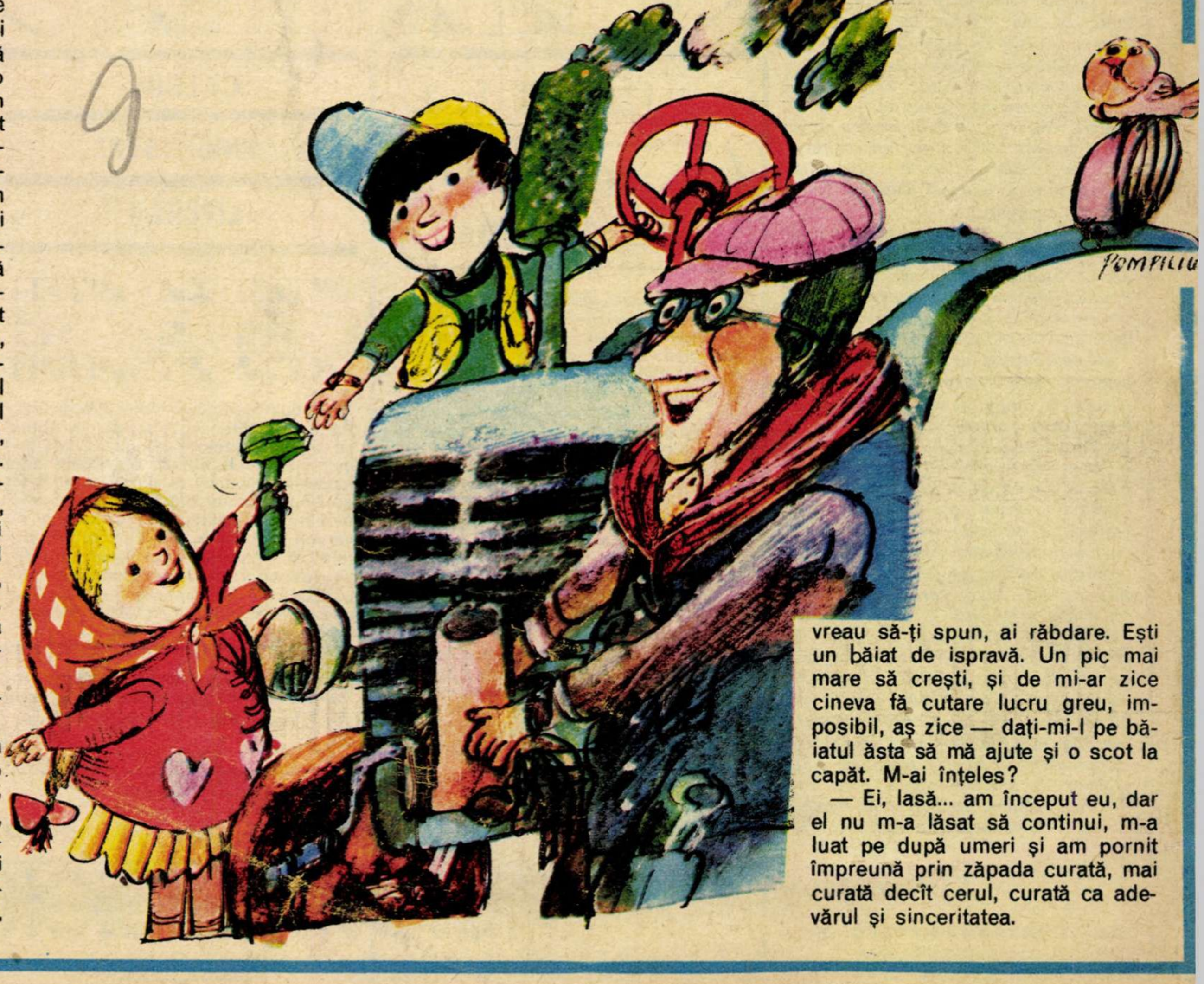

În acest număr:

ÎNVĂȚĂM PENTRU ȚARĂ,
ÎNVĂȚĂM PENTRU VIITOR!

9

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

2

JOI, 11 IANUARIE 1979,
ANUL XIII (NR. 589)

În pag. 9:
Totul (sau aproape...) despre exercițiul fizic!

Foto: CĂLIN CREȚU

FIERBINTE OMAGIU

Sîmbătă, 6 ianuarie 1979, a avut loc, la sediul C.C. al P.C.R., solemnitatea decorării tovarășei ELENA CEAUȘESCU, membru al Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, pentru activitate îndelungată în mișcarea muncitorească, revoluționară, pentru contribuția remarcabilă la dezvoltarea și afirmarea științei românești, pentru aportul deosebit la înfăptuirea politicii partidului și statului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră, solemnitate desfășurată cu prilejul aniversării zilei sale de naștere.

La solemnitate au participat tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, ceilalți tovarăși din conducerea partidului și statului. Tovarășul Manea Mănescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-ministru al guvernului, a dat citire Scrisorii Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român adresate tovarășei Elena Ceaușescu. În Scrisoare se dă o înaltă prețuire bogatei și complexei activități, contribuției inestimabile pe care, alături de mult stimatul și iubitul nostru conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a adus-o și o aduce tovarășa Elena Ceaușescu la marea operă de construcție a societății socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul României și înaintare a țării spre comunism. «Vă dorim, stimată tovarășă Elena Ceaușescu, ani mulți și luminoși, multă sănătate și putere de muncă, pentru a încununa cu noi succese și satisfacții înaltele investituri acordate de partid pentru a contribui alături de noi, de toți comuniștii, de întregul nostru popor, la transpunerea în viață a măreţului Program de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism» — se spune în încheierea Scrisorii.

Tovarășul Ștefan Voitec, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Stat, a înmînat tovarășei Elena Ceaușescu înalta distincție Ordinul «Steaua Republicii Socialiste România» clasa I, conferit prin decret prezidențial.

În cuvîntul său, tovarășa Elena Ceaușescu a exprimat cele mai calde mulțumiri Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al partidului, conducerii de partid și de stat, pentru Scrisoarea și urările adresate cu prilejul aniversării zilei de naștere, precum și pentru înalta distincție ce i-a fost acordată.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, ceilalți tovarăși din conducerea partidului și statului au felicitat-o cu deosebită căldură pe tovarășa Elena Ceaușescu, i-au adresat cele mai alese urări de sănătate, viață îndelungată și putere de muncă.

> **Întregului tineret, tuturor copiilor le urez ca Noul An să le aducă bucurii tot mai mari, împlinirea năzuințelor spre mai bine, succese în învățătură, în zborul lor spre cultură, spre știință, spre muncă.**
>
> **NICOLAE CEAUȘESCU**

ÎNVĂȚĂM PENTRU ȚARĂ, ÎNVĂȚĂM PENTRU VIITOR!

Expresie a mersului înainte al societății noastre, dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului românesc marchează necontenit trepte noi.

Pe baza hotărîrii Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 11 octombrie a.c. a fost supus dezbaterii publice proiectul Legii Învățămîntului care, împreună cu sugestiile și propunerile oamenilor muncii, a devenit la 21 decembrie 1978, prin votul Marii Adunări Naționale, **Legea Educației și Învățămîntului.**

Învățămîntul românesc își extrage obiectivele fundamentale din Programul Partidului Comunist Român de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism: pregătirea multilaterală a cadrelor necesare tuturor domeniilor de activitate, asigurarea condițiilor pentru dezvoltarea și afirmarea capacității creatoare ale tuturor membrilor societății, ridicarea nivelului general de cultură și cunoaștere al poporului. Partidul nostru, secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, au manifestat permanent preocuparea ca acțiunea pe planul învățămîntului să se desfășoare concomitent cu modernizarea economiei naționale.

Legea consacră întreaga dezvoltare a învățămîntului românesc din ultimii ani, preluînd direcțiile de dezvoltare conținute în legea din 1968. Legarea învățămîntului cu producția și cercetarea — preocupare majoră a învățămîntului nostru revoluționar — este oglindită pe larg în conținutul noului document juridic și politic. Astăzi nu mai există în România domeniu de activitate sau profesie pentru care învățămîntul nostru să nu poată pregăti temeinic cadrele necesare.

Pentru toți copiii țării învățămîntul este **gratuit, obligatoriu** (de 10 ani) și **deschis** spre orice formă de învățămînt — **liceală, universitară etc.**

Cititorilor revistei noastre aflați în învățămîntul gimnazial li se oferă, după absolvirea clasei a VIII-a, posibilități largi de continuare a pregătirii lor în cadrul învățămîntului liceal și profesional. Treapta I de liceu asigură la rîndu-i dreptul de a fi încadrat în producție ca practicant cît și de a se înscrie la școala profesională ori în treapta a II-a de liceu.

De-o deosebită atenție se bucură în cadrul **Legii Educației și Învățămîntului** activitatea politico-educativă și studiul științelor sociale. «Prin întregul său conținut, procesul de învățămînt trebuie să contribuie la educarea elevilor și studenților în spiritul concepției revoluționare a clasei muncitoare...» (art. 91).

Pionierii, membri ai unei organizații politice de masă, revoluționare, asemeni întregului nostru tineret studios, înțeleg creșterea lor ca oameni ca un efort unit al școlii, al organizației, al familiei, al întregii societăți.

Cadrul juridic și politic creat prin recenta Lege pune într-o lumină nouă eforturile pe multiple direcții ale partidului și statului. În România socialistă există 16 871 unități școlare numai în învățămîntul primar și gimnazial, cu pestre trei milioane de școlari. Anul acesta a consemnat un record în istoria învățămîntului românesc: cel mai mare număr de manuale școlare (923 titluri) și cel mai mare tiraj (31,5 milioane exemplare) dintre care un mare număr redactate în limbile naționalităților conlocuitoare.

Vă amintiți, desigur, și această cifră — prilej de mîndrie pentru voi toți: în anul școlar 1977—1978, 2 782 de noi spații școlare își datorează existența și participării pionierilor și școlarilor țării.

Începem deci trimestrul al doilea cu noi forțe, cu noi proiecte, cu convingerea din ce în ce mai profundă că aparținem ca elevi unei **școli noi,** unui învățămînt **modern, unitar, puternic racordat la cerințele progresului economic-social** al patriei; că aparținem ca cetățeni unei patrii în plin avînt, ale cărei idealuri le putem realiza înțelegînd tot mai adînc îndatorirea noastră patriotică fundamentală: **învățînd necontenit și din ce în ce mai bine.**

ILIE TRAIAN

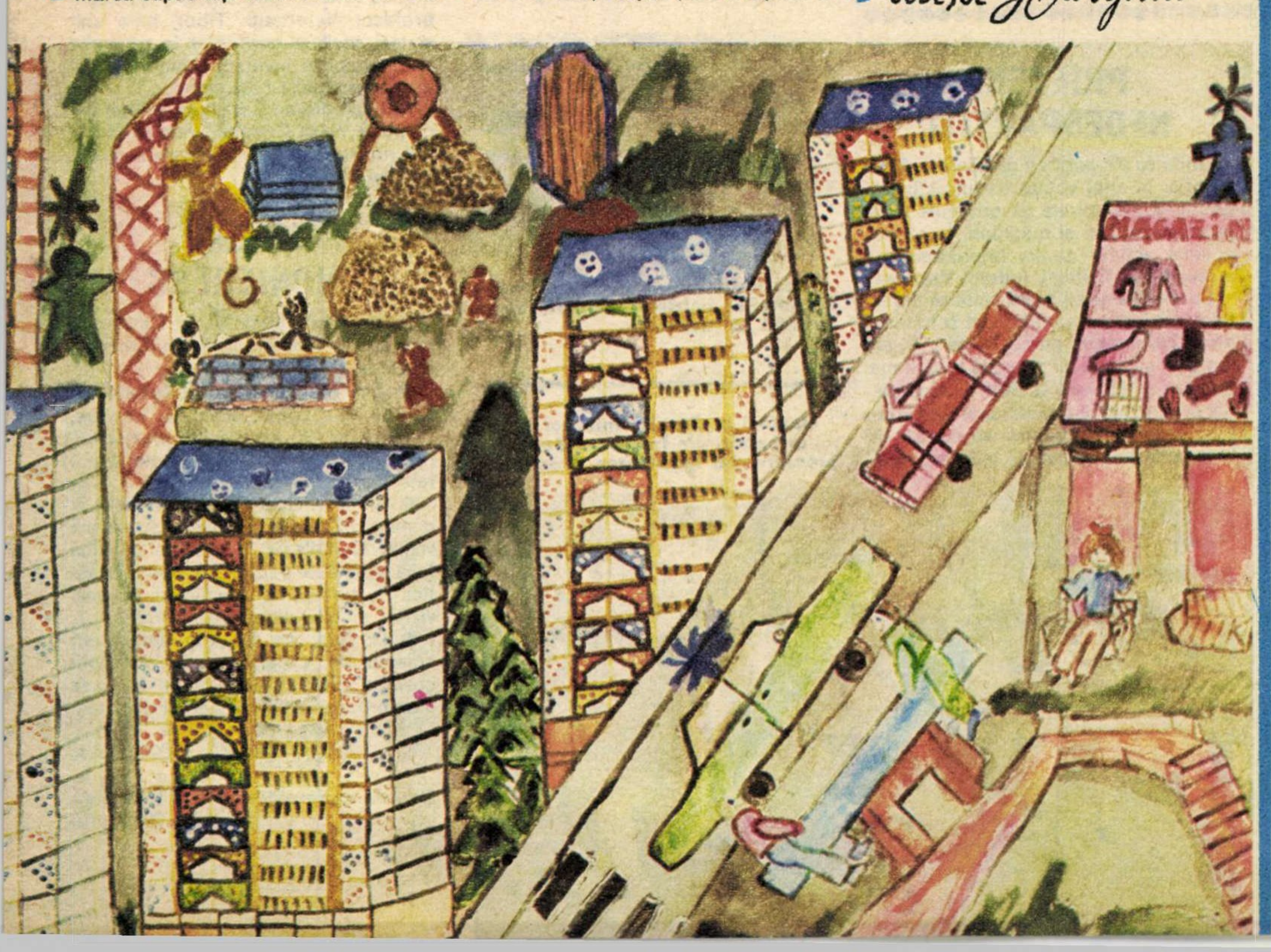

DESEN DE *Judit Abraham*
MIERCUREA-CIUC
JUDEȚUL *Harghita*

Cutezătorii
EDIȚIE SPECIALĂ

COVASNA

CARTE DE VIZITĂ

● În județ activează 21 652 de pionieri și 11 240 șoimi ai patriei.

● 8 940 de pionieri și șoimi ai patriei sînt membri ai celor 538 de cercuri tehnico-aplicative și științifice; 24 225 de pionieri și șoimi fac parte din 1 113 formații cultural-artistice și peste 9 000 de pionieri activează în domeniul sportiv-turistic.

● Și-au depășit angajamentele de muncă patriotică pionierii din localitățile Hăghig, Chichiș, Ghidfalău, Mereni, Aita Mare, Aita Medie, Ilieni, Boroșneu Mare, Valea Crișului ș.a.

● În județ se desfășoară interesante acțiuni pionierești tradiționale, cum sînt «Floarea prieteniei» — expediție cicloturistică în județ și în toată țara — «Întîlnirea drumeților covăsneni» — activități turistice făcute pe cele 14 vîrfuri montane, «Orizontul» (Világlató) — complex aplicativ de orientare.

●●

„CASA VISURILOR NOASTRE“

Casa pionierilor și șoimilor patriei din Sfîntu Gheorghe va împlini la primăvară un sfert de veac de existență.

În primul an de activitate au funcționat trei secții. În acest an școlar există 35 profile de activități, îndrumate de 14 cadre didactice. La activitățile Casei noastre participă 1 722 de pionieri, 351 de șoimi ai patriei și 57 de elevi de liceu. Avem nouă săli și ateliere, bază sportivă și ori de cîte ori e necesar folosim și alte spații din școlile și grădinițele orașului nostru.

O deosebită audiență o au cele 22 de activități tehnico-aplicative. De asemenea, activitățile mari: excursii, cicloturism, concursuri, serbări, evocări, întîlniri, vizite în muzee și case memoriale.

În vacanța de iarnă am participat, în continuare, la manifestările din cadrul Festivalului Național «Cîntarea României», la concursurile înscrise în competiția națională «Daciada». Am organizat un carnaval pe gheață și tradiționalul Plugușor.

Pentru noi, copiii, Casa pionierilor și șoimilor patriei a devenit casa visurilor noastre, unde ne pregătim pentru viitor.

PRIETENI NEDESPĂRȚIȚI

Unitatea de pionieri din Bățanii Mari a inițiat în anul școlar trecut activități pionierești inspirate de prietenia între pionierii români și maghiari. În cadrul acestei acțiuni ne-am împrietenit cu pionierii din Cotești, județul Vrancea.

Cu emoție și cu toată căldura sufletelor noastre i-am întîmpinat la hotarul localității noastre pe cei 40 de pionieri din Cotești, care au răspuns la invitația noastră și au venit la Bățani. Activitățile organizate în comun și orele petrecute în familiile noastre au contribuit la legarea unor prietenii trainice. Pentru noi, pionierii maghiari, această întîlnire a constituit un nou «examen» al cunoașterii limbii române. Excursiile și vizitele la Intreprinderea Apemin — Biborțeni, la Casa memorială Benedek Elek din Bățanii Mici, la Furnalul lui Gábor Áron, luptător pașoptist, la renumiții cioplitori de lemn din Vîrghiș — ne-au făcut să ne simțim nedespărțiți. Autobuzele noastre răsunau de cîntece românești și maghiare. După despărțire, abia am așteptat luna octombrie, ca să mergem și noi în vizită la Cotești. Cînd am sosit la prietenii noștri, era culesul strugurilor. Noi, obișnuiți cu munca la cîmp (tocmai dăduserăm ajutor la recoltatul cartofilor), acum am avut prilejul să devenim voioși culegători ai roadelor viei din Cotești. Am petrecut cinci zile minunate. Prietenii noștri ne-au condus la Monumentele de la Soveja, Mărăști și Mărășești, unde ne-a impresionat adînc amintirea jertfei eroilor căzuți pentru patrie.

La plecare ne-am salutat astfel: La revedere, La Bățanii Mari, în primăvara anului 1979!

EDIT BENEDEK
clasa a VIII-a,
Bățanii Mari

În zi de sărbătoare... ca-n toate zilele ce sînt cuprinse în marele Festival Național «Cîntarea României».

Electroniști de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din orașul de reședință al județului.

Oaspeți la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Întorsura Buzăului: pionierii din localitatea Brădet.

RITMURI PIONIEREȘTI ÎN FESTIVALUL NAȚIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI“

Cei 54 de pionieri și șoimi ai patriei din Valea Crișului nu vor uita niciodată ziua de 21 mai 1978, cînd în cadrul stagiunii permanente de spectacole a pionierilor și șoimilor patriei am urcat pe scena Sălii Palatului Republicii Socialiste România.

Iată o cronică succintă a faptelor care au precedat acest moment: La faza de masă a Festivalului ne-am prezentat cu 11 formații cultural-artistice, dintre care cinci și-au continuat concursul la faza județeană, unde am obținut locul I cu orchestra semisimfonică, locul III cu montajul literar-muzical și cu brigada artistică și o mențiune cu echipa de teatru școlar. După faza republicană, orchestra noastră semisimfonică s-a clasat pe locul III. Succesele ediției întîi ne-au încurajat și ne-au îndemnat la o muncă mai bună. Astfel, numărul formațiilor a crescut la 16 din care 9 formații se vor prezenta la faza județeană. Această muncă intensă (îndrumător: tovarășul profesor Hereczegh Tibor) ne-a unit și mai mult, a contribuit la ridicarea rezultatelor la învățătură (un violonist nu poate să aibă note slabe).

Noi, toți pionierii și șoimii patriei din comuna Valea Crișului vrem ca ritmurile noastre în marele Festival să fie tot mai cutezătoare!

TELEX PIONIERESC

Brigada științifică de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Întorsura Buzăului transmite:

- Am efectuat dese deplasări în școlile din zona localității noastre, răspunzînd la întrebările pionierilor, prezentînd referate interesante inspirate din istoria patriei.
- Am participat (150 de pionieri) la o mare excursie, în cursul căreia am vizitat Complexul muzeal de la Alba Iulia și cetățile dacice din Munții Orăștiei. Pe traseu, de asemenea, am mai vizitat și alte obiective istorice.
- La Blaj, am făcut un interesant schimb de experiență cu purtătorii cravatei roșii cu tricolor de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din oraș.

MONA MOROGAN
clasa a VI-a,
Școala generală, comuna Întorsura Buzăului

La realizarea acestei pagini au mai colaborat pionierii: **Marcela Băilă, Anna Maria Vajda, Ciprian Panciu, Marinela Andras, Lăcrămioara Fătu, Levente Bereczki.**

DRUM BUN, ÎN TRIMESTRUL DOI!

Zilele de tabără, excursiile, carnavalul pionierilor și vizitele în Orășelul copiilor au devenit... amintiri. Ce-i drept plăcute și recente dar ... amintiri. Vacanța de iarnă s-a terminat.

Sîntem în trimestrul doi!

Iată-i pe toți, pe toți cei treizeci și șase de pionieri din detașamentul clasei a V-a C, de la Școala generală nr. 4 din Focșani, prezenți din prima zi a trimestrului, de la primul clopoțel al orelor. Iată-i pe toți pregătiți așa cum se cuvine unor școlari destoinici, cu o ținută impecabilă, cu caietele «de curat» în care lecțiile sînt scrise la zi, cu maculatoarele noi, cu creioanele bine ascuțite, gata să ia primele notițe de la primele lecții ale trimestrului doi.

— Iată-i pe toți, mîndri și hotărîți, ni-i prezintă tovarăşa comandant-instructor al detașamentului, profesoara Ștefania Danciu.

— De ce mîndri?

— Pentru că sînt fruntași pe unitate. În detașamentul lor nu există nici un corigent. Primul trimestru l-au promovat toți pionierii, iar media generală pe clasă este de 8,50!

— ...și hotărîți?

— ...Pentru că așa sînt, hotărîți să se mențină fruntași, să dobîndească noi succese la învățătură.

Dar în detașamentul lor n-a fost așa de la început. Pionierii Daniela Dragnea, comandanta detașamentului, și Gabriel Marin, și Mircea Marcu, și Daniel Gheocă povestesc multe despre primele luni de școală ale acestui an. Atunci apăruseră niște note mici la matematică... După cîtva timp au apărut și la geografie, și la limbi străine, și neliniștea a cuprins detașamentul. Imediat, Daniela, împreună cu Doru Toma și Cristian Apreotesei, trei pionieri, trei colegi au pornit... atacul. Nu împotriva, ci *alături* de cei trei: Gabriela Coman, Cristian Sterea și Mariana Neagu, care înregistraseră eșecurile. *Alături de ei*, cîtava vreme; pentru recuperarea rămînerilor în urmă căci, nu după mult timp cei trei și-au dat seama de importanța efortului propriu, de necesitatea învățării temeinice a fiecărei lecții, și într-o zi și-au luat singuri zborul în ritmul stabilit de întregul detașament: adică un zbor înalt, mereu spre note bune!

Iată-i acum pe toți din nou în bănci. Mîndri și hotărîți! Întîmplările de care ați aflat mai sus s-au petrecut de mult, dar învățămintele au rămas, sînt treze în mintea lor. De aceea, acum, la startul trimestrului doi, s-au aliniat cu toții, umăr la umăr, dornici să păstreze zborul lor înalt, mereu spre note bune, spre cunoștințe tot mai bogate, pentru temeinica lor pregătire școlară, pentru viață.

LIDIA NOVAC

SEMAFOARELE LA START!

Iată-ne, dragi prieteni, la startul unui nou trimestru, în care trebuie să ne racordăm toate forțele pentru a parcurge un nou traseu de muncă, de învățătură, de intensă activitate pionierească. Rubricile gazetei «Semafor», revigorate după o binemeritată vacanță, demarează prompt și eficient înregistrînd primele succese și preîntîmpinînd eșecurile, semnalizînd și avertizînd asupra oricăror abateri de la conduita școlară. Iată-ne, așadar, la lucru, dornici să ridicăm ștacheta calității materialelor, să abordăm genurile reportericești cele mai diverse și adecvate faptelor pe care le relatăm, să găsim modalitățile grafice cele mai atractive pentru ca această gazetă să devină un barometru al întregii noastre activități. Experiența primului trimestru ne dă măsura reușitelor noastre, dar ne e totodată utilă pentru a analiza lipsurile și insuccesele. Trebuie să recunoaștem că «vîrful peniței» n-a acționat totdeauna la timp sau a acționat fără rezultat. Să renunțăm la acel fel comod de a critica «în general», fără adresă precisă, să ne îndreptăm atenția și asupra unor aspecte pe care le-am lăsat să treacă neobservate dar ale căror consecințe triste le-am trăit la finalul primului trimestru. De pildă, corigența unui coleg, care n-a mai putut fi salvat în ceasul al doisprezecelea, întrajutorarea insuficientă la învățătură, neîndeplinirea

unor sarcini pioniereşti, indisciplina etc. Să nu uităm, de asemenea, că articolele pe care le scriem la «Semafor» nu sînt compuneri pline de cuvinte frumoase (din păcate unele materiale sînt pline și de greșeli de ortografie), că relatările noastre trebuie să fie alerte, concise, scurte.

Concursul «Semafor», organizat de revista noastră, ne-a relevat multe colective de redacție cu activitate intensă, cu bune rezultate, dar și gazete care nu întotdeauna și-au atins țelul. Evidențiem redacțiile «Semafor» din următoarele Școli generale: nr. 9 — Bîrlad, nr. 17 — Craiova, nr. 2 — Ștefănești-Argeș, nr. 4, 5, 8, 15, 18 — Sibiu; de la Casele pionierilor și șoimilor patriei Timișoara și Tîrgu Jiu precum și pe foarte consecvenții noștri colaboratori Virgil Stoica (Școala generală nr. 1, Iași) Ion Bălașa (Școala generală Valea Lupului, județul Iași), Monica Dencescu (Liceul industrial din Piatra, județul Teleorman), Claudia Dragoș, Roman și Székely Gyula (Școala generală Horoatu-Crasnei, județul Sălaj), Cătălin Grigore Haidău (Tg. Jiu). În curînd veți afla cine sînt premiații concursului nostru.

ILEANA PIȚA

Semafor
Semafor
Semafor
Semafor
Semafor

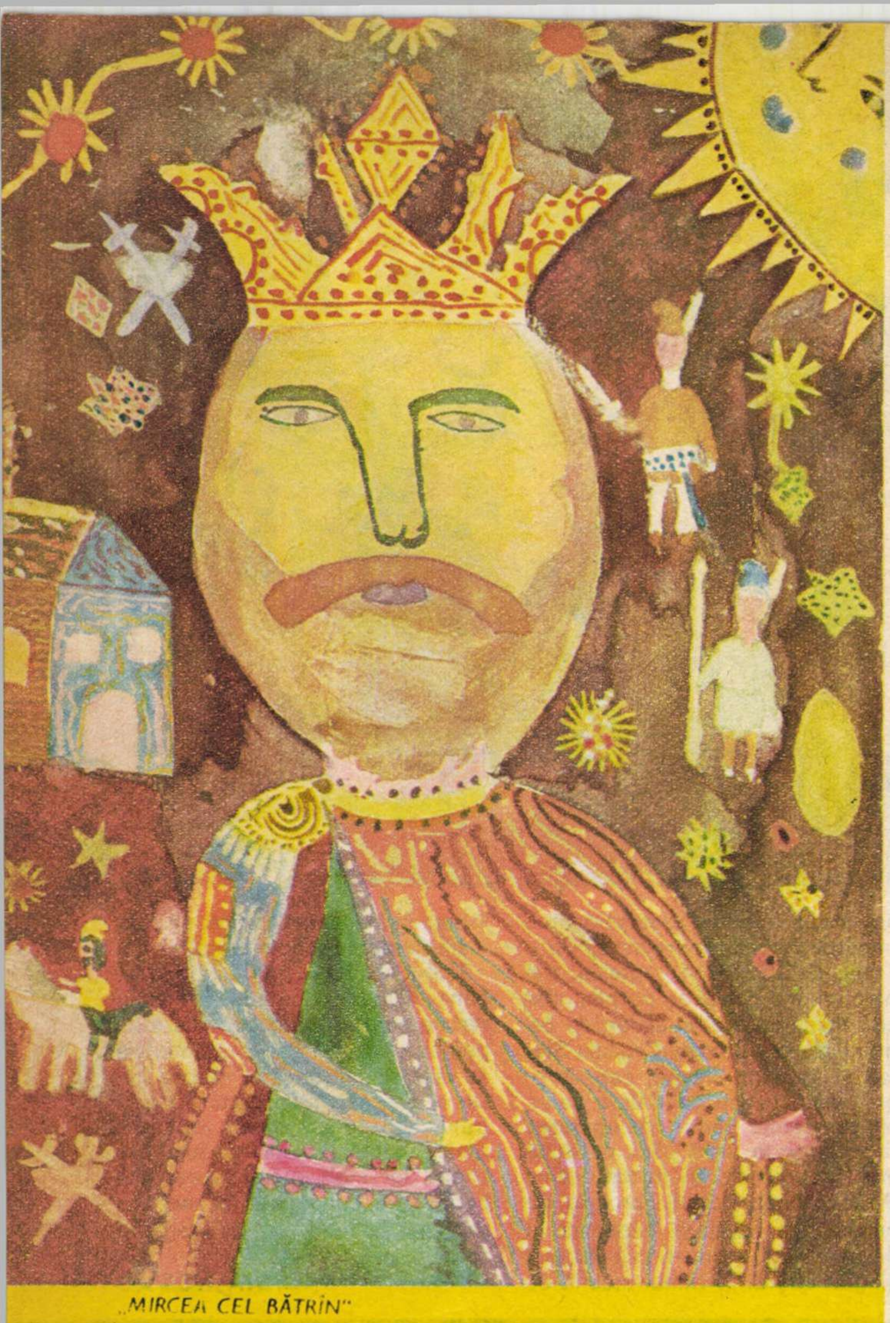

„MIRCEA CEL BĂTRÎN"

Desen: GINA NEMEȘ, Liliești-Băicoi, Prahova.

În țara mea de cîntec

În țara mea, în care vitejii geto-daci
Treceau prin bărăgane cu scut de nemurire,
Ducînd în glugi, ascunsă, și-n cușme, și în saci,
O ploscă grea de aur cu cîntec de nuntire;
Eu strajă sînt de veacuri prin ploi și prin ninsoare,
Și cînt sub brazii falnici, și ospătez la stîni,
Și suie-n mine flăcări de cîntec rotitoare,
Răsfrînte în izvoare și-n licăr de fîntîni.
Se nasc în demnitate poemele din mine,
Baladele se-adună din vremuri de furtuni,
Și-n doina cristalină din serile senine
Se mai aud aleanuri rămase din străbuni.
Și-acum, cînd primăvara desferecă pămîntul
A fost nevoie, poate, pe file de istorii
Să pun un semn — cu faptele — și eu,
Un semn de închinare, cînd freamătul viorii
Presimte-o notă gravă, — ori poate-un curcubeu
Să-nalț pe cerul țării a gloriei culoare;
Să fac mai aur lanul, mai luminoasă glia,
Mai clar un fapt de ziuă, mai pur un strop de soare,
În țara mea de cîntec și vis, în România.

VASILE ZAMFIR

DINCOLO DE MANUAL:

BIOGRAFIA LIMBII ROMÂNE

PROLOG

Înainte ca ghiozdanele voastre să poarte în ele un manual de «Limba română», înainte chiar de-a deveni școlari, voi ați crescut ca oameni nu doar prin grija concretă a părinților voștri — hrană, îmbrăcăminte etc. — ci și prin contribuția unui «personaj» anonim, o unealtă specific umană: LIMBA. În timpul celor șase ani de-acasă folosim limba fără să știm că efectuăm astfel o activitate anume. Mai apoi, ajunși la școală, ne dăm seama dintr-o dată că ea este instrumentul esențial pentru formarea noastră — în aceeași măsură în care învățătura este activitatea fundamentală a vieții școlarului. Învățăm, adică VORBIM, GÎNDIM, ÎNTREBĂM, RĂSPUNDEM — utilizînd acest mijloc de neînlocuit.

Limba română — limba noastră pe care strămoșii ne-au lăsat-o spre a ne folosi de ea, spre a-i păstra neștirbite virtuțile, spre a i le adînci necontenit. Primul pas în acest sens este acesta: **să o învățăm temeinic!** Aceasta înseamnă și să **o cunoaștem!** Să-i cunoaștem biografia; cum s-a născut, cum s-a dezvoltat, cum a ajuns pînă la noi așa cum ne apare astăzi. Și vom vedea că această biografie ne va ajuta să descoperim noi frumuseți ale limbii pe care o folosim zilnic, noi adîncimi: ne va face astfel să o respectăm mai mult, s-o iubim mai mult.

În acest scop, redacția l-a invitat pe tovarășul **Clement Mîrza,** lector la catedra de limba română contemporană a Facultății de limba și literatura română, București, specialist reputat în materie, autor de studii și manuale.

Redactor: Cu ce ați hotărît să **începeți;**

Clement Mîrza: Cu... începutul. Cer deci cititorilor mei să facă un efort și, apelînd la toate cunoștințele lor de istorie și de altă natură, să «coboare» pe firul anilor pînă-n zorii primului mileniu al vechii Dacii. Deci,

LATINA, PROTOROMÂNA, ROMÂNA COMUNĂ

Limba română este rezultatul unor împrejurări istorice pe care le cunoaștem din ce în ce mai bine prin contribuția cercetărilor arheologice sau istorice. Noi ne vom opri însă la examinarea faptelor de natură lingvistică.

Limba română este de fapt limba latină vorbită neîntrerupt în părțile

nord-estice ale vechiului Imperiu Roman. Dacă adoptăm această definiție, istoria limbii române ar trebui devansată în timp, într-o epocă în care păstori și agricultori din Latium întemeiau Roma iar, mai tîrziu, printr-o expansiune de mari proporții, Imperiul Roman.

Istoria Imperiului Roman se împletește însă cu istoria unor popoare din Peninsula Balcanică și apoi din nordul Dunării mult mai tîrziu, începînd cu secolul al III-lea î.e.n.

Cucerirea Daciei de către romani este un proces îndelung, datorită rezistenței dîrze pe care locuitorii acestor meleaguri le-au opus cuceritorilor. Trebuie să deosebim între două procese concurente: cucerirea militară a unui teritoriu și procesul ulterior de asimilare prin limbă și cultură a populațiilor autohtone, în cazul nostru, procesul de **romanizare.** Acest proces a fost facilitat în cazul Daciei, Moesiei și Scythiei de extensiunea limbii latine în Peninsula Balcanică.

Limba latină s-a impus și a înlocuit limba și cultura autohtonilor într-un proces ale cărui date sînt oarecum obscure și sărace. Desigur că adoptarea noului **idiom** (limbă n.n.) s-a datorat prestigiului ei cultural și a faptului că facilita accesul la privilegiile unei civilizații mai înaintate. Cei care aveau acces la cultura latină și chiar la demnități în Imperiul Roman (după edictul lui Carcalla din 212) erau, desigur, cei mai înstăriți dintre localnici. La sate și printre cetățenii numeroși ai centrelor urbane procesul de asimilare s-a făcut prin colonizări de populații, prin angajarea in armată și prin căsătoriile mixte.

Ce popoare existau pe teritoriul de la sud și nord de Dunăre și ce limbi foloseau acestea?

Tracii, probabil cel mai numeros popor, erau cunoscuți și sub numele de geți și atestați în inscripțiile romane sub numele de daci încă din sec. al II-lea î.e.n. Se pare că aceștia comunicau în două limbi: **daco-moesiana** și **traca.** Unii autori antici cum ar fi, de pildă, Strabo, spun că limba dacilor era strîns înrudită cu cea a tracilor. Mărturii sărace identifică pe baza numelor unor localități două ramuri lingvistic deosebite: una în care se foloseau sufixele **-dava, -upa, -sara** și alta în care apar sufixele **-para, -bria, -burd, -diza** etc.

Cealaltă populație importantă pe teritoriul balcanic de astăzi au fost **ilirii.** Unii cercetători socotesc că limba albaneză ar fi descendenta de astăzi a ilirei. Să luăm tratamentul unor grupuri consonantice din latină în cuvinte păstrate în cele două limbi: **ct** din **lucta;** în românește **luptă** în albaneză **luftë** (ë = ă) sau **cs** din **cox**a, rom. **coapsă,** alb. **kofshë.** Este greu de presupus că limba latină ar fi suferit o influență foarte mare din partea idiomurilor locale, traca sau ilira. Putem totuși înregistra fenomene izolate pe care nu le putem atribui limbii latine dar care pot fi foarte bine inovații ale limbii române. Pentru curiozitatea voastră mai adaug cîteva elemente — îndeosebi aparținînd domeniului lexical — cărora le putem atribui o origine traco-iliră.

Iată, de pildă, cuvîntul **barză** care se poate compara cu albanezul **i bardhë** (alb) sau cuvîntul **mînz** cu un derivat **mînzat** (vițel înțărcat la un an) care poate fi raportat la o zeitate messapică **Menzana,** numele lui Jupiter căruia i se sacrificau cai; **Carpați,** din care putem extrage **carpa** (stîncă), cf. și alb. **karpë** «stîncă»; **mal,** prezent în nume vechi de localități etc.

Cred că este bine să reținem în concluzie că datele «biografiei» unei limbi sînt strîns împletite cu datele istoriei poporului respectiv. O națiune își conservă ființa națională și spirituală trecînd prin încercările istoriei, ca în cazul poporului român, prin forma de expresie cea mai completă — **limba națională.**

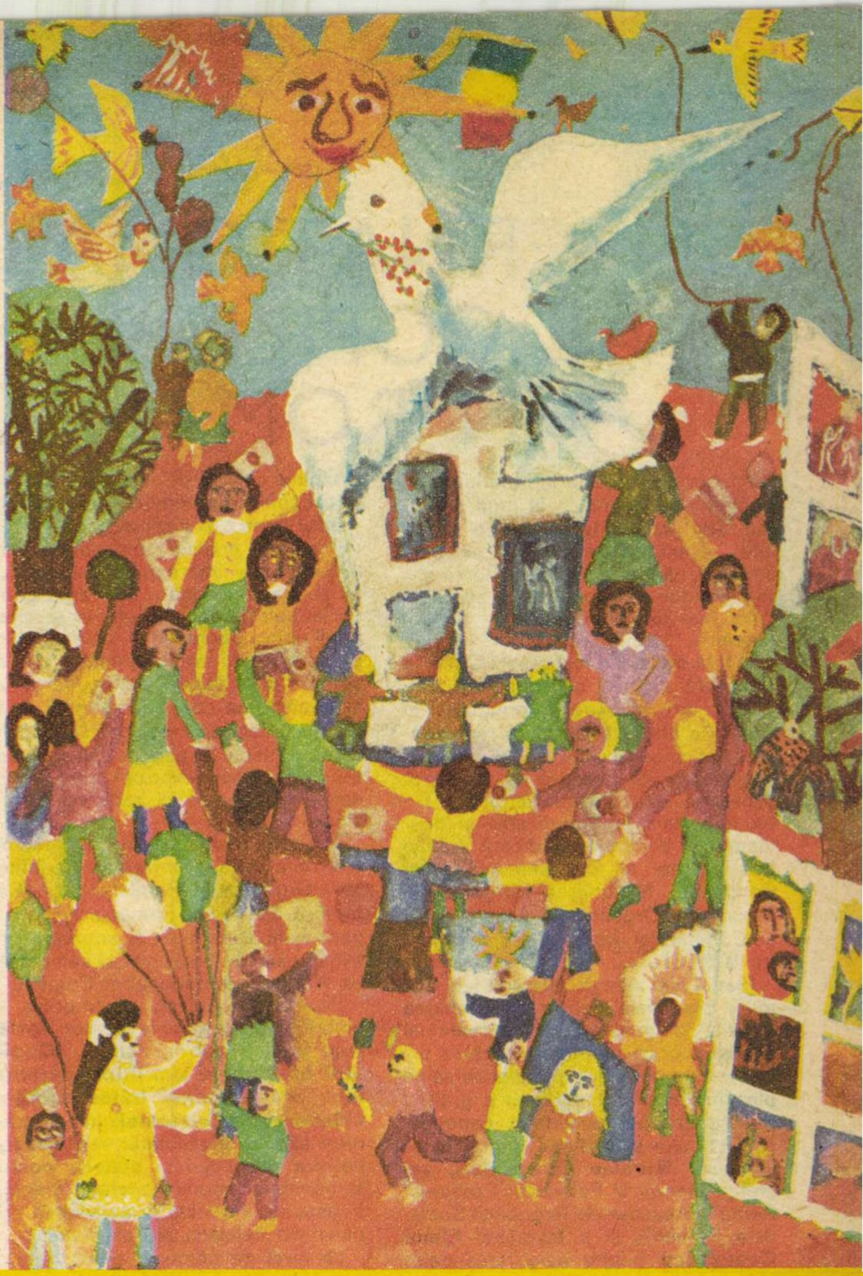

„O HORĂ DIN ANUL 2000"

Desen: CEZARINA JUVEREANU, Școala generală nr. 3, Bîrlad

Luați loc în stal!

Este teatrul de păpuși destinat numai celor mici? Nu! Adevărat este însă că acest gen de teatru prezintă o deosebită atracție pentru copii. Faptul că în foarte multe școli, pionierii au formații păpușărești, că sînt pasionați de această artă constituie o dovadă că îndrăgesc genul. Există numeroase teatre care se preocupă în mod special de cei de vîrsta cutezătorilor și includ în repertoriu piese anume pentru ei.

Un exemplu ni-l oferă Teatrul «Vasilache» din Botoșani, care a aniversat de curînd 25 de ani de existență și care a înscris în programul său spectacole ca: «Fram, ursul polar», «Călin Nebunul», două comedii muzicale: «Să rîdem cu Vasilache», și «Castelul muzicii». O premieră de dată recentă a acestui teatru, care atrage un mare număr de pionieri, este «Micul dorobanț» de Toma Biolan. Mesajul acestui spectacol este formulat sintetic în puține cuvinte, de chiar realizatorul, regizorul Mircea Petre Suciu: «Copii, fiți demni de înaintașii generației voastre, de eroii gloriosului an 1877».

Și spectatorii pionieri ai Teatrului de păpuși din Baia Mare se bucură de o atenție specială, de o concepție artistică care ține seama de cei de vîrstă cutezătorilor.

Punerea în scenă, plastica, decorurile, costumele sînt astfel concepute la piesa «Capra cu trei iezi» — după povestirea cu același titlu de Ion Creangă — încît pun în evidentă întelepciunea unor proverbe, farmecul unor obiceiuri folclorice.

Un alt spectacol, care și-a atras adeziunea pionierilor este «Patria». Regizorul a găsit o foarte interesantă modalitate artistică de a explica ce înseamnă Patria, ce bogății conține ideea de patrie.

Am ales două exemple dar, desigur, ținînd seamă de numărul mare de teatre de păpuși din țară, fără îndoială că pionierii pot găsi în repertoriu ceea ce-i interesează mai mult.

Poate de aceea în foarte multe școli se constituie formații de păpușari. Pionierii își confecționează decorurile, păpușile, învață mînuirea lor, își alcătuiesc mici scenete. Teatrele de specialitate din localități le oferă tot sprijinul. Formația de păpușari de la Școala generală nr. 15 din Brașov, care a ocupat locul I la prima ediție a Festivalului Național «Cintarea României», constituie o prezență vie în viața școlii.

Formații artistice pionierești asemănătoare mai întîlnim la Sibiu, București, Satu Mare, Rîmnicu Vîlcea și în alte localități. Sîntem siguri că le vom întîlni și aplauda în cadrul celei de-a II-a ediții a Festivalului Național «Cîntarea României».

BITI CARAGIALE

Chipul dragostei

Dragostea avea chipul
izvorului silabisind pe aproape,
gustul pelinului înspicat
de surpatele pleoape,
chipul caselor singuratice
pălind sub nucii care
își cheltuie frunzele,
răbdarea plugului răscolind țarina,
spre fîntînile din răscruci.
Avea lumea aceea gust de scorțișoară...
Aici
visele-i zboară spre păpurișul
schelelor peste care o macara
apucă-n plisc funia care poartă
pe planșeu șotronul copilului.

ERICH KOTZBACHER

ANUL INTERNAȚIONAL AL COPILULUI – ÎN ROMÂNIA

Alături de celelalte țări ale lumii, în România se va marca în mod corespunzător Anul Internațional al Copilului, eveniment important pe plan mondial, care urmărește creșterea grijii și atenției ce trebuie să fie acordată celei mai tinere generații — viitorul omenirii.

În țara noastră a fost creată Comisia Națională pentru coordonarea activităților privind Anul Internațional al Copilului din care fac parte reprezentanți ai unor organizații și instituții românești care se ocupă de creșterea, sănătatea și educarea copiilor. Un loc important în organizarea și desfășurarea acțiunilor dedicate Anului Internațional al Copilului va reveni Consiliului Național al Organizației Pionierilor, Organizației Șoimii patriei și Comitetului Național Român pentru UNICEF.

Planul de măsuri elaborat de Comisia Națională pentru coordonarea activităților privind Anul Internațional al Copilului își propune realizarea următoarelor obiective: popularizarea pe plan intern și internațional a grijii și preocupării permanente a conducerii partidului și statului nostru, a tovarășului **Nicolae Ceaușescu,** secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România și a tovarășei **Elena Ceaușescu** pentru asigurarea celor mai bune condiții de creștere și educare a copiilor, în vederea pregătirii lor pentru muncă și viață; organizarea unor acțiuni privind cunoașterea politicii interne și internaționale a partidului și statului nostru, educarea copiilor în spiritul păcii, prieteniei și apropierii între popoare, al umanismului și solidarității internaționale; desfășurarea unor acțiuni pentru ocrotirea și bunăstarea copiilor; tipărirea unor lucrări beletristice pentru copii; realizarea de filme și gale de filme și teatru pentru copii; expoziții; concursuri, emisiuni speciale la radio și televiziune.

În cadrul manifestărilor prilejuite de cea de-a XXX-a aniversare a înființării Organizației Pionierilor din Republica Socialistă România se va organiza, la București, o adunare festivă în care va fi marcată și semnificația Anului Internațional al Copilului.

Pe linia Organizației Pionierilor, în unități și detașamente se vor desfășura acțiuni sub genericul **«Copiii țării mulțumesc din inimă partidului», «Pretutindeni trăiesc copii», «Meridianele prieteniei»** în care pionierii să aibă posibilitatea să cunoască politica partidului și statului nostru în domeniul tinerei generații, precum și aspecte din viața și activitatea copiilor din celelalte țări ale lumii.

La nivel de comună, oraș, municipiu, județ se vor organiza simpozioane, mese rotunde pentru pionieri ca și pentru comandanții-instructori, pe următoarele teme: **«Organizația pionierilor — factor-activ în educarea copiilor prin muncă și pentru muncă»** și **«Pionierii de azi — constructorii de mîine ai comunismului».**

Se vor organiza concursuri de desene, modelaj, desene pe asfalt, care să ilustreze aspecte din viața copiilor din țara noastră și din viața copiilor lumii pe temele: **«Pretutindeni trăiesc copii», «Copiii lumii doresc pacea», «Creștem tinere mlădițe», «Cum ne vedem țara în anul 2000», «Sîntem prieteni cu toți copiii lumii».** Cu cele mai bune lucrări se vor amenaja expoziții în școli, case ale pionierilor și șoimilor patriei, în case de cultură, în colaborare cu Ministerul Educației și Învățămîntului, UGSR, Consiliul Culturii și Educației Socialiste.

Consiliul Național al Organizației Pionierilor va tipări, în luna februarie, un buletin pentru un concurs, cu premii, pentru pionieri și școlari, dedicat Anului Internațional al Copilului.

În perioada 1—10 iunie va fi deschisă, la București, expoziția de desene a cercului de desen «Ion Diaconescu», din municipiul Gheorghe Gheorghiu Dej, pe tema: «Drepturile copilului».

Casele pionierilor și șoimilor patriei vor organiza, în cadrul activităților politico-educative de masă, o acțiune complexă intitulată «România — factor activ în viața internațională» în cadrul căreia vor avea loc expuneri, filme, prezentări de diapozitive, programe artistice.

Pionierii români vor avea posibilitatea de a participa la diferite acțiuni internaționale — expoziții, manifestări cultural-artistice (de exemplu Concursul internațional de desene «Cum voi trăi eu în anul 2000»și acțiuni sportive) dedicate Anului Internațional al Copilului.

În vara anului 1979, în cadrul taberei internaționale de la Năvodari, se va desfășura a doua ediție a Festivalului cultural-artistic internațional «Copii lumii doresc pacea», care va fi preluat și retransmis de televiziune.

MIRALENA MAMINA
secretar executiv
al Comitetului Național Român
pentru UNICEF

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

de VASILE NICOROVICI

În seara aceea am fost atît de obosit, picoteam de somn, încît nici nu mi-am dat seama în ce loc am mîncat și unde m-am dus la culcare. Auzisem, ca prin vis, că ne aflam în internatul nu știu cărei școli, și ăsta a fost singurul meu vis din noaptea aceea. Abia dimineață, la lumina zilei, am văzut că mă aflu într-un dormitor curat și frumos, aflat într-o clădire nouă, care avea la parter o cantină, unde am băut cafea cu lapte dintr-o cană înflorată. Tocmai atunci a intrat profesorul Axente Crăciun, bine dispus, ne-a întrebat cum am dormit, cum ne simțim, după care ne-a vorbit astfel: «Băieți, azi o să vedem orașul Galați, șantierul naval, și după masă — Combinatul. Din întîmplarea de ieri, cu Trică, ne-am ales cu o experiență bună, pe care vrem s-o continuăm. Chiar tovarășa dirigintă mi-a propus-o. E vorba ca la fiecare dintre vizite să desemnăm dintre noi un delegat, un ghid mai bine-zis, care să ne descopere locurile cele mai interesante, să pună întrebări meseriașilor și specialiștilor... Ei, ce spuneți? O facem??» «Da!... facem!... bine!... se auziră glasuri răzlețe». «Ne-am gîndit, continuă profesorul Axente Crăciun să dedicăm prima zi fetelor. Vă propunem, drept ghizi, pe Lili Maican — la șantierul naval, și pe Laura Ciohodaru — la Combinatul siderurgic». Propunerea ne-a plăcut, așa că am aplaudat cu toții. Laura, însă, a cerut cuvîntul: «Eu nu știu dacă o să pot face față. Combinatul ăla e așa de mare»... «Poate vrei să începi tu, de dimineață, cu șantierul naval?» intră în discuție profesoara dirigintă, care tocmai intrase în sala de mese. «Mie îmi este tot una!» consimți Lili. Laura, însă, ezită, din nou: «Nu știu... Mai bine să înceapă Lili. Să văd cum merge».

În autobuz, Traian îl rugă pe Mîndrilă să schimbe locurile, ca să poată sta de vorbă cu mine. Cînd pornirăm, el îmi spuse cu glas scăzut și îngrijorat că azi dimineață a mai fost o ciocnire între Toni Brezoi și Mîndrilă: «Toni caută ceartă cu luminarea». «Ce mai vrea?», m-am indignat eu. «E supărat pe noi, cei de la karting. Dar cum nu îndrăznește să se lege de mine, sau de tine, sau de fete, i-a cășunat pe Mîndrilă, pe care-l crede mai slab. Mîndrilă e tăcut, pare moale. Dar dacă se stîrnește e de o forță nemaipomenită...»· «Înseamnă că se poate apăra». «Tocmai la asta n-aș vrea să ajungă. Așa că te rog să stai în preajma lui și să aplanezi orice neînțelegere». Autobuzul, după ce a gonit pe străzi mărginite de blocuri noi și moderne, ne-a adus dintr-o dată, în fața unei magistrale sclipitoare, de-a lungul căreia se deplasau lin, vapoare de diferite forme și mărimi. Dunărea! Am salutat-o cu exclamații de bucurie! În curînd se ivi și Gara fluvială, în fața căreia acostase un vas de pasageri. Din direcția în care mergeam, apăru un șir de macarale. «Atenție! strigă Lili, care se așezase pe scaunul din față, lîngă șofer. Dunărea maritimă, pe care circulă vase de mare tonaj, se întinde pînă la Brăila. De acolo, în susul fluviului, pot pluti numai șlepuri trase de remorchere. Așa cum e și acesta, pe care îl vedeți în dreptul nostru». «E ca o rață care-și învață puii să înoate... comentă, în felul său, Trică». «Tu tot cu gîndul la friptură, Trică!» spuse careva, iar noi izbucnirăm în rîs.

«Dar vasele astea hîrbuite ce sînt?» strigă Laura, arătîndu-ne priveliștea care se deslușea în depărtare. «Or fi epave, scoase din fundul apei», își dădu cu părerea un specialist improvizat. Lili însă, după ce s-a consultat cu profesorul Axente Crăciun, ne-a scos din încurcătură: «Astea sînt vase noi, în curs de montaj!» «Am ajuns la șantierul naval!» spuse profesorul, arătîndu-ne o inscripție mare deasupra unei porți, în fața căreia se oprise autobuzul nostru. Lili plecă împreună cu diriginta și profesorul Axente la direcția șantierului. Peste un sfert de ceas s-au întors, însoțiți de o femeie tunsă scurt, negricioasă, purtînd un halat albastru — ingineră de vapoare, după cum am înțeles eu. Am fost invitați să intrăm în incinta șantierului. Aici Lili ne-a spus: «Am aflat că pe chei se află «Tohanul», un mineralier nou, gata să plece într-o cursă de probă. Cred că ar fi interesant să-l vedem. Nu?» «Interesant!... Bravo, Lili!» s-au auzit voci de aprobare. «Pînă acolo, pe drum, o să vedem secțiile de lucru, despre care o să ne dea lămuriri tovarășa»... «Ecaterina Vodă» — se prezentă femeia tunsă scurt. Aveți întrebări?» «E greu să faci un vapor?» îndrazni, roșindu-se pînă la urechi, Mîndrilă. «Ha!... ha!... ha!... se înveseli Toni. Auzi întrebare!» «Cît timp durează lucrul la un vapor, asta am vrut să știu», vorbi mai calm Mîndrilă, fără să-l bage în seamă. Lili, după ce se consultă cu inginera, îi dădu răspunsul: «Luni de zile. Opt, nouă sau chiar mai multe. Depinde de mărime. Dar tehnica e simplă, întocmai ca la confecționarea unei machete de carton. Se trasează formele, se decupează, se potrivesc la un loc, se adaugă mașinile, instalațiile»... «Și vaporul e gata?» întrebă uimit Mîndrilă. Am rîs cu toții, aș zice fără răutate, dacă nu s-ar fi făcut auzită

EXERCIȚIUL FIZIC
INDIVIDUAL,
CHEIE A VIGOAREI
ȘI SĂNĂTĂȚII

DOUĂ EXEMPLE DEMNE DE URMAT

În urma articolului **«Pledoarie pentru exercițiul fizic individual»**, publicat în nr. 47/1978 al revistei noastre, am primit la redacție numeroase scrisori în care cititorii noștri își exprimă interesul deosebit față de dezvoltarea fizică armonioasă. Unii însă nu știu prea bine cum anume ar trebui să procedeze. Ei ne cer recomandări care să le permită să practice cu consecvență și cu maximum de eficiență exercițiul fizic individual. Alții, dimpotrivă, dispunînd de o bogată experiență în acest sens, ne-au scris rugîndu-ne să ne spunem părerea asupra metodelor folosite de ei și, dacă le găsim bune, utile, să le împărtășim și altora.

CUM PROCEDEAZĂ OVIDIU?

Printre cei care, dînd curs apelului lansat de revista noastră, s-au oferit să vă împărtășească din experiența lor, se află și **Ovidiu Cucu,** din clasa a VII-a, Craiova. După ce ne mărturisește că-i un prieten vechi și statornic al exercițiului fizic individual și-și exprimă bucuria că **«în sfîrșit, revista noastră acordă acestei probleme atenția pe care realmente o merită»**. Ovidiu ne relatează în ce constă «rețeta» lui. Zilnic acordă aproximativ o oră exercițiului fizic individual. **«de obicei, între orele 7 și 8, fie în curte, fie în camera mea — după cum e vremea —, fac numeroase exerciții de gimnastică, printre care genoflexiuni, fandări, arcuiri de respirație și altele. De asemenea, dispun și de niște greutăți pe care, spre sfîrșit, le ridic de 20—30 de ori. În plus, față de această oră zilnică, atunci cînd timpul și condițiile atmosferice îmi permit, parcurg circa un kilometru pe străzile dimprejurul casei, fie pe jos, alergînd, fie pe bicicletă.»**

Ovidiu procedează în felul acesta de cîțiva ani și rezultatele pe care le-a obținut sînt evidente și excelente: **«Sînt bine dezvoltat și deosebit de rezistent. Nu obosesc nici în zilele în care am șase ore la școală, pot merge oricît pe jos, iarna nu mă plîng de frig, iar vara suport bine căldura.»** În încheiere, Ovidiu ne informează că are note bune și foarte bune la toate materiile și, în parte, pune acest succes și pe seama obișnuinței lui de a practica zilnic exercițiul fizic individual.

DAR DRAGOȘ?

Deși mai mic decît Ovidiu, **Dragoș Dumitriu** din clasa a III-a B a Școlii generale nr. 19 din Brașov ne oferă o experiență și mai concludentă și, după părerea noastră, o metodă și mai eficace. E adevărat, Dragoș se bucură de sprijinul tatălui său, un om care e pe deplin convins de necesitatea și utilitatea practicării sportului. Iată ce ne scrie Dragoș.

«Tata mi-a instalat trei extensoare în balcon, două fixate în tavan (asemănătoare cu inelele lui... Dan Grecu, zice Dragoș**) și unul prins de un perete lateral, cu ajutorul unei bare. În plus, în camera mea am o saltea specială, pe care o pot întinde și ridica foarte ușor. În fiecare dimineață, imediat ce mă scol, aștern salteaua și, timp de 5 minute fac diferite exerciții de gimnastică pe ea. Apoi, indiferent de anotimp, indiferent dacă afară-i cald sau frig, ies pe balcon și continui exercițiile cu ajutorul extensoarelor. De obicei, trag de 30 de ori de cele prinse în perete și tot de 30 de ori de cele din tavan, dar uneori și mai mult, făcînd mici pauze în timpul cărora respir adînc aerul curat al dimineții. Apoi revin în casă, intru în baie și mă spăl cu apă rece pînă la mijloc.»**

În completare, Dragoș aleargă în timpul a două recreații, ocolind de două-trei ori școala iar seara, înainte de culcare, mai trage de 100 de ori la extensoare, de 50 de ori la unele și de 50 la celelalte. **«Respect cu strictețe acest program zilnic** — ne spune Dragoș — **și vă informez că de nouă luni, de cînd am început să practic exercițiul fizic individual, sînt mai sănătos decît înainte și, mai ales, mă simt tot timpul bine dispus»**. Dragoș recomandă și altora «rețeta» lui, asigurîndu-i că nu vor avea decît de cîștigat. Și pentru a ne convinge că ceea ce ne spune el este adevărul — adevărat, ne-a trimis și fotografiile alăturate, în care-l puteți vedea folosindu-și din plin extensoarele de pe balcon.

NOTA REDACȚIEI

Așa cum am promis, Ovidiu Cucu și Dragoș Dumitriu primesc din partea revistei noastre diploma de «PRIETEN AL EXERCIȚIULUI FIZIC INDIVIDUAL». Așteptăm să vă spuneți părerea despre aceste două «rețete», să ne informați dacă le găsiți interesante și utile și dacă v-ați hotărît cumva să le aplicați și voi. Rămînem, totodată, pe recepție, pentru toți cei care ne pot oferi și alte exemple de acest fel, din propria lor experiență.

C. DIACONU

ROMAN FOILETON

și mormăiala lui Toni. «Cam așa, dar nu chiar așa...» ținu să precizeze inginera, zîmbind.

Am înțeles această deosebire, mai tîrziu, cînd am trecut, pe rînd, prin secțiile unde se făcea trasajul pe niște table groase și mari, cît un perete de casă. Tablele, după ce erau tăiate în forme potrivite, erau duse la confecționat, ridicate pe macarale, pînă la locul stabilit, și lipite cu sudură. Pe un alt traseu, lăcătuși și instalatori, mecanici de montaj, adăugau partea vie, adică mașinile menite să pună în mișcare vaporul. În cele din urmă, ne-am urcat pe «Tohanul», un vas nou-nouț, mirosind încă a ulei, a lemn dat la rindea și a tot soiul de vopsele. Îți venea să zburzi, întocmai ca într-o casă nouă, încă nemobilată. Am alergat care-încotro, veseli și curioși, dar am fost

ROMAN FOILETON

chemați de profesorul Axente să ne adunăm lîngă cabina de comandă: «Începe Lili, că s-a făcut tîrziu» o îndemnă el. Lili, însă, ambițioasă cum e, rosti cu hotărîre: «Nu încep pînă nu vin toți. Unde e Trică? Unde e Toni?» Au plecat mai mulți să-i caute și să-i aducă. Profesorul Axente Crăciun s-a arătat de acord: «Bine faci, Lili. E nevoie de ordine, chiar și într-o excursie». Cînd s-a făcut liniște, Lili ne-a prezentat pe un ins, cu fața brăzdată de riduri adînci, tăbăcită de vînt și de soare: «Dumnealui este maistrul Petcu, Gheorghe Petcu. Și este șeful tuturor mecanicilor care au montat mașinile. După cum s-a exprimat un coleg de-al meu, un vas este o adevărată uzină»... «Adevărat, confirmă maistrul, cu o voce foarte groasă. Numai că, dacă e s-o luăm așa, n-am spus

ROMAN FOILETON

totul. Vasul ăsta e și o imensă magazie, cam de vreo 11 000 de tone. Și mai este un hotel și restaurant, și pe deasupra, mai trebuie să și plutească înfruntînd furtunile cele mai mari, cum sînt cele din sudul Asiei...». «Aș avea o întrebare și eu, vorbi Cezar Dorobanțu, ridicînd mîna. Vasul acesta se află în proba finală. În curînd o să vă despărțiți de el. Ce simțiți în asemenea ocazii?» «Să fiu sincer, răspunse maistrul Petcu, gînditor, simt satisfacție, dar... și părere de rău. E ca și cum un copil de-al tău s-a făcut mare și te pomenești că pleacă: la armată, ori se însoară. Dar ce să-i faci? Asta e viața!» «Se întîmplă să-l vedeți mai tîrziu?» îl întrebă de astă dată Lili. «Se întîmplă, cum să nu. Îl întîlnim pe apă, sau la televizor. Și, ca să fiu sincer, mă ia cu o strîngere de inimă»...

La despărțire, Cantemir Nacu — un coleg de-al nostru, care avea un aparat de fotografiat, — l-a rugat pe maistrul Petcu să-i pozeze, făgăduindu-i că-i va trimite o fotografie. Careva îi puse lui Lili o beretă de marinar pe cap, iar Cantemir Nacu îi făcu o poză, pe loc, așa, spre bucuria tuturor. Ce mai, excursia la șantierul naval a fost minunată! Iar colega noastră, făcînd-o pe ghidul, s-a descurcat admirabil!

(Va urma)

CU INVENTATORII DE LA I.P.R.S. DESPRE

VALENȚELE PASIUNII

Am avut de mai multe ori prilejul de a mă afla în mijlocul colectivului de muncitori, tehnicieni și ingineri care lucrează la Întreprinderea de piese radio și semiconductori de la Băneasa. Dar de fiecare dată am avut impresia că pătrund pentru întîia oară în acest univers al miniaturizării, în acest loc unde se realizează piese fără de care aparatele de radio și televizoarele moderne, calculatoarele și centralele telefonice, aparatele de măsură și control nu s-ar putea construi. O asemenea impresie îți este dată de faptul că la IPRS poți afla tot timpul alte și alte noutăți, că harnicul colectiv, a cărui medie de vîrstă nu trece de 24 de ani, se află într-o neîntreruptă întrecere cu timpul, într-o permanentă competiție pentru atingerea celor mai înalte cote ale calității.

De data aceasta însă m-am decis să scriu despre cei mai tineri inventatori și inovatori din întreprindere, despre aceia care, sub îndrumarea atentă și competentă a specialiștilor cu experiență, au deprins tainele electronicii, care încearcă ei înșiși să cucerească noi trepte pe scara atît de exigentă a competitivității și înaltei tehnicități. **«Deși au trecut doar patru luni de la lansarea inițiativei «Secția, acuratețea, productivitatea»** — îmi spunea Zica Nicolae, secretara comitetului U.T.C. pe întreprindere — **s-au obținut rezultate bune, pe măsura strădaniei tinerilor, rezultate care fac cinste organizației noastre. S-au evidențiat, prin succesele înregistrate, secțiile de diode, tranzistori și circuite integrate. Nu de mult a început producția unor tranzistori cu o structură specială, utilizați la fabricarea panourilor de automatizare de la centralele termoelectrice, în transporturile feroviare, la automatizarea proceselor din siderurgie etc. Acești tranzistori sînt rodul muncii de creație a tinerilor din întreprinderea noastră.»**

Despre realizările lor, despre succesele ce apar ca rod firesc al muncii lor, tinerii de la IPRS îți vorbesc cu mîndria firească a muncii împlinite, cu satisfacția celor care prin inventivitate și pasiune, perseverență și creativitate fac ca prestigiul de care se bucură în lume electronica românească să crească cu fiecare zi. Deși absolvent al facultății de numai șase ani, inginerul chimist Iosif Lingvay se bucură de aprecierea colectivului din care face parte. Motiv pentru care a fost ales responsabil cu activitatea de invenții și inovații din întreprindere. Brevetată nu de mult, invenția sa permite folosirea unui nou procedeu pentru fabricarea unor produse de înaltă tehnicitate. Se ajunge astfel la importante reduceri ale consumului de substanțe chimice de foarte mare puritate, substanțe care se aduc din import.

De fapt, sînt numeroase invențiile și inovațiile care au ca numitor comun reducerea consumurilor de materii prime — unele din cele mai costisitoare. Numai pe primele zece luni din anul 1978 s-au înregistrat economii de 40 kg argint la secția diode, iar la secția de tranzistoare s-a trecut la utilizarea unor procedee de aurire care au permis reducerea consumului de aurocianură de cca cinci ori. Sînt rezultate ale perseverenței cu care tinerii din secție caută soluții noi, procedee mai eficiente din punct de vedere tehnic și economic pentru obținerea unor produse cu parametri funcționali net superiori. Din rîndul acestor tineri am reținut un nume: mecanicul Daniel Dinu, un om pasionat de meserie, un om pentru care expresia «nu se poate» nu există. **«Totul este să ai voință, să perseverezi, să crezi în succes și să nu cedezi în fața greutăților»** — îmi spunea inginerul Adrian Niculin. O dovadă a faptului că cel care rostea aceste cuvinte nu a cedat în fața inerentelor greutăți o reprezintă inovațiile și invențiile ce-i aparțin. Toate aduc importante economii valutare, permit creșterea substanțială a productivității muncii, contribuie la fabricarea unor produse cu parametri tehnici mult superiori.

A vorbi despre inventatorii și inovatorii de la IPRS nu este deloc ușor avînd în vedere multitudinea de realizări pe care ar trebui să le consemnăm. Dar un lucru mi se pare definitoriu pentru pasiunea de care dau ei dovadă. În această întreprindere o inovație ori o invenție se conturează în același timp pe hîrtie, dar se și materializează în secții. Vorbindu-mi despre etapele realizării invențiilor lor, interlocutorii mei îmi spuneau: **«Nu mergem întîi cu hîrtia, ci cu aplicația. Tot ce am făcut, tot ce am gîndit, se află deja în funcțiune, se aplică pe scară largă».** Trecînd prin secții afli că amprentele noului poartă și semnăturile fizicienei Eugenia Hălmăgeanu, inginerilor Andrei Vild, George Mîndruțeanu, chimistului Iftimie Nesfîntu și a multor altor colegi ai lor pentru care pasiunea a devenit profesie, iar profesia pasiune.

IOAN VOICU

„ATELIER 2000“ LA IONĂȘENI

La școala generală din Ionășeni, Vîrfu Cîmpului — Botoșani, se întîmplă un adevărat asalt al științei și tehnicii moderne. Printre unelte de tot felul, printre baterii electrice și sîrme, printre cărți, printre aparate care funcționează perfect și răspund prompt la comenzi, printre foițe de staniol și circuite electrice — plini de cutezanță și curaj în gîndire, acești pionieri vor, cu orice preț, să ajungă în viitor, fie și cu un an mai devreme!

Matematicieni, prieteni ai naturii, meteorologi, radiofoniști, conducători de carturi, acești spiriduși n-au astîmpăr nici măcar în vacanță. Cea mai aprinsă fascinație le-o dă rachetomodelismul care le proiectează imaginația spre nebănuite spații. De reținut că toată această activitate atît de febrilă, purtătorii cravatei roșii cu tricolor de la această școală și-o înscriu în ediția a doua a Festivalului Național «Cîntarea României». De curînd, ei au fost vizitați de prietenii lor, pionierii de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Botoșani, ocazie cu care s-au făcut niște schimburi de idei și păreri interesante: «ce-ar fi să construiască împreună o rachetă care să cucerească cerul județului de la un capăt la altul sau să străbată distanța de la Ionășeni pînă la Ipotești numai în 10 secunde?» Romeo Rusu, pionier botoșenean, e de părere că această chestiune are toți sorții de izbîndă. Atît pionierii din Ionășeni cît și prietenii lor din Botoșani au pus la cale să participe în comun și la marele concurs anticipativ «Atelier 2000». Au și executat pentru început cîteva machete tehnice funcționale prin care-și imaginează fie comuna, fie orașul natal la începutul mileniului al III-lea. În atenția lor stă și preocuparea pentru perfecționarea uneltelor agricole sau realizarea diverselor aparate pentru laboratoarele de fizică și chimie.

Le dorim tuturor succes și grabnică realizare a visurilor lor cutezătoare.

ION CRÎNGULEANU

Fotografiile aparțin pionierilor Romeo Rusu și Costel Humă de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Botoșani.

Fuge săniuţa, zboară!...

DIN ISTORIA CIVILIZAŢIEI
(III)

Vehiculele pe roţi au fost perfecţionate în Roma Antică, dar şi de către celţi, care au adus cîteva îmbunătăţiri esenţiale noului mijloc de transport. Ei au fost cei dintîi care au introdus axele rotitoare în faţă, care permit ca vehiculul să poată efectua curba. Pentru a reduce frecarea, celţii au aplicat în centrul roţii un sistem de bile în aşa fel încît axul să se tocească mai puţin. O asemenea roată de pe vremea celţilor a fost descoperită în Danemarca.

Trasă de boi, căruţa antică se mişca destul de încet. Calul o putea trage cu mult mai repede, dar pe distanţe mai scurte. Aceasta din cauza hamului, care nu era decît o versiune modificată a jugului unui bou. În timp ce acest jug stătea bine pe gîtul animalului pentru care fusese conceput, banda din jurul gîtului apăsa pe beregata calului ori de cîte ori acesta căra o încărcătură mai grea. Abia prin secolul al IX-lea francii au descoperit cum trebuie să utilizeze calul în condiţii avantajoase pentru om. Ei au început să folosească o zgardă rigidă care nu mai incomoda animalul. Astfel a putut fi folosită întreaga putere a calului.

Utilizarea pe scară largă a vehiculelor trase de cai a avut o influenţă deosebită asupra dezvoltării omenirii. Ţăranii, care trăiau în cătune de cîte cinci-şase case plasate în imediata apropiere a pămîntului pe care îl lucrau, au început să întemeieze centre mai mari. Viteza căruţelor trase de cai le permitea să se ducă în fiecare dimineaţă la cîmp şi să se întoarcă seara. Cu ajutorul carelor, ei puteau să transporte surplusul de produse pînă în oraşe. Carele de război au permis asirienilor şi egiptenilor să organizeze şi să edifice cele mai puternice armate şi cetăţi din acele timpuri.

De-a lungul mileniilor, carele primitive au fost înlocuite de vehicule elegante: cabriolete, caleşti, landouri ş.a. Fiecare nou vehicul era materializarea efortului de a face din roată un tot mai bun mijloc de transport.

EMIL MUNTEANU-RETEVOESCU

NIC. NICOLAESCU

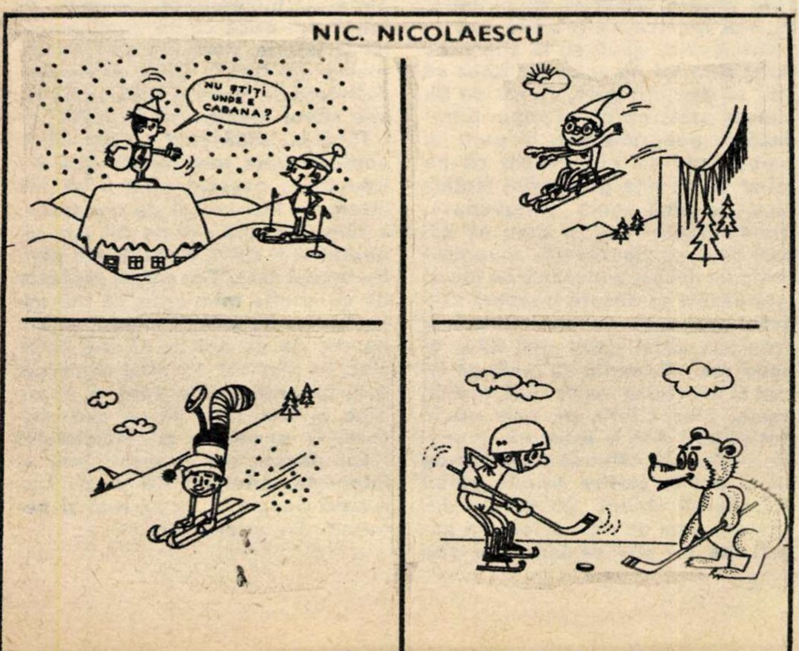
NU ŞTIŢI UNDE E CABANA?

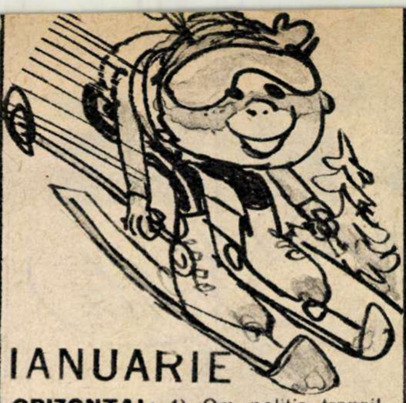

IANUARIE

ORIZONTAL: 1) Om politic transilvănean care a luat cuvîntul la mitingul de solidaritate cu lupta românilor din Transilvania ţinut la Bucureşti în 4/16 ianuarie 1896. Una din cele mai vechi monede romane de aramă, pe care este înfăţişat zeul Janus, cel cu două feţe, de la care îşi trage numele luna ianuarie (pl.). 2) Localitate în judeţul Maramureş unde au loc, la 16 ianuarie, un tîrg şi alte manifestări legate de vechi tradiţii populare. Doctor român, pionier al medicinei sociale, de la a cărui încetare din viaţă se împlinesc 82 de ani. 3) Preocupare sportivă pentru dirijarea căreia s-a înfiinţat, la 1 ianuarie 1949, în cadrul Institutului de cercetări forestiere, un laborator special. 4) A întoarce brazde. Cepe! Orăşel în Bolivia. 5) Oraş hunedorean unde are loc, sîmbătă şi duminică în a treia săptămînă a lunii ianuarie, festivalul anual «Căluşerul transilvănean». Cadru de film! Pe trei sferturi din Arad! 6) Din neamul anţilor. Începutul lui ianuarie 1979. Sau (pop.). 7) Numele dat de fenicieni primei femei (mit.). Prima, a treia şi a şaptea din ianuarie. 8) Valoros istoric român, a cărui operă capitală «Getica», a văzut lumina tiparului la 2 ianuarie 1926. Carte. 9) Port în U.R.S.S. Cărturar român, a cărui primă carte, «Octoihul», a fost scoasă la 14 ianuarie 1557 în tiparniţa sa de la Braşov. 10) Compozitor, violonist, profesor şi critic muzical român născut în 1890 si care s-a stins la 19 ianuarie 1951. Primele 60 de minute din ianuarie. 11) Pantalon ţărănesc. Matematician român care a adus contribuţii importante în domeniul funcţiilor periodice, în mecanică şi în electricitate, născut la 6 ianuarie 1897.

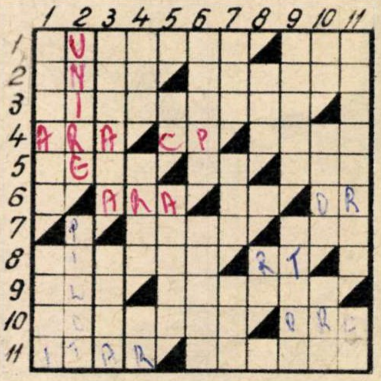

VERTICAL: 1) Localitate din judeţul Arad unde are loc, la 14 ianuarie, un important tîrg şi manifestări legate de succesiunea anotimpurilor. Chimist român, născut la 4 ianuarie 1841, renumit prin lucrările sale în domeniul chimiei minerale. 2) Măreţul act istoric de la 24 ianuarie 1859. Calitate în care Elena Caragiani a primit la Paris, la 22 ianuarie 1914, de la Federaţia Aeronautică Internaţională, un brevet, România avînd astfel prima femeie aviatoare. 3) Suport pentru broderii. Vînat cu pene permis în luna ianuarie. 4) Soi de struguri. Vană aşezată invers! Perete. 5) Pecete. Localitate în judeţul Bistriţa-Năsăud, unde se desfăşoară, între 30 şi 31 ianuarie, un tîrg tradiţional. 6) Mic arbust exotic (pl.). A face cinste. 7) Se dă în leagăn. Uşor. Localitate în Iugoslavia. 8) Rîul pe care era aşezată Sparta. Osie! 9) Nume de fată. Un praf care se întăreşte. 10) Şcoală (abr.). Cărturar român participant la revoluţia de la 1848 din Transilvania; s-a născut în 1818 şi a încetat din viaţă la 12 ianuarie 1866. Cap în Peninsula Izu (Japonia). 11) Lună care în vechiul calendar roman era a 11-a, dar în urma reformei făcute de Numa Pompilius (714—671 î.e.n.) a devenit cea dintîi. Început la 1 ianuarie 1979.

CUVINTE RARE: ITAU, AEON, OLA, ANAN, IRI, RAB.

GEORGETA DUMITRU

* * *

* * *

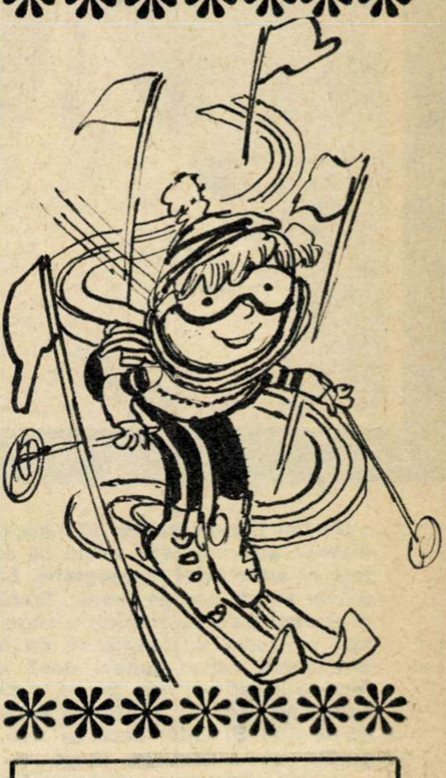

* * *

Cutezătorii

Redactor şef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor şef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil
de redacţie:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
LUCIA SICOMAŞ

Redacţia: Piaţa Scinteii nr. 1. Bucureşti 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAŢIA: Editura «Scinteia» TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresindu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, Bucureşti.

index 41033

12 pagini, 1 LEU

SCRISORILE

SCHIȚĂ DE Viniciu Gafița

Ieri am primit două scrisori. Amîndouă din aceeași localitate. Puse la poștă în aceeași zi. De persoane care s-au ferit una de cealaltă, deși sînt atît de apropiate!

De fapt, cele două scrisori nu cer explicații, nu pun întrebări. Sînt doar două strigăte care au ajuns pe această cale pînă la mine. Iată-le, așa cum au fost scrise:

«Dragul meu băiet, îți scriu cum pot, de cînd vederile m-au lăsat aproape de tot. Cîți bani ai cheltuit cu operația mea, cît timp ai pierdut ca să mă vizitezi la spital. Acum tot mai văd puțin, dar ce m-aș fi făcut fără operație. Doctorul mi-a spus că la vîrsta mea nu trebuie să aștept minuni. Nici nu aștept. Mă bucur pentru tine că ai ajuns atît de cunoscut. Scrie în ziar mereu despre tine, despre succesele tale în muncă. Îmi citește Daniel în fiecare zi. Știe să găsească ziarele în care scrie despre tine. De la frații tăi primesc scrisori și tot Daniel mi le citește. Cu el mă ajut, că toți au treburi și ceilalți nepoți nu știu să citească așa ca el. Nici n-au vreme. Daniel caută numai știrile despre tine. Și-mi trece de dor. Nu știu cum de le găsește numai el. Poate că nu scrie, poate spune de la dînsul, dar îmi trece de dor. Sau poate chiar scrie. Și mă bucur. Cînd poți, scrie-mi și tu un cuvînt, două. Știu că ești tare ocupat dar scrie-mi. Aici toate sînt bune, numai eu nu mai pot să-i ajut în treburile casei. Abia mai zăresc ca prin sită. Îți dorește sănătate, Mama».

A doua scrisoare. Cu caligrafie frumoasă,dar cu cîteva greșeli de ortografie, pe care le-am îndreptat:

«Dragă unchiule Valentin,

Îți scrie nepotul matale care a trecut în clasa a treia și are note bune. Sînt sănătos și o duc bine cu școala. Toți sînt sănătoși, mama, tata și frații mei mai mari Neculai și Vasile. Și ei au note bune. Neculai mai bune și este comandant de detașament. Vasile este comandant de grupă. Eu nu sînt. Bunica e sănătoasă dar nu vede bine, o dor picioarele și suflă greu și stă mai mult în casă. Nu poate citi nici cu ochelari. Doctorul i-a spus că i-a slăbit nervul optic (aici era o greșeală mai gravă pe care am îndreptat-o chiar pe hîrtia scrisorii). I-a dat niște doctorii dar ea nu le ia, zice că de-acum nu mai ajută. Eu îi citesc din ziar unde scrie de mata, cum ai fost la Cluj-Napoca, la Timișoara și în alte orașe. În unele ziare nu scrie dar bunica se bucură cînd îi citesc. Eu spun de la mine și ea crede. M-am prefăcut că citesc cum ai fost în Africa să ajuți la construirea unei fabrici. În altă zi, am citit că ești în Asia. Eu știu cum e pe-acolo de la televizor. Bunica s-a bucurat și m-a pus să-i mai citesc o dată. Eu am uitat ce i-am citit atunci și am zis că a luat cineva ziarul și nu-l găsesc. Și l-am citit pe cel din ziua aceea. Că bunica nu uită dar eu uit. Eu te rog să-i scrii mata că ai fost acolo unde am zis eu, că altfel nu mă crede. Eu știu că nu fac bine. Eu sînt pionier și nu trebuie să mint. Tata a zis să nu-i mai citesc ce nu scrie că asta tot minciună se cheamă. Dar bunica se bucură și mi-e tare dragă. Neculai a zis că mă pune în discuția detașamentului. Eu te rog, unchiule Valentin, du-te mata prin orașe și prin alte țări ca să scrie în ziar și să nu mai zică de mine că spun minciuni și să mă pună în discuția detașamentului. Te rog, unchiule Valentin, fă așa și scrie-i bunicăi. Noi te iubim cu toții, al dumneavoastră nepot, Daniel»

Două scrisori care nu pot avea decît un singur răspuns. Dar atît de greu de dat, încît nu știu dacă voi putea să-l formulez vreodată. Cum să-i explic mamei? Ce să-l sfătui pe nepot?

DECOLĂRI

EU, DOIUL ȘI GEOGRAFIA!

SCHIȚĂ DE Sonia Szekely

LICEUL „TUDOR VLADIMIRESCU”
Tîrgujiu / GORJ

De trei zile mă chinui să găsesc metoda prin care să-i anunț pe ai mei că am un doi la geografie. Și măcar să-l fi luat pe drept... Dacă m-ar auzi Dan, ar elabora o cugetare în genul «așteaptă să devii profesoară ca să judeci dacă a fost pe drept sau nu». Sigur, o să aștept eu zece ani pentru un amărît de doi! Și chiar dacă aș zice, poftim că a fost pe drept, ce, cu asta gata, am și trecut la geografie? Să fim serioși. Dacă m-aș duce la tovarășul profesor să-i spun «recunosc că mi-ați pus pe drept doiul, așa că vă rog să îmi dați un opt, fiindcă am reușit performanța de a recunoaște asta înainte să fi trecut cei zece ani», nu numai că nu mi-ar da nimic, dar m-ar și expedia de urgență afară din clasă. Să-mi revin după efort...

Așa că am rămas cu doiul ăla în spinare, care parcă mă sîcîia la ceafă, la fiecare mișcare, ca o gînganie încăpățînată. E adevărat că nu prea știusem, iar asta se întîmpla pentru prima oară. Că data trecută abia scăpasem invocînd o durere de măsele. Dar chiar așa, să-mi dea doi?! Ca să rîdă pînă și Mihai, deși nici el nu strălucește la matematică. Chiar ieri s-a ales c-un trei, pe care i l-a promis demult tovarășul profesor. Las' că și eu i-am pus o piedică pe terenul de sport! Da, dar pentru fault se dă cel mult un penalty. Și-apoi, nici n-am fost în careu, că Mihai abia acoperă doi metri în cinci minute, așa că l-am ajuns din urmă rapid. Fetele țipau de pe margine: «Hai, Nela! Așa, dă-i, învață-l minte!» Ce știu ele! Credeau că le răzbun fiindcă nu le lăsaseră și pe ele să joace fotbal. Dacă știi să faci gură și să te iei la ceartă cu gîscanii ăia de băieți, care-și închipuie că fotbalul e numai pentru ei, pot să sîsîie ei pînă mîine! Odată m-au scos din răbdări în așa hal cu încăpățînarea lor, că am luat mingea și m-am cățărat pe magazie. Pe urmă, am rămas acolo pînă a sunat și au renunțat să mai încerce să mă dea jos.

Oricît m-aș gîndi eu la altele, de doiul ăsta tot nu scap. Ce folos că știu să dau din gură, să sar cu bicicleta peste gropi, să repar prize, dacă la geografie sînt în pom și nu-mi arde de nimic? Nu că nu mi-ar place mie geografia! Notele bune de pînă acum o dovedesc. Uneori parcă mi-e și drag să ascult cum ne povestește tovarășul profesor despre o mulțime de locuri interesante și despre popoare ciudate care vorbesc, se îmbracă și mănîncă altfel decît noi. Zău, uneori mai că merită să învăț pe de rost și mulțimea aia de rîuri, munți, orașe, plus cifrele pe care nu le pot suferi! Am o memorie grozavă pentru cîți cățel se nasc într-un an la noi în cartier și cîte goluri marchează Dobrin pe sezon, dar cînd e vorba de cîți kilometri pătrați are nu știu ce țară, sau cîte ovine are alta pe cap de locuitor, să mă tai în patru și să mă faci minge de oină că tot îmi vine greu.

Uf, greu e cu un doi la geografie! Să fi fost la matematică, ziceam gata, nu mă duce mintea și-atunci mă luam de mînă cu Mihai și luptam pentru colacul de salvare al cinciului. Sau la istorie, istoria cu toți regii și papii ăia care nu știu ce-au făcut, s-au bătut și au învins la data cutare... Da, dar eu la matematică am nouă, fiindcă mă duce capul și-mi place, iar la istorie, doar n-o să-l fac de rușine pe tata?! Ditai profesorul de istorie la liceu și fiică-sa să nu știe «Evul Mediu» pe de rost?

Pînă la urmă cred că am să le comunic alor mei direct, fără introducere, deseară, cînd o să mă întorc de la... cercul de geografie, a cărui membră sînt de azi. Am renunțat la o cursă cu bicicleta pentru cercul ăsta. Tovarășul profesor de geografie mi-a spus că mă aștepta cam de mult. Probabil că era nevoie de un doi ca să mă hotărăsc. La plecare, am aflat că cercul ăsta organizează la vară o expediție în Retezat... Și nu așa, oricum. O expediție cu bicicletele!

Cît despre doi... uneori mai și folosește, prieteni! Că prea-i frumoasă geografia ca să n-ai și necazuri din pricina ei.

Biblioteca județeană
Mureș
Tg.-Mureș
Secția pentru copii

CALENDAR EROIC: 120 DE ANI DE LA UNIREA PRINCIPATELOR

JOI, 18 IANUARIE 1979,
ANUL XIII (NR. 590)

3 Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

ÎN ACEST NUMĂR:

* ȘTAFETA HĂRNICIEI PIONIEREȘTI

* CIREȘARII ȘI PRIETENII LOR

* FESTIVALUL PIONIERESC AL SPORTURILOR DE IARNĂ

* *Din calendarul* „ANULUI INTERNAȚIONAL AL COPILULUI"

Foto: CONSTANTIN POPESCU

CORESPONDENȚII NOȘTRI ÎN MIJLOCUL FAPTELOR

În corespondența sosită la redacție, printre scrisorile pe care le parcurgem cu deplină satisfacție se numără și cele ce ne semnalează încheierea cu bune rezultate a primului trimestru școlar. Dar să dăm cuvîntul pionierului Ion C. Aurel de la Școala generală din comuna Suseni, județul Argeș, care ne-a anunțat că pionierii din detașamentul clasei a VI-a au promovat cu toții. «Am reușit acest lucru, muncind zi de zi și prin eforturile întregului colectiv care i-a sprijinit, la nevoie, pe cei ce rămîneau în urmă.»

«...Detașamentul clasei a V-a C acționînd sub deviza «Învățăm, muncim și trăim în chip comunist», a hotărît și a reușit să promoveze cu toții primul trimestru. Acum, în noul trimestru, hotărîrea tuturor este ca rezultatele obținute să fie și mai bune...», ne scrie pionierul comandant de detașament, Gheorghe Oprea, de la Școala generală nr. 1 din Băilești, județul Dolj (În imaginea foto: prietenii notelor bune dintr-a V-a C).

DIN VREMEA LUI MIRCEA CEL BĂTRÎN

De la Muzeul de istorie al municipiului București ni se anunță că de curînd la bogata colecție numismatică s-a adăugat un număr de 465 monede descoperite nu de mult la Străulești. Monezile au fost emise pe timpul domniei lui Mircea cel Bătrîn. Dintre toate piesele, specialiștii apreciază în mod deosebit o monedă de argint — monedă divizionară, ban — a cărui existență a fost cunoscută pînă în prezent numai din documente. În patrimoniul muzeului au mai intrat 3 000 de insigne și medalii vechi românești, precum și un plan al Bucureștiului de la începutul secolului al XX-lea, valoros prin aceea că semnalează obiective industriale din epocă.

STEJARUL UNIRII

În curtea Liceului industrial «Petru Maior» din Gherla se află un bătrîn stejar, pe care pionierii școlii l-au numit «Stejarul Unirii». Îngrijit cu dragoste de copii, copacul este mîndria școlii. De la profesorul Gheorghe Breahu am aflat că «stejarul a fost plantat de elevii școlii în anul 1928, cu prilejul împlinirii unui deceniu de la formarea statului național unitar român. În vechile anuare ale școlii sînt însemnate și cuvintele rostite atunci de directorul școlii, Emil Precup, adresate școlarilor, prin care le spunea că stejarul va dăinui aici ca un simbol al vitejiei străbune, ca un îndemn de a fi vrednici urmași ai celor care s-au jertfit pentru țară. Și iată că astăzi pionierii îngrijesc acel stejar, iar la 1 Decembrie 1978, cînd s-au împlinit 60 de ani de la unirea cu țara, au pus o placă comemorativă, denumindu-l «Stejarul Unirii». Cu prilejul sărbătoririi unor evenimente istorice sub bolta ramurilor sale, pionierii prezintă programe de recitări și cîntece patriotice în care omagiază trecutul glorios, vitejesc al poporului nostru, își exprimă bucuria, recunoștința pentru viața lor ocrotită și vegheată de Partidul Comunist Român într-o patrie liberă, în România socialistă.

FIII MINERILOR

La Borșa, orașul minerilor de la poalele Pietrosului (județul Maramureș) a avut loc «Săptămîna activităților politico-educative de masă pentru pionieri și șoimii patriei». În toate școlile, la Casa pionierilor și șoimilor patriei (organizatorul principal al acestor acțiuni), au avut loc expuneri, mese rotunde, simpozioane cu teme inspirate din trecutul eroic de luptă al patriei și din realizările de astăzi ale constructorilor societății noastre socialiste. Întîlnirile au fost susținute de emoționante programe artistice. În imagine, un spectacol prezentat cu acest prilej de cenaclul «Vestitorii» al Casei pionierilor și șoimilor patriei din Borșa.

TELEX PIONIERESC

- La Casa pionierilor și șoimilor patriei din Reșița a avut loc, cu prilejul împlinirii a 120 de ani de la Unirea Principatelor Române, vernisajul expoziției pionierești de artă plastică «Omagiul eroilor neamului». Participanții la vernisaj au vizionat o gală de filme documentare ale cineclubului «Zorii noi» al Casei pionierilor și șoimilor patriei din localitate.

- Membrii cercului de arheologie de la Școala generală nr. 4 din Moldova Nouă au organizat la Muzeul de istorie și etnografie din localitate simpozionul «Burebista, cel mai mare rege al daco-geților».

- În județul Bistrița Năsăud, purtătorii cravatei roșii cu tricolor din Rodna au organizat sub titlul «România în lume» o dezbatere asupra ultimelor evenimente ale vieții politice interne și internaționale.

- Pionierii din comuna Negru Vodă — județul Constanța — dorind să cunoască de aproape frumusețea muncii de mecanizator și cutezanța în muncă a celor cărora vor să le urmeze exemplul s-au întîlnit cu comuniști fruntași de la S.M.A. din localitate. La sfîrșitul acestei întîlniri, pionierii au prezentat un recital de versuri și cîntece patriotice. Împărtășind aceleași sentimente, 60 de pionieri de la Școala generală din comuna Gruia, județul Mehedinți, au vizitat cooperativa agricolă de producție, numindu-și acțiunea «Munca, izvor de bucurie».

- Formațiile artistice pionierești ale Școlii generale nr. 1 din Anina au prezentat la Întreprinderea minieră din localitate, la ieșirea din schimb a minerilor, spectacolul cultural-artistic «Țara mea cu nume de baladă».

- «Semiconductorii și utilizarea lor în industria electrotehnică românească» — s-a intitulat întîlnirea pionierilor tehnicieni care activează la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Constanța cu pionieri membri ai cercurilor tehnico-aplicative din școlile municipiului.

- «Răspundem prin fapte Chemării Forumului» s-au numit acțiunile de muncă patriotică organizate de pionierii de la Școala generală din localitatea Pianu de Sus, județul Alba, acțiuni inițiate pentru îndeplinirea noului angajament de muncă patriotică pe anul 1979.

FOTOCRONICĂ PIONIEREASCĂ

Vă reamintim cîteva din premiile ediției a doua a rubricii-concurs «Fotocronică pionierească»: un televizor portabil, un casetofon, un aparat de fotografiat.

Școala generală nr. 1 din Oțelul Roșu, județul Caraș-Severin. În cabinetul de matematică — dotat exemplar — «ucenicii lui Pitagora» discută în colectiv modalitățile de rezolvare ale unor dificile probleme de geometrie (foto 1), în vreme ce în laboratoare, fizicienii și chimiștii aplică în practică noile cunoștințe însușite la orele de curs și în cadrul cercului uzinal (foto 2 și 3). Rodul unei îndelungate activități literar-artistice a pionierilor prozatori, poeți, reporteri, graficieni este această revistă de frumoasă tradiție — intitulată elocvent «Năzuințe» (foto 4).

Autorii acestui fotoreportaj: «semaforiștii» Școlii generale nr. 1, Oțelul Roșu.

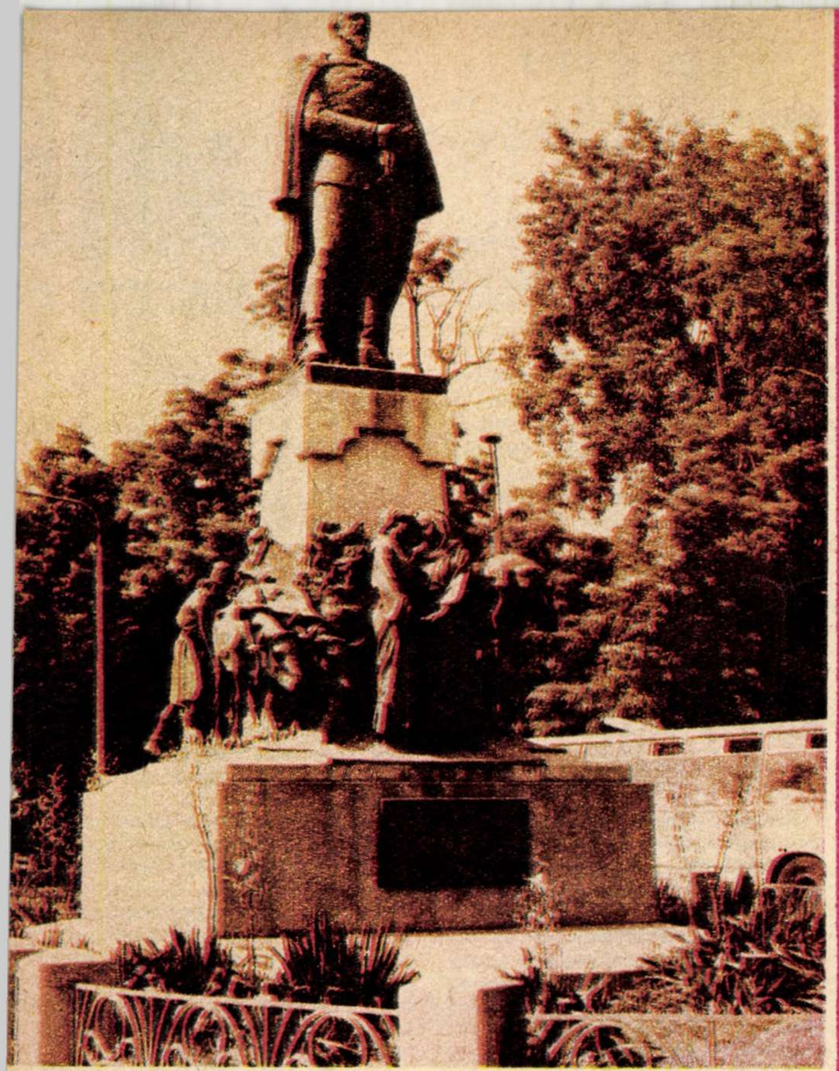

CALENDAR EROIC:

24 IANUARIE

Au trecut 120 de ani de la unul din cele mai mari momente ale istoriei patriei. La 24 ianuarie 1859 se înfăptuia unirea Țării Românești și a Moldovei. Hotarul nefiresc ce existase la rîul Milcov a fost înlăturat și atunci a apărut pe harta Europei statul național român, căruia i s-a dat pentru scurtă vreme denumirea de Principatele Unite Române și căruia apoi avea să i se zică România. «Zi de aur» ori «ziua cea mare a veacului», cum au calificat românii din acea vreme înălțătoarea zi de 24 ianuarie 1859, a însemnat o mare biruință a poporului, o afirmare a sa în fața lumii întregi.

Uniți prin limbă, trăind într-un mediu geografic unitar — Carpații ori Milcovul nedespărțind niciodată pe români ci, dimpotrivă, fiind punți de legătură —, avînd strînse legături economice, politice și culturale, înaintașii noștri au trăit necontenit cu năzuința de a șterge hotarele dintre ei și de a-și făuri o singură țară. O dată cu destrămarea orînduirii feudale, cu formarea națiunii moderne române, cu zorile unor noi timpuri, ideea unității (ca și cea a modernizării și independenței) a dobîndit noi dimensiuni, impunîndu-se ca o problemă ce-și cerea neapărat dezlegare. Înconjurate de mari imperii care căutau a le subjuga și supune dominației lor absolute, țările române au luptat pentru realizarea acestui țel, definit de revoluționarul moldovean Mihail Kogălniceanu a fi «cheia de boltă» a statului român ce trebuia înfăptuit.

Unirea Principatelor n-a fost un dar al puterilor europene făcut poporului român, ci a fost o cucerire a acestuia. Crearea statului național a fost rodul direct al eforturilor patriotice ale poporului, ale maselor populare în primul rînd, ale națiunii în ansamblul ei. Pe calea curajoasă a dublei alegeri — mai întîi la Iași, la 5 ianuarie, iar apoi la București, la 24 ianuarie — a aceluiași domn, a lui Alexandru Ioan Cuza, românii înșiși au fost cei ce au rezolvat arzătoarea problemă în fața căreia se găseau. Actul istoric împlinit de poporul român a fost apoi recunoscut de puteri, care nu puteau să treacă cu vederea măreața faptă a unui popor.

Unirea Principatelor n-a fost însă o simplă ștergere de hotar și unirea a două țări surori, deoarece prin acest act a fost de fapt creată o țară nouă: statul modern român. Cei șapte ani de luminoasă domnie ai lui Cuza Vodă au însemnat ani de înnoire, de reforme, de afirmare a progresului. N-a existat domeniu în care noul să nu se afirme, deosebit de însemnată fiind mai ales reforma agrară din 1864, prin care țărănimea a fost eliberată din cătușele obligațiilor feudale. Unirea din 1859 a mai însemnat drum deschis către desăvîrșirea ei și este neîndoielnic că actul de la 24 ianuarie 1859 a fost preludiul firesc al cuceririi Independenței de stat, o etapă esențială în formarea statului național unitar român în 1918. Independența de stat a devenit o realitate la mai puțin de două decenii după ce Cuza fusese ales domn al Moldovei și apoi și al Țării Românesti. S-au creat astfel condiții favorabile pentru a duce la înfăptuirea năzuințelor arzătoare de neatîrnare a poporului român.

Împlinirea a 120 de ani de la Unirea Principatelor are loc în condițiile în care întregul nostru popor, sub semnul unității sale depline, stăpîn pe soarta sa, își făurește o viață liberă și demnă. În România socialistă, în cadrul căreia eroica noastră clasă muncitoare, sub conducerea partidului și a înțeleptului său secretar general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, edifică societatea socialistă multilateral dezvoltată, deschizînd larg porțile progresului, unitatea națiunii noastre a căpătat noi dimensiuni, plenare, singurele în măsură să conducă la îndeplinirea nobilă a aspirațiilor de veacuri ale poporului român, la construirea comunismului pe pămîntul României.

dr. DAN BERINDEI
Secretar al Comitetului Național al Istoricilor

Pămîntul țării mele

Pămîntul țării mele-i ca o carte
În care stau înscrise amintiri,
Cu vîrful paloșelor sîngerate
Și presărat cu oase de martiri.

Pămîntul țării mele-i ca un stup
În care oamenii sînt harnice albine,
Uniți cu toții într-un singur trup,
Înalță mii de fabrici și uzine.

Acest pămînt de soare îl iubesc,
Nu-i altul mai frumos ca el în lume,
E leagănul a tot ce-i românesc
Și purtătorul gloriei străbune.

SIMONA MUȘAT, clasa a IV-a,
Școala generală nr. 14, Brăila

Desen:
ELENA GABRIELA BEZA, Oradea

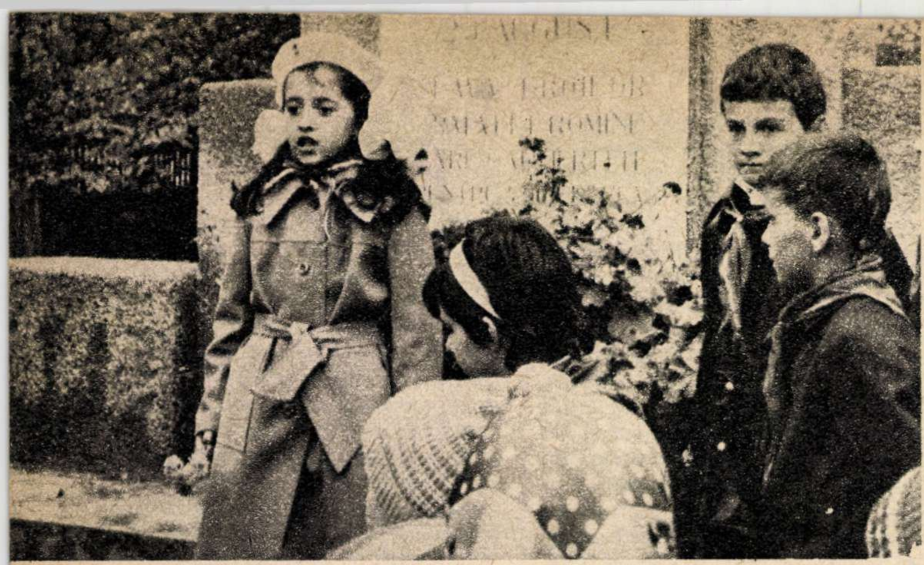

Cutezătorii

EDIȚIE SPECIALĂ

ALBA

O CARTE DE VIZITĂ: EXPEDIȚIILE PIONIEREȘTI

În vacanța de vară, peste 34 000 de pionieri și școlari din județ au participat la drumeții, excursii și expediții pionierești. Vă prezentăm cîteva dintre cele mai interesante:

— Expediția «Carst», a Casei pionierilor și șoimilor patriei din orașul Aiud — care a avut ca obiectiv principal remarcarea traseelor turistice și studierea fenomenelor carstice din Munții Apuseni.

— Expediția «Montana» — a pionierilor Școlii generale nr. 2 din orașul Sebeș cu tema «Cunoașterea reliefului glacial al Munților Făgăraș».

— Expedițiile «Independența» și «Vulturul» ale pionierilor de la Școlile generale din localitățile Cut și Unirea, care au avut ca scop cunoașterea vestigiilor trecutului glorios de luptă al poporului nostru.

— Expediția «Retezat '78» — a pionierilor Școlii generale nr. 1 din municipiul Alba Iulia, care a studiat în continuare și în acest an echilibrul ecologic al Complexului Gemenele-Retezat.

— Expediția Casei pionierilor și șoimilor patriei din Cugir care a parcurs traseul străbătut prin munți de armatele romane la cucerirea Sarmizegetusei.

FOTOCRONICĂ PIONIEREASCĂ

În orașul de pe Mureș, în Aiudul marilor transformări de azi, pionierii și șoimii patriei sînt prieteni buni cu hărnicia. Ei au colectat 15 000 kg de fier vechi (foto 1), 18 000 bucăți ambalaje de sticlă, 4 000 kg maculatură, 1 000 kg materiale textile. (Pînă la sfîrșitul anului trecut, aceste cantități au fost suplimentate, ei depășindu-și astfel angajamentul de muncă patriotică). Prietenia între pionieri și șoimii patriei este subiectul imaginii următoare surprinse de pionierii reporteri Despina Badea și Adrian Purdea, la grădinița nr. 1 din Aiud. Așa cum vedeți, ei au pregătit programe artistice, au învățat poezii și cîntece patriotice.

«Alba Iulia — pagini din istoria Unirii» este genericul sub care pionierii și șoimii patriei au prezentat evocări, montaje literar-muzicale, recitaluri de poezie patriotică și revoluționară, au organizat întîlniri cu muncitori fruntași, cu activiști de partid și de stat, muzeografi, scriitori și cu participanți la actul de la 1 Decembrie 1918

ZI DE NEUITAT

O zi solemnă, o zi de neuitat s-a înscris în viața mea și a colegilor mei, așa cum aparatul de fotografiat ne-a surprins... Eram deosebit de emoționați, rostind Angajamentul pionierului. Stăteam cu toții neclintiți, cu mîna pe drapel și glasurile noastre vibrau...

Simt că angajamentul pe care l-am rostit cînd am primit cravata roșie cu tricolor îmi va rămîne călăuza întregii mele activități. Prin fapte de cutezanță, prin sîrguință la muncă și învățătură, sîntem hotărîți să dovedim mereu că merităm cravata roșie cu tricolor.

MARIA ALIDA LUNGU
Școala generală nr. 1
din orașul Ocna Mureș

RĂSPUNDEM CHEMĂRII FORUMULUI: „ÎNVĂȚĂM, MUNCIM ȘI TRĂIM ÎN CHIP COMUNIST“

Acțiunile și faptele pionierilor de pe meleagurile Albei, cuprinse în Festivalul Național «Cîntarea României», s-au concretizat de la începutul actualului an școlar și în ample manifestări dedicate aniversării a 60 de ani de la făurirea statului național unitar român, a 2 050 de ani de la constituirea primului stat dac centralizat și independent, a 30 de ani de la înființarea Organizației Pionierilor.

La Muzeul Unirii din Alba Iulia, au fost constituite grupe de șoimi ai patriei, s-au organizat primiri în Organizația Pionierilor, s-a vizitat muzeul de către toți purtătorii cravatei roșii cu tricolor din județ; la monumentele și locurile istorice au avut loc evocări, spectacole de poezie și cîntece patriotice, revoluționare, s-au depus coroane de flori pentru a cinsti jertfele eroilor patriei .

Emoționante au fost întîlnirile pionierilor și șoimilor patriei de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Ocna Mureș, cu tovarășul Gheorghe Maier, participant la marele act al Unirii de la 1 Decembrie 1918, cît și întîlnirile cu muncitori și comuniști fruntași, părinții noștri, din cadrul unităților economice din oraș.

Pionierii județului Alba au înțeles să cinstească aceste evenimente importante din viața poporului nostru, cu rezultate bune la învățătură, în activitatea practică, în muncă — și au reușit răspunzînd astfel prin fapte chemării Forumului Național al Pionierilor.

Îndemnul tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, **să învățăm, să muncim, să învățăm, pentru a deveni buni muncitori, buni specialiști, cetățeni demni ai patriei noastre** are o puternică rezonanță în conștiința noastră, a pionierilor și șoimilor patriei. Astfel, acțiunile noastre pionierești: «Vrem să dovedim hărnicie și sîrguință», «Toți pentru unul, unul pentru toți», «Învățătura — datorie de onoare», contribuie la obținerea multor rezultate frumoase în muncă, la lichidarea lipsurilor, la mobilizarea tuturor pionierilor și școlarilor pentru realizarea unui nou salt calitativ la învățătură.

LUCIAN MAIER
pionier-locțiitor al președintelui
C.N.O.P.

Pe scenă, brigada artistică a pionierilor de la Școala generală nr. 1 din Blaj.

START FANTEZIEI TEHNICE

Concursul de creație tehnico-științifică al pionierilor și școlarilor a atras un număr de peste 1 700 de pionieri și șoimi ai patriei din județul Alba.

Vi-i prezentăm pe pionierii tehnicieni de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din orașul Ocna Mureș. Ei și-au început activitatea în octombrie 1977, sub îndrumarea tovarășului Mihail Ghejan. În scurt timp, mulți pionieri pasionați de creația tehnică s-au înscris la automatizări, pregătindu-se, anul trecut, la faza de masă cu peste 300 brevete.

Doresc să amintesc cîteva dintre lucrările realizate de acești pionieri îndrăgostiți de tehnică: «Ceasul automat, care indică ora Bucureștiului» și «Ora orașelor lumii», «Exponometru electronic», «Orarul electrificat», «Semaforul automat», «Electropompă pentru spălat autoturisme», «Sonerii muzicale» etc. În prezent, se lucrează și la alte creații tehnico-aplicative cu eficiență economică.

Totodată vreau să amintesc și numele cîtorva dintre pionierii cei mai talentați și mai ingenioși: Adrian Apolzan, clasa a VIII-a, Mircea Todea, clasa a VII-a, Sorin Man, clasa a V-a, Viorel Dragomir, clasa a VIII-a și alții.

DACIAN BACIU
clasa a V-a, Ocna Mureș

ȘCOALA NOASTRĂ, CASA NOASTRĂ !

Cei 144 de pionieri din ciclul gimnazial de la Școala generală Galda de Jos au hotărît să-și gospodărească și să-și îmbogățească lăcașul lor de cultură. Iată trofeele hărniciei lor: în curtea școlii au amenajat pînă acum terenuri de fotbal, tenis și volei și un portic de gimnastică. Recent au mai «răsărit» un teren de handbal-baschet, o groapă de sărituri, ale căror materiale necesare au fost confecționate de către pionieri în atelierul școlii. S-a amenajat un teren de joacă în spatele școlii, iar în fața un frumos spațiu verde. Harnicii pionieri au în vedere construirea în curînd a unui solar și amenajarea unei piste în vederea pregătirii pentru apărarea patriei.

Astfel, școala lor a devenit dintr-o școală oarecare, un adevărat complex al muncii, învățăturii, sportului și agrementului.

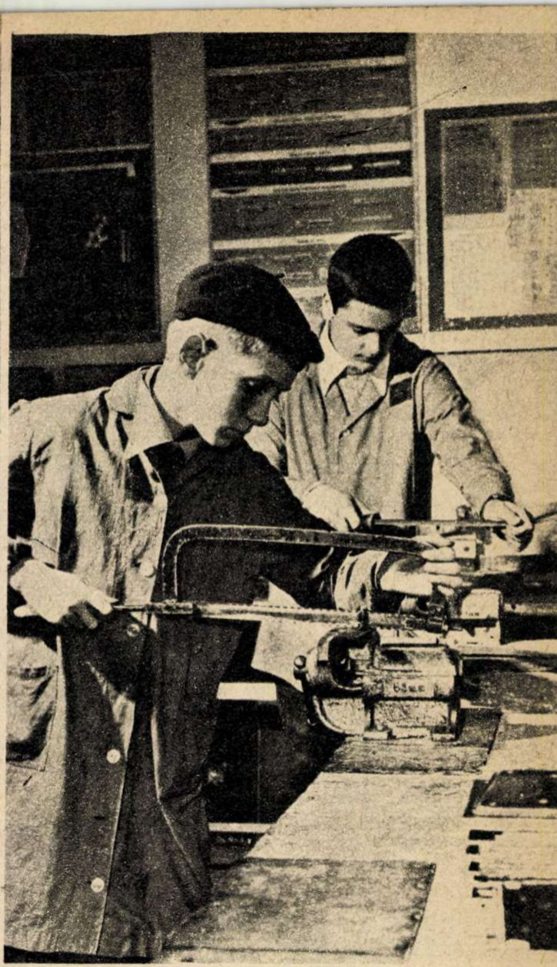

ştafeta hărniciei pionierești

Aceste zile ale lui 1979 marchează începutul celui de al patrulea an al cincinalului. În toată ţara, în întreprinderi şi laboratoare, pe şantiere, în centre de cercetare, activitatea întreagă vorbeşte despre dăruirea totală a oamenilor muncii pentru îndeplinirea Programului partidului, pentru înaintarea României socialiste pe culmi tot mai înalte de bunăstare, civilizaţie şi progres.

Pentru pionieri, debutul anului 1979 înseamnă startul în trimestrul II, înseamnă noi fapte de hărnicie în muncă şi învăţătură. În cataloage vor continua să surîdă notele de 9 şi 10, din programele de activităţi vor înflori noi şi noi iniţiative.

O cronică a activităţilor pionierești, fie ea şi succintă acum, la început de trimestru, constituie un prilej de a îmbogăţi «chenarul de onoare» cu noi şi noi realizări. Zilele acestea, de la Şcoala din Archiud (comuna Teaca, Bistriţa-Năsăud) am primit vestea că detaşamentele claselor a V-a au încheiat trimestrul fără nici un corigent! Şi tot din acelaşi judeţ aflăm că în Şcolile generale din localităţile Pintic, Văile Tecii, Ocniţa, Teaca există numeroase detaşamente, din clasele a VI-a şi a VII-a, cu rezultate asemănătoare, dar şi cu numeroşi elevi care au nota zece pe toată linia. Numai la Liceul agroindustrial din Teaca, există 11 detaşamente promovate în întregime.

Un alt exemplu ni-l oferă Şcoala generală din Bădeni (comuna Stoeneşti, Argeş) care se mîndreşte cu cei 179 pionieri ai săi, toţi promovaţi.

Trecerea de la manual şi caietul de notiţe la munca în atelierul-şcoală sau la experienţele din laborator constituie acum, principala preocupare a pionierilor de la Şcoala generală 198 din Bucureşti. În atelierele de lăcătuşărie, tîmplărie, electrotehnică îi poţi întîlni pe viitorii muncitori care mîine vor lucra în întreprinderi sau laboratoare de cercetare. Pe Dan Nicolae, din clasa a VI-a, îl găsim lucrînd cu colegii săi la un tablou de comandă.

— După ce voi termina şcoala, doresc să lucrez în domeniul electrotehnic, ne spune Dan.

Pentru el, ca şi pentru încă mulţi pionieri, drumul spre profesie a fost descoperit în orele de muncă practică. Fie că este vorba de distilarea unor substanţe chimice în eprubete, sau de tăierea metalului cu bomfaierul, de asamblarea unor cutii metalice sau de finisarea unor relee electrice (aşa cum putem observa în fotografia de faţă), atelierul şcoală constituie un cadru în care pionierii învaţă abecedarul muncii. Şi tot aici, sub supravegherea maiştrilor, fiecare pionier învaţă să se cunoască mai bine, să-şi descopere aptitudinile, preocupările, domeniul care l-ar interesa în cel mai înalt grad pentru profesia sa viitoare.

— Ne străduim, ne spune profesorul de fizică Boris Tutoveanu ca să-i învăţăm pe elevii noştri să facă o legătură strînsă între ceea ce învaţă din manual, cu ceea ce experimentează şi cercetează în laborator şi cu ceea ce lucrează în atelier. Prin activitatea lor pionierii contribuie la dotarea şcolii cu material didactic necesar orelor de fizică, chimie, biologie.

*

Pentru a-şi completa cunoştinţele din cadrul orelor de clasă, chiar de la începutul acestui trimestru, pionierii Şcolii generale din Vlădeni (Iaşi), au făcut o vizită la «Tehnoton» din Iaşi pentru a vedea cum se lucrează în această întreprindere modernă, pentru a înţelege nivelul de cunoştinţe, de pregătire ce se cere azi unui muncitor.

La încheierea acestor rînduri, am primit de la pioniera Letiţia Bivoleanu (Şcoala generală nr. 11, Iaşi) o fotografie care îi înfăţişează pe colegii ei la curăţatul zăpezii de pe aleile care duc spre şcoală. Ca peste tot, şi aici, pionierii răspund «prezent» acolo unde este nevoie de ei!

BITI CARAGIALE

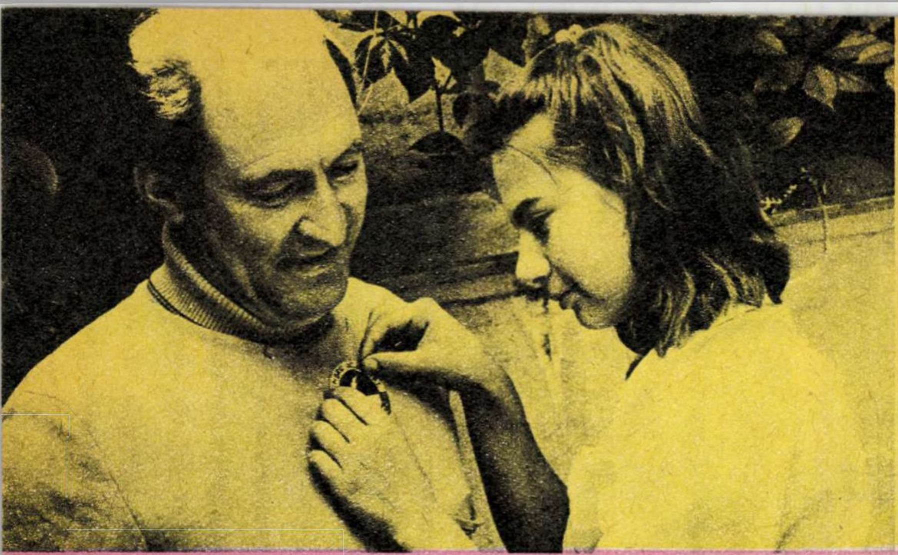

CONSTANTIN CHIRIȚĂ

SAU FIDELITATEA FAȚĂ DE VÎRSTA CUTEZĂTORILOR

O discuție cu scriitorul Constantin Chiriță, părintele Cireșarilor, devine în modul cel mai firesc o incursiune în lumea literaturii sale, dar și un itinerar în realitatea pe care aceasta o reflectă. Este aproape o imposibilitate să vorbești cu Constantin Chiriță despre cea mai populară carte a lui fără să-l întrebi cum a găsit vocea adecvată vîrstei candorilor. O întrebare vine de la sine: ce l-a îndemnat să imagineze «această familie superbă de adolescenți care sînt Cireșarii?» De altfel, trebuie să-l întrebi, pentru că profesiunea de credință a unui scriitor adevărat începe din momentul în care literele devin altceva decît simple semne tipografice. «De ce am scris această carte? Iată o întrebare cu care mă întîlnesc foarte des. Răspunsul meu este unul singur: cînd aveam și eu vîrsta Cireșarilor, adică vîrsta adolescenței, eram plin de dorinți, voiam mai degrabă aripi, voiam să zbor — un zbor care să înfrumusețeze într-un fel lumea. La această vîrstă despre care eu cred că este cea mai frumoasă, cea mai liberă, cea mai înaripată, cea mai plină de vis, căutam, căutam niște cărți în care să-mi văd reprezentate aspirațiile și mai ales setea de zbor a adolescenței. Trebuie să mărturisesc că găseam foarte greu acele cărți și mă apuca o mare tristețe. Au trecut anii, dar această dorință neîmplinită rămăsese. M-am trezit în anumite relații cu scrisul și m-am gîndit la prima mea amintire — acea carte căutată și necitită, care mă obsedase în copilărie și în adolescență. Și atunci mi-am spus pur și simplu: de ce să nu scriu eu cărțile pe care am căutat să le citesc atunci?»...

Iată un probabil act de naștere al **Cireșarilor.** La aproape un deceniu de la definitivare, cartea are un destin propriu — acela de a modela spiritul, personalitatea în formare a tinerilor. **Cireșarii** reprezintă azi mai mult decît o carte. Numele ei este dat cluburilor, bazelor sportive, expedițiilor pionierești, cercurilor de creație unde copiii se întîlnesc și dau zbor liber imaginației. Oare ce simte un scriitor cînd opera lui (este și cazul **Cireșarilor)** tinde să intre în realitate? O întrebare care mă preocupa atunci cînd am discutat cu scriitorul Constantin Chiriță. Și un răspuns din care am înțeles că această preocupare este și a scriitorului care se întreabă chiar și acum... «De ce? Pentru că **Cireșarii** e o carte de vis. Și cu toate acestea nu a existat copil, adolescent cu care să mă întîlnesc și să nu-mi spună: «Prezentați-mi și mie pe Cireșari — vreau să-i cunosc!» Pe de o parte, asta arată că tinerețea e plină de vis, iar acesta există în cartea mea; dar, pe de altă parte, mai este un element care împacă frumos visul cu realitatea. Dacă multe cărți bune din literatura română și străină încearcă și reușesc să creeze această stare de vis în afara lumii reale, a unei țări anume, în **Cireșarii** totul se întîmplă pe pămîntul acestei țări, în prezentul său, în istoria și viitorul ei. Copilul nu-și înstrăinează visul. El nu-și împlinește visele, dorințele, undeva în afară, pe ocean, în Marte, în junglă sau preerii, ci în această țară foarte concretă, în care s-a născut și trăiește, în care simte că-și poate realiza toate năzuințele. Și poate de aceea cred eu că **Cireșarii** reprezintă o carte care dă putere de realitate visului. Ea naște mîndria și siguranța că această țară este țara lui...»

Într-adevăr, fără a uza de clișee fantastice, de fabulos, literatura lui Constantin Chiriță reușește să poarte pe cititori pe culmile visului și realității. Care este secretul? m-am întrebat în continuare. «Secretul? L-am și spus: eu am un contract spiritual cu această vîrstă pe care nu o pot trăda, nu o voi trăda niciodată. Am impresia că scriind despre și pentru această vîrstă scriitorul rămîne frumos. El își poate desfășura toate valențele creatoare, toată fantezia. Într-un cuvînt, are șansa de a scrie cartea cu cel mai mare efect, opera care poate influența destinul unui om. Chiar dacă pe undeva identitățile eroilor pier — nu-i mai știi dacă sînt din **Cireșarii** sau din alte cărți — a rămas ceva frumos în tine: acea imperioasă sete de frumusețe atît de necesară în epoca noastră. Contractul este definitiv semnat între mine și această vîrstă. Cartea la care lucrez acum și care se intitulează **Miraj** este o pledoarie pentru frumusețea și apărarea frumuseții vîrstei adolescenței».

Discuția cu Constantin Chiriță s-a transformat pe nesimțite într-o pledoarie — ce des intervine această expresie! — pentru frumusețe, pentru lectură, pentru cîștigarea acestui public tînăr atît de dificil de cîștigat și de păstrat. Cine dintre copii nu l-a auzit spunînd poate, la una din multele întîlniri la care participă: «Eu nu vă iubesc în cîteva cuvinte, ci vă iubesc în cîteva mii de pagini pe care vi le-am dăruit...»

Scriitorul îmi vorbea despre recordurile de lectură pe care le-a înregistrat printre copii. Acum opt ani o liceeană din Bîrlad citise cartea de... 27 de ori! Dar Andreea, o elevă din clasa a VIII-a din București a citit-o de 32 de ori și asta acum un an, în ianuarie 1978! Elevii de la Liceul «Frații Buzești» din Craiova, au creat un album **Cireșarii despre Cireșari,** din care se poate deduce exact fascinația pe care o exercită cartea. Această carte care se citește de mulți și multe ori. O carte despre niște copii de vis, dar care sînt crezuți reali pentru că ei proclamă exact ceea ce le definește vîrsta: **frumusețea.**

Mă gîndesc deseori la această carte care m-a fascinat și pe mine în copilărie și adolescență, cartea pe care am visat-o și din care știam pe de rost pagini întregi. Mă gîndesc și la pictorii care au încercat să se apropie de spiritul Cireșarilor: Sabin Bălașa, Constantin Baciu. Nu uit nici serialul TV al lui Andrei Blaier, dar sînt de aceeași părere cu creatorul acestei familii superbe de adolescenți,că spiritul acestei cărți rămîne cel cucerit prin lectură.

«Știți — îmi mărturisea scriitorul, căutînd să dea răspunsurile cele mai apropiate de sensul adînc al acestui ciclu românesc familiar unui număr uriaș de cititori tineri — în jurul **Cireșarilor** au fost și foarte mulți scriitori, care astăzi sînt la o anumită vîrstă. Unul dintre ei este Nichita Stănescu, care a dedicat un ciclu întreg de **Cîntece de Cireșari** din 50 de poeme; poetul e un cireșar convins. Am să citez din memorie unul dintre aceste cîntece de cireșari care-mi place mie foarte mult: Nimeni nu ne crede dacă sărutăm/ Pasărea în zbor, iarba înverzind.../ Noi sîntem un fel de martori ai adolescenței/ Ruginind.../ Nimeni nu ne spune: bea, flămîndule,/ Nimeni nu ne spune: însetatule.../ Curge primăvara pe sub fluturi/ Visător, podeaua curge pe sub tine/ Patule.../ Lasă-te pe somnul meu, tu, vis frumos,/ Cade-mi tu, în gura mea uscată/ Roșie cireașă dintr-un chiparos/ Zînă inventată...

GEORGETA ADAM

DECOLĂRI

Letopiseț

Dacă te urci prin ani,
desfrunzești ridurile cărărilor.
Cobori peste ele și guști urma
lăsată de copitele cerbului mare
primprejurul său.
Odată crescut pe gura văii, sufl
din cornul limpede
al istoriei,
Și-ai să vezi cum sub raza ochilor
îți apar cariere de piatră
ca la Adamclisi!

Popas

Marginea fîntînii albe. Uite-o! — iese
în bătaia lunii...
Aici, ai pus puțină înserare și
te-ai spălat pe ochi cu ea.
Ochii fîntînii sînt de grîne. Dincoace
stă pădurea ta.
Si din căușul palmei ude
cerul se treieră senin,
burează ochii... vezi, copile
să bea, sălbăticiunile cum
vin?

ALERGAM, ALERGAM

SCHIȚA DE Călin Gruia

Casa noastră e în marginea satului. În partea de răsărit. Cînd răsare soarele, întîi în fereastra mea se uită. Școala e cam departe. Uneori, cînd văd că sînt pe punctul de a întîrzia de la școală, grăbesc pasul sau încep să alerg și ies cu obraz curat. M-am gîndit și la niște papuci fermecați, cum am văzut într-un film colorat foarte frumos. La cîte nu m-am gîndit! Ba, cîteodată am simțit un fel de ciudă și chiar puțină invidie pe cei ce stau gard în gard cu școala. Dar pe urmă mi-am dat seama că la noi acasă e mai frumos. Se văd drumurile care duc departe. Se văd dealurile rotunde și domoale. Se văd livezile, se simt miresmele ierburilor. Se vede ca-n palmă cum se arată soarele de după dîmburi, roșu ca focul și puțin somnoros. Ba, pot spune că la noi în ogradă cerul e puțin mai jos și pot deosebi noaptea o mulțime de stele pe care le privesc și nu mă mai satur de strălucirea lor. Mama crede că am să mă fac astronom și că n-am să mai văd pe unde calc pe pămînt. Oricum ar fi, și orice s-ar întîmpla cu mine, deocamdată sînt bucuros că m-am născut aici, în capul satului, că toți ai mei sînt sănătoși și veseli, că vin pe la noi seara prieteni de-ai tatii și stau de vorbă și povestesc fel de fel de întîmplări, care de care mai iscusite, iar eu trag cu urechea și a doua zi le trec într-un caiet de-al meu. Așa cum mă pricep. Le trec la un loc și pe cele cărora le dau crezare și pe cele despre care mă-ndoiesc că s-ar fi putut întîmpla.

Astă-toamnă însă mi s-a întîmplat să-mi iasă și mie un plan tocmai pe dos. Și tot din pricina picioarelor mele la care tata zice uneori, mai în glumă, mai în serios, că țin prea mult, că vreau să le am nou-nouțe și la o sută de ani. N-ar fi rău! Sînt la noi în sat doi gospodari care au trecut peste sută, și se plimbă pe ulițe fără bastoane și fără ochelari și tot îi întreabă pe copii: «Măi țîcă, al cui ești tu?» Dacă le spui, par foarte mulțumiți, dau din cap și pornesc mai departe. Pe mine, unul din ei m-a întrebat într-o singură zi de trei ori, al cui sînt. «Aha! făcea de fiecare dată, din vița Frunzarilor. Doi din ei au pierit în bătălia cu Neamțu'. Strașnică viță!» În toamna trecută, adică acum un an, am făcut cu colegii mei muncă patriotică la culesul pătlăgelelor roșii. Mai veniseră și dintr-un sat apropiat cîteva clase. Nu-i greu să culegi roșii. Ba chiar e plăcut, le simți rotunde-n palme, mătăsoase și de multe ori le poți lua drept mingi. Dacă ai puțină sare într-o cutiuță, poți mînca una-două, dar mai multe nu. Culegi și taci dacă vecinul de rînd e un mototol, un papă-lapte, un mut. Taci și te gîndești cum or să arate pătlăgelele prefăcute în bulion, ori cele mai verzi, în murături. Așa am pățit eu cu unul Mișu, «băiatul mamei» și al «bunicuței», care din nebăgare de seamă s-a zgîriat într-un arac și vorba ceea! A prins vulpea la rană. Sanitarii l-au pansat pe loc și a fost mutat într-un serviciu «administrativ», adică să numere și să treacă într-un caiet căldările pline. Ședea pe un scăunel, pansat și important, încît îmi venea să-l împing de la spate și să-l răstorn. Mi-au dat drept ajutor și coleg de rînd, o fată din satul vecin. Veta o chema, dar ea pretindea să-i spun Vetuța. Nu m-a durut gura să-i zic Vetuța, pentru că merita. Îi umblau mîinile ca veverițele prin brazi și era veselă și povestea, și povestea. Voia să se facă parașutistă. Nici nu mi-am dat seama cînd a sunat adunarea. La sfîrșitul culesului, am fost evidențiați. Cred că meritul era mai mult al Vetuței. La despărțire, ne-am făgăduit să ne scriem din cînd în cînd, dar după cum am uitat eu să mă țin de cuvînt, a uitat și ea. Și anul a trecut pe neprins de veste. În toamna asta am fost repartizați la culesul strugurilor. Bună treabă! mi-am zis eu. La struguri, da. Poate o întîlnesc și pe Veta, fosta colegă din anul trecut.

În dimineața hotărîtă, mi-am luat căldarea și am ieșit din ogradă. Cînd să mă-ndrept spre școală, mi-a venit o inspirație grozavă, de care pentru moment am fost nespus de mîndru. N-avea nici un rost să mă obosesc pînă la școală, cînd drumul spre vii trecea drept prin poarta noastră. M-am așezat sub un nuc singuratic, cu frunzele frumos zugrăvite de toamnă și am prins să aștept sosirea coloanei de colegi, cu căldări albe și albastre. Timpul trecea pe nesimțite. Mai cădea cîte-o nucă, mai zburau cîteva frunze. Ziua avea să fie minunată. Nici un nor pe nicăieri. Nici o adiere de vînt. Lumina soarelui, de culoarea mierii, umplea dealurile și colinele, după care, pe o vale nemaipomenit de măreață se-ntindeau cît vedeai cu ochii viile, cu struguri dulci și strălucitori ca perlele. La culesul strugurilor, era după părerea mea, o muncă mult mai importantă și mai serioasă decît la pătlăgele. Trebuia să fii atent la coardele viței, să nu le rupi, trebuia să strîngi boabele de pe jos, iar de mîncat, poți să mănînci cît vrei, nu te oprește nimeni. Îmi băgasem în buzunar o bucată de pîine. Aveam s-o mănînc cu struguri. Mai important însă decît asta, era c-avea să fie multă voie bună, veselie, chiote; nu se poate cules de vie fără chiote. Mi-am luat de-acasă un pix și un carnețel să fac și cîteva epigrame, dacă va fi nevoie. Toate erau bune, credeam eu. N-aveau de ce să se supere că n-am mai mers pînă la școală. Doar ni s-a spus de-atîtea ori că trebuie, cînd putem o să facem economie de forțe. Dacă va fi nevoie, găsesc eu o motivare pe loc. Și-am început din nou să mă uit la frunzele de aur ale nucului cu multă părere de rău că pentru pictură nu am nici o pricepere, deși culorile mă ispitesc întotdeauna și-mi dau o stare de neliniște. Ciudat lucru! Dinspre sat nu se-auzea nimic. Deși după aprecierea mea, coloana de mult trebuise să treacă prin fața porții noastre. N-aș putea spune că sînt un băiat lipsit de idei, dar nu-mi imaginam ce putea să se-ntîmple. la școală. Să fi venit altă dispoziție? Să se fi amînat culesul. Să se fi îmbolnăvit dirigintele nostru? Fel de fel de întrebări îmi umblau prin minte, în vreme ce soarele urca nepăsător spre cea mai înaltă parte a bolții cerești. Începuse să-mi fie foame. Am clătinat puțin nucul și am mîncat nuci cu pîine. Cum căldura zilei devenea din ce în ce mai plăcută, era să mă fure somnul și-atunci m-am ridicat în picioare. Și pe loc mi-a venit o altă idee. M-am urcat repede în vîrful nucului, pe creanga cea mai de sus. Curtea școlii, văzută ca prin sită, mi s-a părut goală. M-am uitat pînă cînd au început să mă doară ochii. Am coborît din copac, și-am început să mă frămînt. Măi, ce să fie! Și deodată, mi-am adus aminte că în partea de apus a satului nostru, peste rîu, la cîțiva kilometri, se-nalță niște dealuri ca din povești și dealurile sînt pline cu vii. Viile I.A.S.-ului. Nici vorbă că acolo plecaseră colegii mei la cules... Gîndul acesta m-a încremenit, pur și simplu. Am vrut să mă urc iar în nuc, să mă uit spre viile I.A.S-ului, dar picioarele nu mă ascultau. Se făcuseră grele. Parcă aveam atîrnate de ele pietre de moară. Apoi, n-am mai știut ce s-a întîmplat. Adică nu mai țin minte cînd am luat găleata și nici cînd am scăpat de pietrele acelea de moară. Nici cînd am străbătut satul nu mai țin minte. M-am pomenit dincolo de rîu. Alergam cum nu mai alergasem niciodată. Alergam ca la cel mai teribil cros. Alergam, alergam... Mai departe n-are rost să vă spun ce s-a mai întîmplat. Nu mi-am venit nici acum în fire. Îmi mai simt încă obrajii dogoriți de rușine. Cum au putut oare să se petreacă lucrurile astfel? Că doar toată clasa spune că sînt un băiat harnic. Și cred și eu lucrul acesta.

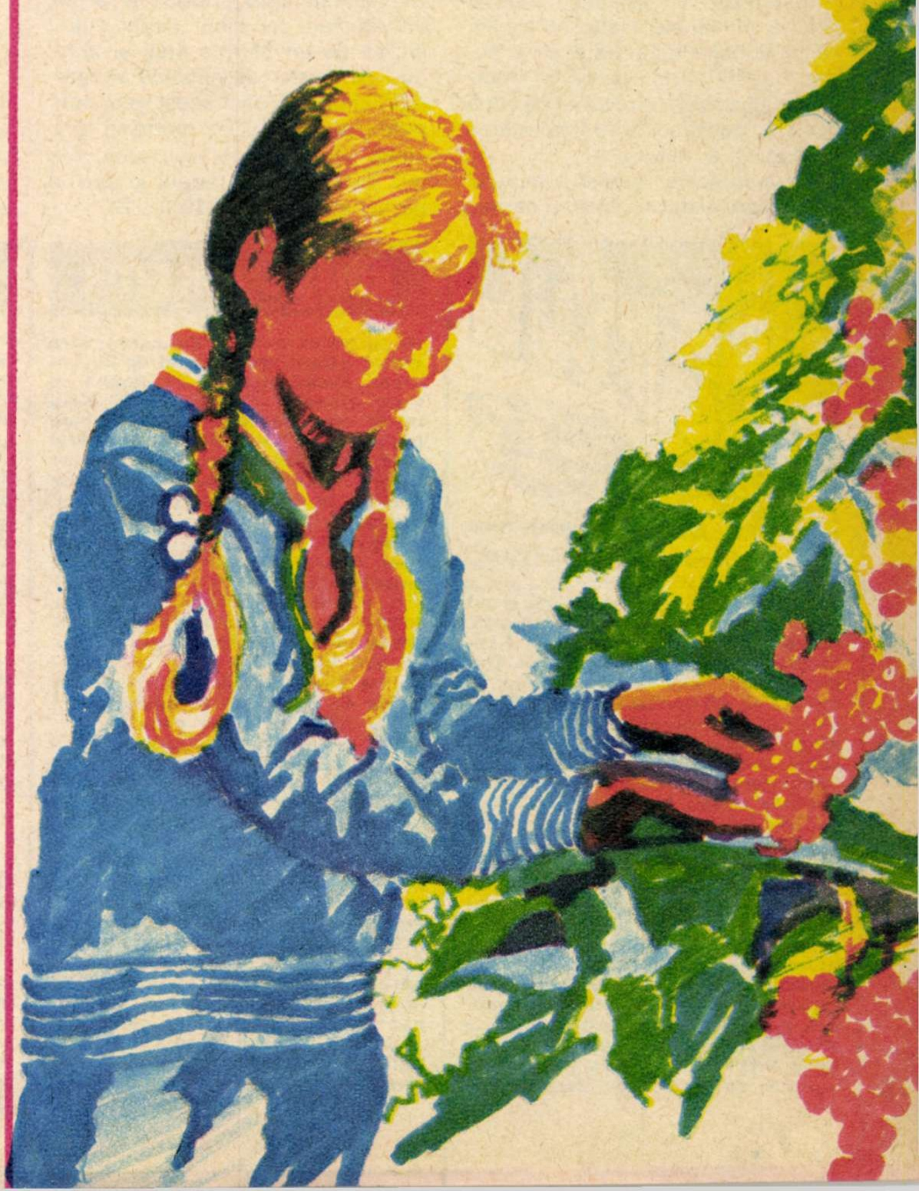

Anotimp

Trăim
sub oglinda ochilor
albaștri de copii.
Ieri,
a plouat naiv;
— Cum plouă cireșele vara —
de s-au umplut urmele pașilor,
cu lacrimi.
Apoi alți copii
au venit...
și corăbioare albe, războinice,
porniră leapșa părinților,
cu mustăți și puști de cărbune.
Eu nu mă joc — am spus —
rămîn să ascult cum cade ploaia
prin anotimp.

ADRIANA GRIGORIU
Liceul «Ion Creangă»,
București

COPILUL

(SCHIȚA DE Natalița Silvestru

În după-amiaza aceea fierbinte, apele repezi ale ploii de vară spălară pereții înalți ai Rîpelor Roșii, dîndu-le pentru moment o strălucire cu totul aparte. Copilul le privi cu uimire. Deși venise adesea în părțile acelea, parcă acum le privea întîia oară.

Locul se preschimbase după ploaie într-o așezare de basm. Columnele lucitoare de cremene se înșirau într-un lung alai multicolor, care se îndrepta spre Alba-Iulia. Adică, spre cetatea ce se vedea bine din creștetul țancurilor de gresie.

De acolo, de sus, văzuse altă dată, cînd zările erau limpezi, marginea lumii. Departe, departe se iveau din ceața viorie Munții Apuseni, ca zidurile unei cetăți. În vale, dincolo de pîrîul Secașului, recunoștea pe rînd ulițele Sebeșului și în prelungirea lor casele Lancrămului natal.

Înserarea îl prindea adesea printre coloanele înalte al rocilor roșii, galbene, albastre și chiar negre. Pașii îl purtau pe cărări întortocheate, care se strecurau pe după acele coloane iscate de frămîntarea geologică a naturii.

Cu o mișcare bruscă a capului întors spre alaiul sculptat în carnea sîngerîndă a argilei, se scutură de amintirile mai vechi. Îl atrăgea acum imaginea aceasta proaspătă și vie, ca o realitate fără seamăn. Și tot visînd cu ochii deschiși, începu să-i descifreze taina.

Se făcea că zeci de mii de țărani, cu steaguri fluturînd în soare apucară pe Drumul lui Traian ce suie din Sebeș spre aceste culmi, parcurgînd calea străbătută altădată de Legiunea a XIII-a Gemina spre Apulum. În fruntea lor se afla, pe calul lui falnic, Mihai Viteazul, se aflau și Horia, și Cloșca, și Crișan, și Avram Iancu, Craiul Munților. Dar unde călăuzeau mulțimile, strămoșii aceștia aproape legendari? La Alba-Iulia, unde rosturile noastre trebuiau îndreptate, cum deseori auzise de la părinții și bunicii lui, în ceasuri de tainice mărturisiri.

Și iată că inima copilului începu acum să bată tot mai vijelios cadențe noi. Nu se nimerise nimeni în preajmă, cui să-i strige bucuria. Se năpusti spre crîngul de arini, îmbrățișînd cel dintîi copac întîlnit, ca pe un părinte drag și luîndu-l ca martor de nădejde al zguduirii sale. Dar nici acest gest nu-l potoli pe deplin. Ca martorul să-i simtă mai aproape zvîcnirile inimii, își scoase briceagul și scrise pe scoarța lui: 1-IX-1908-L.B.

Coborî apoi liniștit în satul ce poartă numele lacrimei. Împlinirea visului neamului său o legă pentru totdeauna de alaiul visat în ziua consemnată pe arin. Și anii trecură repede peste copilul de odinioară. Ceasul unirii celei mari îl găsise scriind versuri pline de har.

Revenind mai tîrziu în sat, după lungi călătorii în străinătăți, se re-

---

ROMAN FOILETON

startul

de **VASILE NICOROVICI**

După masă, mai înainte de a pleca la Combinat, Laura era palidă și mi s-a plîns că o doare capul. «Renunță, Laura. O fac eu pe ghidul», i-am propus, îngrijorat. «Mulțumesc. Dar nu vreau... Sînt prea emotivă și trebuie să mă dezbar de asta!» Peste un ceas, cînd am ajuns la Combinat, m-am pomenit alături de Cezar. Acesta, neobișnuit cu flăcările, aburii, zgomotele, bufniturile neașteptate, tresărea mereu, ferindu-se. El îl rugă pe Traian s-o ajute, în caz de nevoie, pe Laura. Ne aflam pe platforma furnalului, tocmai cînd se dăduse drumul la o șarjă. Fonta încinsă, albroșietică, curgea repede pe niște jgheaburi, azvîrlind scîntei, ca să se prăbușească apoi, într-o oală mare, montată pe roți de tren. Ne simțeam, ciudat, ca pe scena unui teatru, sub lumina unor reflectoare, care aruncau peste tot umbre mișcătoare. La sfîrșitul șarjei, șeful echipei de furnaliști, Niță Tilihoi, puse în mișcare «un tun de închidere», care se izbi cu putere de orificiul din care izvora metalul topit, împrăștiind de jur-împrejur așchii încinse, ce răpăiră ca niște gloanțe. Toți ai noștri s-au retras cu repezeală, ca împinși de o rafală de vînt. Traian, singurul care mai văzuse furnale, rămăsese locului, împreună cu oamenii din echipă. În fine, cînd Niță Tilihoi, negru de funingine și nădușit, veni către noi zicînd că «acu' sînt gata să stau de vorbă», Laura era atît de emoționată, încît n-a putut îngăima nici o întrebare. Bineînțeles, că a scos-o din încurcătură Traian. «Ar trebui să fiu eu ghid, spuse el, dar nu mai înainte de a-mi face autocritica. Fiindcă la un Combinat siderurgic nu era cazul să apelăm la o fată». «De ce nu era cazul? — se repezi înțepată Stela Haiduc. Eu am de gînd să mă fac parașutistă, lucru la care cei mai mulți dintre băieți nici nu îndrăznesc să se gîndească!»

Intervenția Stelei a fost binevenită, căci în partea următoare a vizitei noastre la furnal, cînd am intrat într-o încăpere mai liniștită, cu pereții îmbrăcați în panouri de comandă argintii, — Laura, mai calmă acum, a fost, cum se spune, la înălțime. Ea pricepu repede din spusele inginerului Croicu, un bărbat înalt, alb la față, cu vorbă moale, cum funcționează acele panouri de comandă, automate, cărora obișnuia să le spună: «Creierul furnalului». «Creierul furnalului dirijează procesele de elaborare a fontei, începînd cu încărcarea minereului și pînă la transformarea lui în fontă; creierul furnalului înregistrează și controlează; creierul alege soluția optimă» etc. Așa că, la un moment dat, Laura nu s-a putut abține ca să nu-i spună: «Vorbiti de aceste panouri, numindu-le creier, ca și cum ar putea să gîndească». Surprins, inginerul Croicu o întoarse în glumă: «Creier, desigur, e un fel de a spune. El nu gîndește, dar acționează ca și cum ar gîndi. Sînteți mulțumită?» «Pe jumătate, doar... iertați-mă, dar eu vreau să mă fac biolog, așa că pentru mine contează ceea ce se spune despre gîndire...», «Și atunci ce propuneți? — o întrebă celălalt cu interes. «Propun să nu i se mai spună creier, ci sistem de automate care execută dispozițiile omului și atîta tot.». «Interesant, interesant..., desigur, e un punct de vedere. O să mă gîndesc, dacă îmi dați voie să folosesc acest termen. «Dumneavoastră vă dau voie, căci»... și Laura ezită să continue. Dar inginerul, ghicindu-i intenția, o completă: «Căci eu sînt om și nu panou automat.». «Da, așa e» — recunoscu Laura, încurcată, iar inginerul izbucni în rîs. E drept că în continuare, în hala cuptoarelor de oțel, ca și în hala de laminare, la sleabing, Laura s-a fîstîcit adesea, trebuind să fie scoasă din încurcătură, ba de Traian, ba de profesorul Axente Crăciun. Totuși, întîmplarea de la «Creierul» furnalului rămăsese în amintirea tuturor, încît profesorul Axente obișnuia, de atunci, să afirme: «Laura e o fată deșteaptă, dar cam prea emotivă». Afirmație, pe care, însă, diriginta noastră obișnuia, la rîndu-i, s-o corecteze: «Lăsați-o, tovarășe Axente, să fie cum este... Că și emotivitatea asta e bună».

În cursul serii, imediat după cină, s-a produs o surpriză, căreia eu i-aș spune, dacă ar fi s-o denumesc: «surpriza cea mai neplăcută». Tocmai ieșisem din sala de mese și urcam scările către dormitor, cînd m-am pomenit ajuns din urmă de Traian: «L-ai văzut pe Mîndrilă? Dar pe Toni?» «Nu. Poate că sînt sus»... «Nu-s acolo. I-am văzut, mai înainte, plecînd din sala de mese. Unde s-au dus?» «Poate că afară, în curte, ca să ia aer!» «Desigur! Dar nu pentru aer... strigă Traian, apucîndu-mă de mînă. Hai, repede!» În cîteva clipe m-am pomenit în curte. Cînd m-am obișnuit cu întunericul, am putut desluși două umbre, care se agitau ciudat. M-am oprit locului și am auzit un pocnet scurt și un strigăt de durere. Una din umbre se poticni, alunecînd la pămînt. Da, ei erau, Mîndrilă și Toni Brezoi. Traian se repezi între ei, la mijloc. Eu l-am ajutat să se ridice pe cel care căzuse. Era Toni. L-am tras în dreptul luminii ce venea dinspre ferestre și am scos un strigăt. Toni avea ochiul stîng invinețit. M-am pomenit că-i spun

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

întîlni pe poteca dinspre Rîpele Roşii cu arinul atît de pătimaş îmbrăţişat odinioară. Şi acesta crescuse falnic cu vremea. Pe scoarţa lui poetul îşi regăsi iniţialele alungite peste măsură. În clipele următoare, pe cea mai proaspătă filă a sufletului său apărură versurile:

«Într-un amurg, sunt ani
de-atunci, mi-am zgîriat
stăruitor
în scoarţa unui arbor — numele —
cu slove mici, stîngace şi subţiri.
Azi am văzut din întîmplare
cum slovele-au crescut din
cale-afară, uriaşe.
. . . .»

Atras ca de un nobil magnet spre locurile acestea de basm, de fiecare dată descifra altceva. Ba o imensă orgă cu mii de tuburi, care cîntă Simfonia bucuriei, ba nişte temple egiptene cu impresionante columne, sau uriaşi zămisliţi de poveste. Dar imaginea Marii Adunări de la Alba-Iulia se suprapunea cu măreţie peste toate imaginile noi, exprimînd triumful unei împliniri milenare, grandioasa creştere în timp a amintirilor poetului .

Un prieten dori să ştie şi ce reprezintă data care însoţea iniţialele încrustate în carnea cu cicatricele simbolice ale copacului, 1-IX-1908. Lucian Blaga i se destăinui: «E ziua în care copil fiind, istoria noastră mi-a revelat, cu peste zece ani mai devreme, cum se va desfăşura Unirea de la Alba-Iulia. Cred că atunci m-a sărutat prima dată pe frunte Zîna poeziei». Şi poetul privi visător undeva, în zare, unde Rîpele Roşii îşi profilau, pentru el, creneluri de basm şi legendă.

ROMAN FOILETON

o prostie: «Păi ziceai că ştii judo!» «Ştiu, strigă Toni furios. Dar el m-a pocnit aşa, fără nici o regulă, laşul!» Toni îşi pipăi ochiul, strîmbîndu-se de durere. În acest timp, l-am auzit pe Mîndrilă spunîndu-i lui Traian: «Am ieşit afară, ca să scap de el. Dar Brezoi — după mine, scai. M-a strigat de la spate şi cînd m-am întors, m-a apucat de revere. Şi-atunci eu... i-am făcut un brînci!» Brezoi. îl înfruntă cu indignare: «Brînci, ai? Uite ce mi-ai făcut! Laşule! Mincinosule! Te-ai ascuns după copac şi m-ai pocnit, ca un laş, pe la spate!». «Toni, tu minţi! îl întrerupse aspru Traian. Cum te-a lovit în ochi pe la spate?» — «Era întuneric, nu ştiu! se oţărî Toni.» «Chiar şi pe întuneric, ochiul e în faţă!», îl contrazise Traian. Toni îşi vărsă necazul asupra lui Mîndrilă: «Uite, ce-i aici, mă. Să vezi ce ai să păţeşti!» «Mai bine te-ai duce să te speli. Aurele, mergi cu el pînă la baie.» Toni dintr-o dată potolit, se îndreptă spre uşa de intrare, refuzînd să fie însoţit de mine. Traian mă privi îngrijorat: «Şi acum ce facem? Că o să iasă scandal!» «Să mergem noi amîndoi, chiar acum, în clipa asta, la tovarăşul Axente!» «Da, neapărat! îmi spuse Traian, apoi se întoarse către Mîndrilă: «Tu, Iuliu, te duci în dormitor, direct la patul tău. Şi aştepţi acolo, pînă venim noi!»...

(Va urma)

FESTIVALUL PIONIERESC AL SPORTURILOR DE IARNĂ

Dincolo de clasament

Primele file ale calendarului pionieresc de anul acesta consemnează şi primele competiţii sportive. Primele întreceri la patinaj viteză, schi fond şi alpine, precum şi la hochei, desfăşurate în cadrul tradiţionalului «Festival pionieresc al sporturilor de iarnă», prestigioasă manifestare sportivă aflată şi ea sub însemnele «Daciadei».

Organizatorii — judeţul gazdă, ca de obicei, Harghita şi Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor — s-au străduit să asigure pionierilor sosiţi aici în vacanţă, condiţii de odihnă şi antrenament dintre cele mai bune, iar soarele le-a zîmbit binevoitor tuturor, la «căldura» celor minus 20 de grade, pe tot parcursul desfăşurării Festivalului. Cu tot frigul, iubitorii hocheiului se pare că au avut suficiente motive să se «încălzească» la patinuarele naturale, amenajate în comunele Remetea şi Mădăraş, unde s-au desfăşurat seriile I din cadrul meciurilor de hochei. În ziua a doua a întîlnirilor, patinuarul din Remetea anunţa o cifră record de spectatori — 3 000. Lumea aflase că meciul va fi «tare» şi că ambele selecţionate au şanse egale de a se califica în finale. Se juca meciul între o echipă locală şi reprezentativa municipiului Bucureşti! Cum însă ne-am propus să privim Festivalul de anul acesta dincolo de clasamentul final, consemnăm, alături de valoroasa participare (pentru prima oară) a echipei de hochei pionieresc sătesc din Remetea şi strădania celor mai tinere formaţii de hochei din ţară (judeţele Mureş şi Prahova, participante în «premieră» la acest concurs) de a-şi perfecţiona stilul de joc, de a-şi crea echipe omogene şi de valoare. Pentru că, dincolo de rezultatele concursurilor — prin această sărbătoare a sporturilor pionereşti de iarnă se urmăreşte şi lărgirea bazei de selecţie în sportul pionieresc, un schimb de experienţă cît mai util între cluburile «Pionierul» din cadrul Caselor pionierilor şi şoimilor patriei, o punere în temă cu cele mai valoroase iniţiative şi realizări din toate judeţele ţării, un bun prilej de antrenament în cele mai bune condiţii pentru toţi pionierii participanţi. De aceea, credem că «marea absentă» (echipa de hochei a judeţului Galaţi) ar fi putut participa la Festival cu şanse egale alături de celelalte şapte judeţe care s-au întrecut la Harghita. După cum ar fi bine să se ştie că echipa reprezentativă de hochei a judeţului Harghita este, poate, cea mai bună şi pentru că aici se organizează competiţii la nivel local nu la o singură categorie de vîrstă (11—14 ani), ci la trei (8—10; 11—12; 13—14)!

*

La proba de patinaj viteză (cat. 6—10 şi 11—14 ani), şi-au anunţat participarea nu mai puţin de treisprezece judeţe, cu cîte patru concurenţi fiecare (doi băieţi şi două fete, cu 3 mai multe decît la ediţia precedentă. Dar şi la această ediţie, ca şi la cea precedentă, ne simţim obligaţi să omitem comentarea clasamentului. Şi asta pentru că eroarea se repetă! Şi se repetă tocmai acolo unde lucrurile sînt foarte clare! Oare nu este clar pentru oricine că nu poţi concura cu şanse egale alergînd (oricît de bine ai şti să patinezi) cu patine de «artistic» alături de un patinator care concurează cu patine corespunzătoare probei? Deci să revedem într-o optică cît de cît sportivă şi echitabilă această probă din Festival şi să admitem că dacă l-am fi recronometrat pe cel mai bun patinator de viteză alergînd pe patine de «artistic» — performanţa lui ar fi fost mult sub timpul pe care l-a stabilit în concurs.

Un frumos debut în Festival l-au avut schiorii, prin tabăra pionierească de schi — «speranţe olimpice» — organizată de Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor în localitatea harghiteană Bălan. Au participat aici 200 de pionieri din judeţele Hunedoara, Harghita şi Braşov, membri ai cluburilor de schi «Pionierul» de la Casele pionierilor şi şoimilor patriei din localităţile Lupeni, Braşov, Bălan, Miercurea-Ciuc, Gheorghieni şi Topliţa. O tabără pionierească cu un profil sportiv de pregătire, la care au participat şi s-au întrecut în concursuri de schi fond şi alpin cei mai buni pionieri şi şoimi ai patriei — la aceste discipline sportive. Iată şi clasamentul schiorilor: **la schi fond** — *fete: pe locul I la categoria 8—10 ani —* **Luminiţa Cioacă,** *la cat. 11—14 ani —* **Elena Voicu;** *băieţi — categoria 8—10 ani, locul I,* **Stelian Ţeposu;** *categoria 11—14 ani,* **Karoly Onodi. La schi alpin** — *fete, categoria 8—10 ani, locul I,* **Gyŏngy Palfi;** *categoria 11—14 ani,* **Camelia Ferariu;** *băieţi, categoria 8—10 ani, locul I —* **Barna Bokor;** *categoria 11—14 ani,* **Ştefan Olah.**

Hochei — *locul I, echipa judeţului Harghita; locul II, echipa din Remetea (acelaşi judeţ); locul III, echipa municipiului Bucureşti —* **Patinaj viteză** — *pe echipe — locul I, judeţul Galaţi; locul II, Harghita; locul III, la egalitate de puncte echipele judeţelor Constanţa şi Prahova.*

EMILIA TEODORU

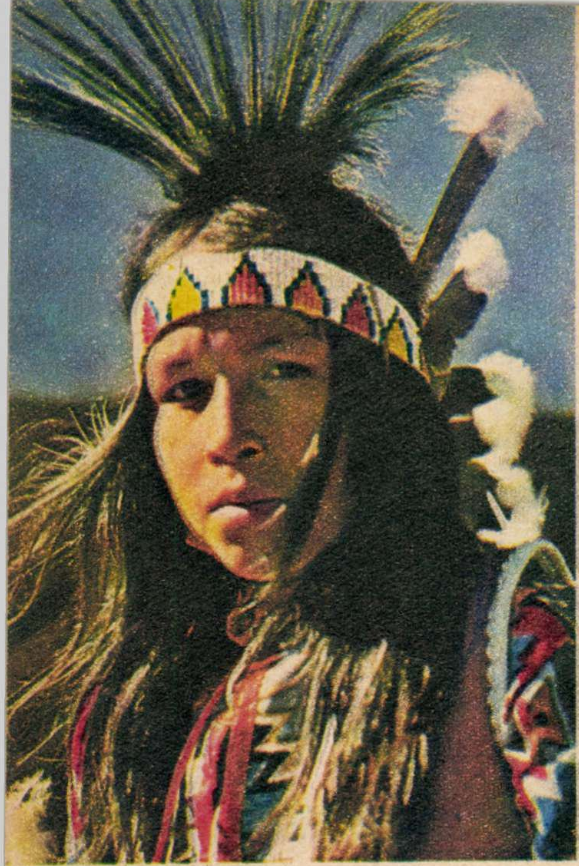

Copil indian „navajos" la un tradiţional festival al costumelor (S.U.A.).

Într-un parc al copiilor din Japonia.

NOI CÎNTECE PENTRU COPII

Aşa se intitulează concursul internaţional de cîntece lansat, recent, la Zürich. La concurs au fost invitate să participe 153 de ţări prin comitetele naţionale UNICEF şi prin Comisiile naţionale pentru Anul Internaţional al Copilului. Adresîndu-se atît adulţilor cît şi copiilor, concursul îşi propune să scoată în evidenţă puterea muzicii ca mijloc universal de comunicare, să încurajeze schimburile culturale şi creaţia de cîntece pentru copii.

Concursul se va desfăşura din luna ianuarie pînă în septembrie 1979 şi va cuprinde atît secţiuni naţionale cît şi secţiuni internaţionale. Cele 24 de cîntece care vor fi premiate, vor fi reproduse pe discuri şi casete, fiind editate, totodată, şi într-o culegere de cîntece.

1979
ANUL
INTERNAŢIONAL
AL COPILULUI

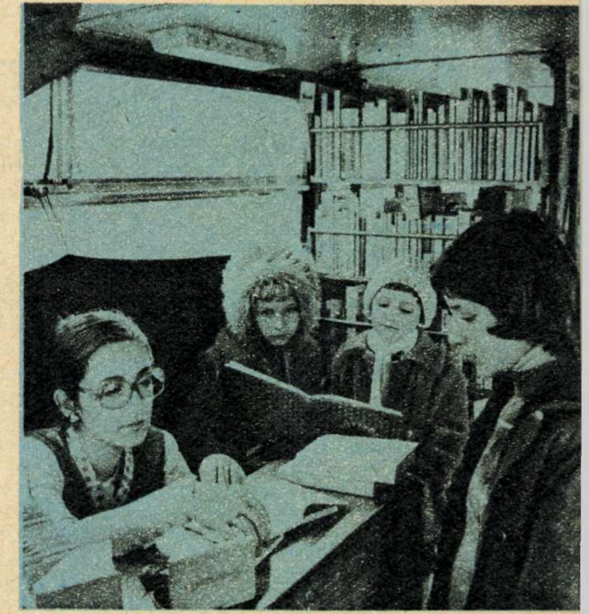

O bibliotecă volanta dintr-un cartier al Budapestei.

În timpul unei recreaţii, la o şcoală de pe continentul african.

UN FESTIVAL AL TEATRULUI PENTRU COPII

În cadrul Anului Internaţional al Copilului, în capitala Marii Britanii va avea loc un Festival al teatrului pentru copii. El va începe la 23 aprilie — data aniversării lui W. Shakespeare — și se va desfășura pînă la 12 mai 1979.

Organizatorii intenționează să reunească, la festivalul de la Londra, trupe de teatru pentru copii din întreaga lume. Pe scena londoneză vor fi prezentate, de asemenea, în această perioadă, spectacole de pantomimă precum și spectacole cuprinzînd dans și cîntec.

La festival vor fi prezentate atît spectacole teatrale interpretate de copii cît și piese pentru copii interpretate de adulți.

ACȚIUNEA „UN ARBORE, UN COPIL”

În scopul antrenării unui număr cît mai mare de copii care trăiesc în zona Sahelului la acțiunile de luptă împotriva fenomenului de deșertificare ce se manifestă în această parte a continentului african, Uniunea internațională pentru protecția copilăriei a lansat acțiunea intitulată «Un arbore, un copil». Ea urmărește nu numai participarea copiilor, alături de adulți, la reîmpădurirea unor întinse suprafețe de teren amenințate să devină deșertice, ci și înarmarea lor cu cît mai multe cunoștințe din domeniul ecologiei.

Acțiunea «Un arbore, un copil» a debutat în localitatea Labgar, departamentul Linguere, din Senegal, ai cărei locuitori sînt în cea mai mare parte crescători de vite.

De-a lungul a cîțiva ani, copii și părinți din Labgar vor lucra împreună la reîmpădurirea unei suprafețe de peste 300 ha cu puieți de eucalipt, arbori de gumă arabică și din specia Cassia simea.

Prin participarea lor la acțiunea «Un arbore, un copil», tinerii locuitori ai Labgarului vor contribui, printre altele, la restabilirea echilibrului ecologic din împrejurimile localității lor, la producția de «gumă arabică» și la crearea condițiilor necesare unei agriculturi intensive, prin cultivarea unor specii de arbori capabili să ducă la ameliorarea și protejarea potențialului biologic al solului.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	C	O	L	A	B	A	S	I	■	A	B
2	U	N	I	T	A	T	E	■		D	U
3	T	■	T	A	B	A	R	A	■	U	C
4	E	C	O	■	E	S	I	■	O	N	U
5	Z	O	R	I	■	A	■	M	I	A	R
6	A	D	A	■	A	T	E	U	■	R	E
7	T	E	L	U	R	I	■	N	A	I	S
8	O	T	■	T	A	■	I	T	N	■	T
9	R	I	D	I	C	A	■	E	■	A	I
10	I	C	E	L	■	R	E	■	T	U	■
11	I	■	S	E	M	A	F	O	A	R	E

PIONIEREASCĂ

ORIZONTAL: 1. Localitate în care, la 5 august 1977, a fost deschis cel de al VI-lea Forum Național al Pionierilor. Primele din abecedar. 2. Compusă din detașamente. Ține de educație. 3. Fermecător popas de vacanță, cu activități de neuitat. Udrea Costel. 4. Ecoul poetic. Mic fluviu de coastă în Italia. Organizația Națiunilor Unite (abr.). 5. Cînd trompetele sună deșteptarea. Zece sute (pop.). 6. Diminutiv feminin. Cu idei materialiste. La plecarea din tabere!. 7. Scop (pl.). Specie de anelide acvatice. 8. În Trotuș! Sunetul goarnelor. Imagine toracică normală (abr.). 9. A înălța. Ași! 10. Vilaiet în Turcia. Notă muzicală. Nici eu, nici el! 11. Tribune ale opiniilor pionierești.

VERTICAL: 1. Mesagerul ilustrat din fiecare joi al pionierilor și școlarilor. 2. Din context! Cuprinde norme și reguli ale comportării pionierești (două cuvinte). 3. Locul de amplasare al taberei internaționale de la Năvodari. Tot mereu. 4. Fir. Activități practice. 5. Obiectiv turistic în masivul Bucegi (neart.). Suport pentru plante agățătoare. 6. Prietenoși. Verbul care ilustrează o activitate de mare importanță în campania agricolă. 7. Momente de neuitat la sfîrșitul unor zile de tabără. La intrarea în Eforie. 8. Scena de desfășurare a acțiunii «Asaltul Carpaților» (sing.). 9. Mioare. 1978. Iar sună trompetele! 10. Formă de manifestare a democrației și autoconducerii pionierești (pl.). Trofeul «Mîini de...» 11. Orașul care a găzduit cel de-al VII-lea Forum Național al Pionierilor.

DICȚIONAR: ESI, NAIS, ICEL.

NICOLAE AXIOTI

DIN ISTORIA CIVILIZAȚIEI

După roată, cel de-al doilea element de bază al transportului îl reprezintă drumul. El a apărut mai întîi sub formă de poteci, servind omului în scurtele sale deplasări pedestre. Abia odată cu folosirea vehiculelor, a devenit o necesitate pentru comunicații și schimburi comerciale între cetăți. Cele dintîi drumuri au fost realizate pentru alunecarea saniei. Un astfel de drum, format din dale de piatră acoperite cu nămol din valea Nilului, ne este descris de Herodot. El servea pentru transportul blocurilor de piatră folosite la construcția giganticei piramide a lui Keops.

Odată cu inventarea roții și intensificarea relațiilor de schimb dintre cetățile-state au apărut și altfel de drumuri. Una dintre primele căi de transport cunoscute este așa-numita «cale regală a lui Darius», de la Babilon la Ecbatana, construită nu de oameni, ci de pașii miilor de animale care alcătuiau caravanele. Transportul poverilor pe asemenea drumuri era însă periculos din cauza înfundării roților. Pentru a evita astfel de neplăceri, oamenii s-au gîndit la amenajarea unor căi solide, care să satisfacă nevoile transportului. Construcția unor drumuri în adevăratul sens al cuvîntului începe mai întîi prin așezarea unor lespezi de piatră în forma de azi a traverselor căii ferate, urmată de acoperirea cu piatră a întregii suprafețe pe care rulau căruțele.

Putem vorbi de o formă organizată în construcția drumurilor abia odată cu dezvoltarea Imperiului Roman. Pentru Roma asigurarea unor căi rutiere care să facă legătura cu provinciile sale situate la mari depărtări era o necesitate stringentă. Romanii sînt și cei care au ridicat primele poduri și viaducte. Rețeaua drumurilor romane, în care se includ și cele în întregime pavate: Via Appia, Via Aurelia și Via Flaminia, au constituit pînă în secolul al XVII-lea singurele mari căi de transport rutier din Europa.

După căderea Imperiului Roman, drumurile sînt lăsate în paragină și transporturile intră în declin. Abia în vremea lui Carol cel Mare, vechile drumuri romane sînt reamenajate, fiind întreținute de către seniorii feudali. Pentru scurtă vreme însă, deoarece, odată cu prăbușirea imperiului lui Carol cel Mare, transporturile cunosc un declin. Drumurile tradiționale intră într-o deteriorare înceată, dar sigură, fiind în cele din urmă abandonate. Vor mai trece secole pînă ce legătura terestră între state și în interiorul acestora să înflorească iarăși, pe drumuri noi.

(Va urma)

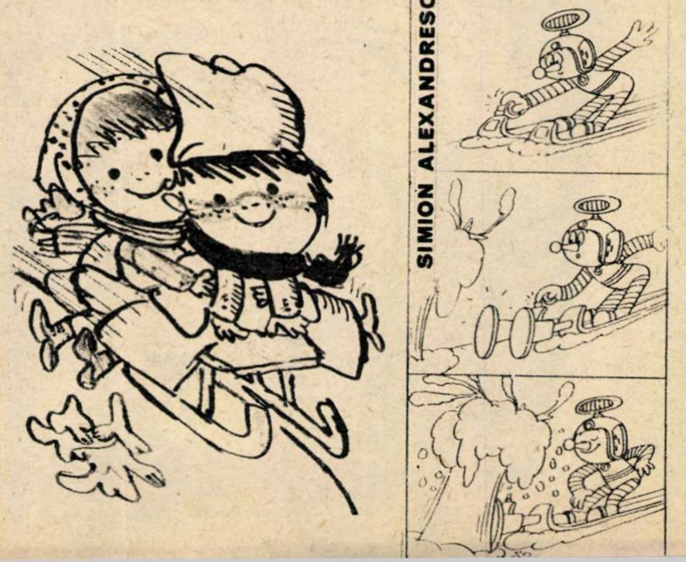

SIMION ALEXANDRESCU

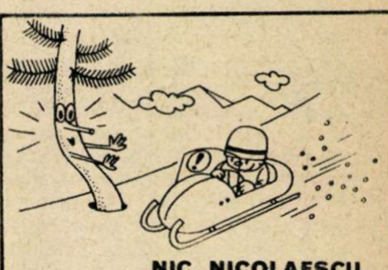

NIC. NICOLAESCU

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil
de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
LUCIA SICOMAȘ

Redacția: Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon: 17 60 10; **ADMINISTRAȚIA:** Editura «Scînteia» **TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE:** prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la **ILEXIM** — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

12 pagini, 1 LEU

index
41033

NOROC BUN

SCHITA DE Gica Iuteș

Tușa Tina aleargă ca prîsnelul, din bucătărie în cămară, din cămară în sufragerie, din sufragerie îndărăt: părul i s-a desprins de sub băsmăluța roșie și flutură ca o coamă de căluț: taie, unge, frige, împachetează. Se grăbește și bine face, că acuș e ora zece. E timpul să mă duc la mină să-i duc lui unchiul Relu merindele.

Din nefericire, în tot timpul ăsta cît se grăbește, tușa Tina nu uită să-mi explice cum trebuie să-mi țin limba pe «vălul palatin», cît aer trebuie să expir pe nas, ca să capăt și eu cît de cît un accent omenesc la biata limbă engleză, pe care o chinui îngrozitor. Mama i-a trimis un S.O.S. în acest sens (că numai ies din nota cinci) urmarea fiind, expedierea mea aici la Uricani, pe tot timpul vacanței de iarnă.

— Să văd retroversiunea! zice tușa Tina, trîntind pe farfurie ultima clătită fumegîndă. Și, pe neașteptate, se uită în caietul meu. O clipă rămîne trăsnită.

— Ce-ai scris aici?

— Crațăr, este o instalație pe care se transportă pe-o bandă rulantă cărbunele extras din mină! o lămuresc eu, pentru că unchiul mi-a spus că deși ea îl citește pe Byron în original, nu are nici un pic de simț tehnic. Apoi calm, întorc foaia.

— Aici, tușă Tina, aici! și-i arăt unde am tradus în englezește: Pisica noastră este neagră cum e cărbunele, dar pisoii ei sînt albi ca zăpada.

— Cum așa? se miră ea și nu-i vine a crede. Să nu fie nici măcar o greșeală?

Și nu este, pentru că retroversiunea asta am făcut-o împreună cu unchiul Relu, pe care tot ea îl învață englezește în timpul liber, fiind foarte ocupată ca profesoară de engleză și la zi și la seral. Oricum, eu sînt hotărît să urmez Institutul de mine din Petroșani și nu limba engleză. Dar n-are rost să-i spun, să n-o descurajez, pentru că tușa Tina pune suflet în tot ce face, ca dovadă clătitele... Bune le mai face. Înfulec în timp ce-mi pun căciula, fularul și cojocelul. Alerg apoi plin de speranță să-i duc lui unchiul Relu merindele. Poate azi îmi împlinește dorința! Știu drumul pînă la mină cu ochii închiși. Calc apăsat prin zăpada moale, înghețată numai deasupra și pojghița subțire de gheață trosnește ușor la fiecare pas. Un vînticel iute și ascuțit mă pișcă de nas, de obraji, cu mii de ace. Aerul tare miroase a rășină, a brad și-a cărbune. Soarele — «cu dinți» strălucește orbitor deasupra pădurii, în depărtare munții acoperiți cu zăpezi fumegă, albaștri în cețuri străvezii. Știu și-un drum mai scurt, pe care tușa Tina nu s-ar încumeta să se urce. E o cărăruie care șerpuiește în sus, spre spinarea colinei. Ici, colo, în stîncă sînt săpate niște trepte... Chiar din prima zi, cînd am sosit, unchiul Relu m-a luat cu el și-am urcat pînă-n vîrf, să-mi arate Uricanii. Și, ce m-am mirat cînd mi-a spus, că sub tălpile noastre, chiar dedesubt, în pîntecul colinei se află sectorul principal al minei cu zeci de tunele și abataje, că acolo sub noi, zi și noapte se dă o continuă bătălie cu muntele pentru cărbune... De-acolo, de sus, se văd drumurile ortacilor, care caută noi galerii spre Cîmpul lui Neag. Am stat acolo sus, pe niște trunchiuri cojite de brad. În ziua aceea era așa de cald și de frumos! Nu bătea vîntul ăsta tăios. Am desfăcut merindele și unchiul Relu, mi-a destăinuit că de un an lucrează la inovația unui nou tip de Haveză. (Haveza e un fel de mașină specială pentru tăiatul straturilor de cărbune și minereu) El, ca miner nu se gîndește la altceva, decît cum să găsească mereu noi metode de a scoate cărbunele din munte. Muntele nu-i atît de darnic precum s-ar crede. Trebuie să-i dibuiești comorile! Să i le smulgi cu toată forța și priceperea din adîncuri. Doar, cărbunele nu stă așa la vedere: unele dintre cele mai bune filoane stau pitite între straturi și șisturi de piatră, adică de «steril». Cărbunele trebuie scos de-acolo, curat. «Bun de ziuă», cum se spune între mineri. Cu atît mai mult, mi-a explicat unchiul Relu, cărbunele uricărean este un cărbune de cea mai bună calitate; este cocsificabil. Adică, prin ardere degajă temperaturi de-o mie de grade, asta însemnînd că mina Uricani este prima furnizoare de combustibil pentru cuptoarele Simens Martin de la Combinatul Siderurgic Galați. O mulțime de lucruri mi-a explicat unchiul Relu.

Numai un singur lucru nu vrea și anume: să mă ia și pe mine odată în abataj, măcar odată să văd și eu orașul mineresc la 400 metri sub pămînt. «Mai așteaptă ortace! Mai așteaptă!» Dar cît să mai aștept? Au trecut atîtea zile, toată lumea mă cunoaște, știe că sînt nepotul lui. «Noroc bun, ortace! Vii cu noi în mină?» așa m-a întrebat pînă și tovarășul director al minei. Nu mai vorbesc de Geza baci, care mi-a făgăduit că o să mă ia la o vînătoare de iepuri. Geza baci e vecin de apartament dar nu știu cum se face că în blocul unde stă unchiul sînt numai fete. Nici un băiat. Tușa Tina a zis că dacă înaintez puțin cu engleza îmi face cunoștință cu băieții tovarășului director, cei trei frați Mîrza, dintre care unul, Petrică, e de seama mea, numai că el are zece la engleză. Să fie sănătos. Deși sînt tare curios dacă pe el l-a dus tatăl lui în mină.

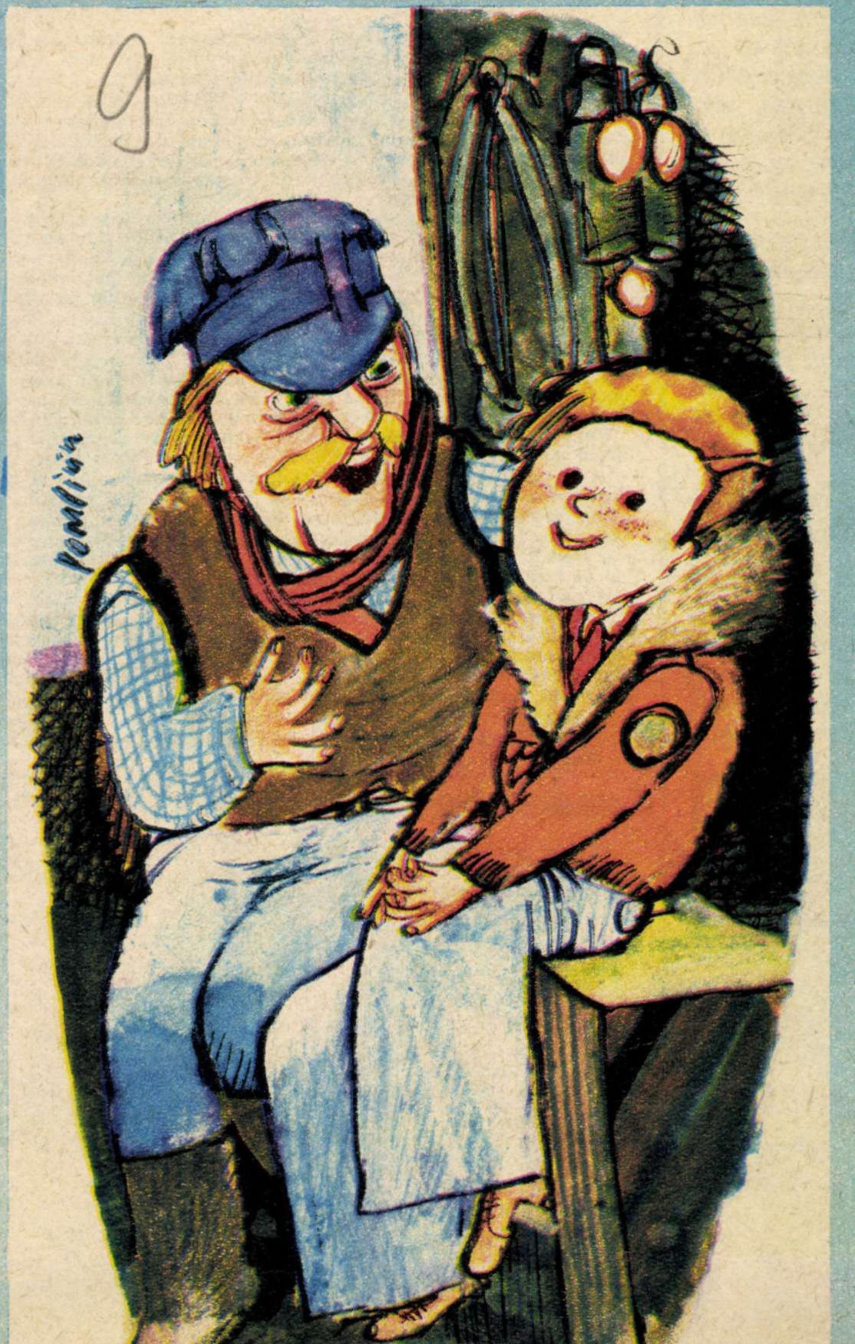

Oricum, eu m-am împrietenit chiar din prima zi cu moș Iovan de la Lămpărie. Ieri mi-a dăruit un lămpaș argintiu, mic cît un mosorel. Moș Iovan pricepe ce mă doare pe mine. Cum mă vede trage un scăunel de sub bancul unde face controlul lămpașelor și-mi zice:

— Ia stai colea ortace și-mi spune în ce brigadă să-ți pun o vorbuliță și se trage glumeț de mustața lui îngălbenită de tutun. Și una două vrea să-mi dea slană cu pită.

— Mănîncă ortace, asta-i tărie pentru minerul adevărat.

Moș Iovan e miner din tată-n fiu, n-are nici el băieți, tot fete are, două gemene care zice el că sînt studente la medicină la Timișoara. El avea treisprezece ani cînd a coborît în mină (era cu un an mai mare decît mine), s-a făcut cociș, adică mîna caii de mină care trăgeau vagonetele cu cărbune. «Ce, pe atunci nici nu se pomenea de mașini. Ce creație, ce haveze? Noi, minerii, eram ca niște cîrtițe sub pămînt, nu mai vedeam lumina zilei, lucram cîte douăsprezece ore în mină, ca și caii ăștia, săracii, care orbeau cu timpul în întunericul minei.»

Dovadă că moș Iovan s-a betegit de picioare de pe vremea aceea. Acum lucrează la lămpărie, dă ortacilor care intră în schimb lămpașele în primire, și le controlează dacă nu sînt defecte. În fiecare zi stau de vorbă cu Moș Iovan. Fix la ora 11 s-a obișnuit că vin, se uită pe ferestrele Lămpăriei și-mi face semn să intru la căldurică.

— Noroc bun, moș Iovane! Și mă plimb de colo, colo, neliniștit, pentru că ceasul lui Moș Iovan arată că am întîrziat zece minute. Aha, iată-l pe unchiul Relu, iese pe ușa pe care scrie «în pas alergător». Dar nu e singur, un miner tînăr cu o față bucălată ca de băiețel îi tot spune ceva. Ortacul e supărat foc, vorbește de un păcătos de steril care-i ține brigada în loc de dimineață. Nu se lasă supus de ciocan, a umplut frontul de lucru cu praf și gata ticălosul. Unchiul Relu își dă cascheta pe ceafă, și-l ascultă atent.

— Numai cu pușcătura îi venim de hac, tovarășe inginer!

Oare știe că unchiul Relu lucrează la inovația aceea?

— Să-l pușcăm atunci, mormăie el. În sfîrșit, mă vede și pe mine.

— Ai venit și tu, ortace? mă întreabă, dar văd bine că n-are timp de mine, că tot timpul se gîndește la ce i-a spus maistrul cel tînăr.

— Ăsta-i bun băiat, strașnic! Lucrează deja cu brigada lui în contul anului 80, mă informează moș Iovan. Îl cheamă Gheorghe Cheșa.

Unchiul Relu scoase un carnețel, se gîndește puțin, scrie ceva, rupe foaia și i-o dă lui Gheorghe Cheșa care zboară ceva mai înseninat spre o clădire pe care se vede scris cu litere de-o șchioapă: Magazie. Îi dau merindele lui unchiul Relu și aștept cu inima cît un purice. Aștept degeaba. Gîndurile lui sînt cu totul în altă parte, îl și anunță pe moș Iovan:

— Dacă mă caută tovarășul Mîrza, sînt în sectorul 3.

Bătrînul îi dă în primire un lămpaș, se trage nervos de mustață și fiindcă vede bine cît de amărît sînt, încearcă să pună un cuvînt bun pentru mine:

— Și cu ortacul ăsta cum rămîne?!

Unchiul Relu începe să rîdă. Se îndreaptă spre liftul cel mic și înainte de a trînti ușa îmi dă o veste de mă amețește: «Duminică, pionierii din Uricani vor fi oaspeții noștri Vino și tu cu ei». De emoție cad pe scăunel. Moș Iovan mă îndeamnă cu pită și slană să-mi revin în puteri.

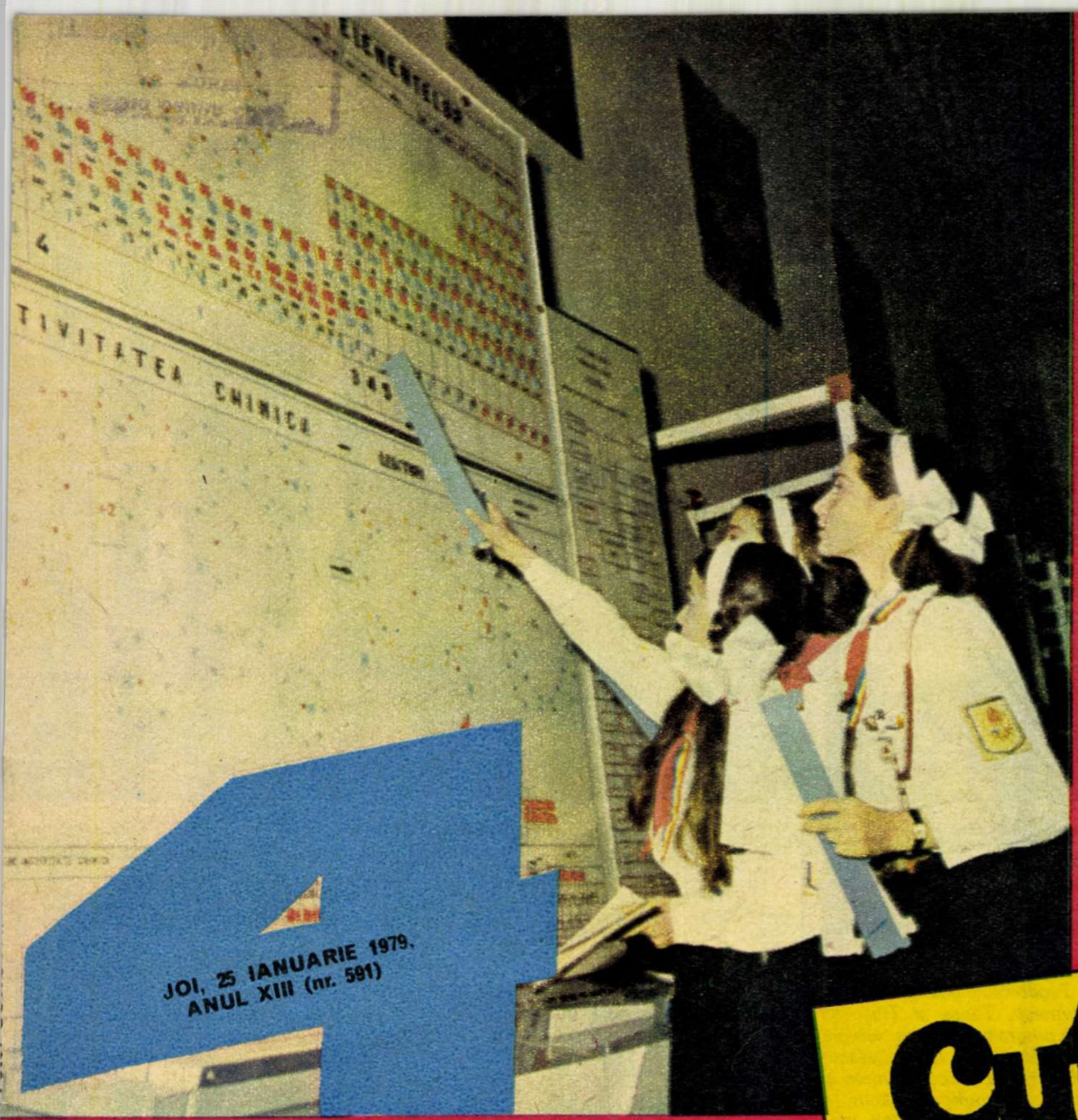

4
JOI, 25 IANUARIE 1979,
ANUL XIII (nr. 591)

Cea de a XI-a ediţie a Concursului de creaţie tehnico-ştiinţifică al pionierilor şi şcolarilor a prilejuit o amplă manifestare dedicată afirmării plenare a creaţiei tehnico-ştiinţifice de masă în cadrul Festivalului Naţional «Cîntarea României». Mii de pionieri şi şcolari care activează în cercurile tehnico-aplicative şi ştiinţifice organizate în şcoli ori la activităţile de creaţie tehnico-ştiinţifică desfăşurate la casele pionierilor şi şoimilor patriei au participat cu lucrări în care s-au materializat ingeniozitatea, spiritul practic şi inovator, creativitatea şi pasiunea.

Cele mai bune lucrări, selecţionate pentru faza republicană a Concursului, au fost prezente în Expoziţia permanentă «Mulţumim din inimă partidului», găzduită de Muzeul de istorie a partidului comunist, a mişcării revoluţionare şi democratice din România. Zilele acestea, un juriu format din specialişti şi pionieri a acordat celor mai bune lucrări premii şi menţiuni. I-am însoţit pe pionierii din juriu la lucru (îi vedeţi chiar aici, pe copertă), prilej de a consemna opiniile lor. În paginile 6—7 puteţi citi un reportaj pe această temă.

Cutezătorii
REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE CONSILIUL NAŢIONAL AL ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR

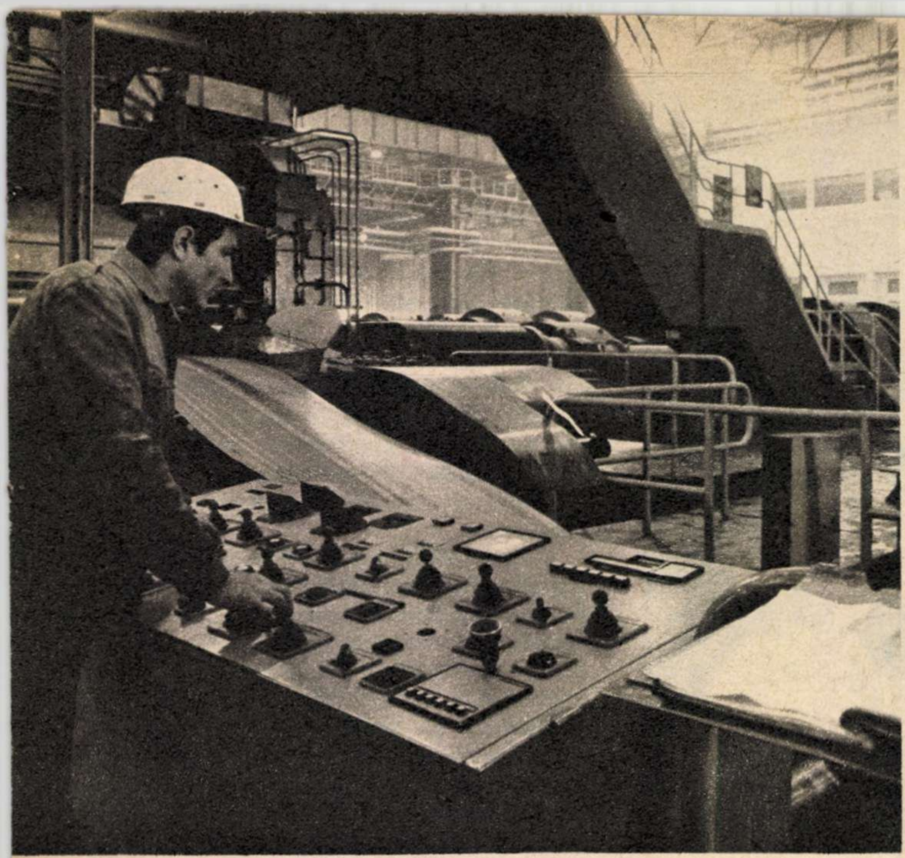

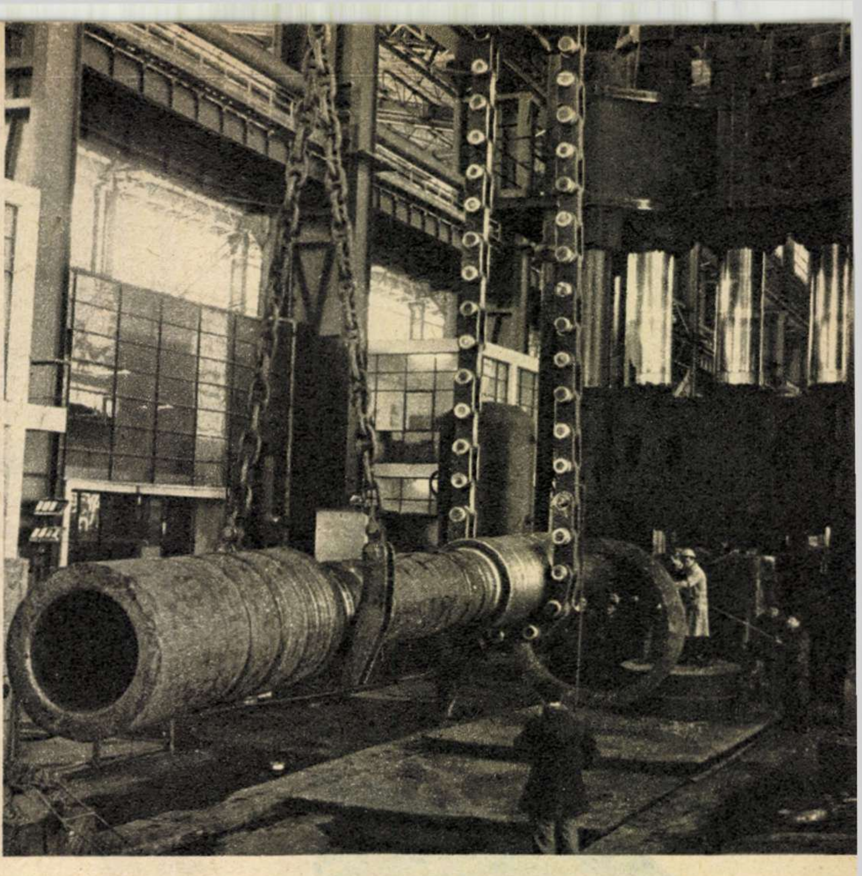

ÎNTRECEREA PENTRU O NOUĂ CALITATE

Ați citit, desigur, în ziare însuflețitoarele chemări la întrecere adresate comuniștilor, oamenilor muncii din întreaga țară. Ampla angajare în întrecerea pe 1979 are o semnificație economică și politică aparte, dată de faptul că ea se desfășoară în anul în care va avea loc Congresul al XII-lea al partidului, an cînd vom sărbători a 35-a aniversare a insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste. De asemenea, 1979, prin obiectivele pe care le avem de realizat, constituie anul hotărîtor al cincinalului pentru îndeplinirea istoricelor hotărîri ale Congresului al XI-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului.

După cum rezultă din chemările la întrecere, marea competiție a muncii cuprinde toate sectoarele activității economico-sociale, de la industrie, agricultură, construcții, cercetare, proiectare la consiliile populare. Întrecerea se desfășoară sub semnul bătăliei pentru o calitate nouă, superioară, pentru o înaltă eficiență în activitatea economică.

CORESPONDENȚII NOȘTRI TRANSMIT:

● La Școala generală nr. 1 Fîntînele, comuna Focuri, s-a organizat un concurs «Cine știe, cîștigă», sub genericul «Pagini de istorie și literatură despre Unire» — dedicat actului istoric de la 24 ianuarie 1859. ● «Uniți în cuget și-n simțiri» și-au intitulat recitalul de poezie patriotică pionierii Școlii generale Munteni, comuna Belcești, județul Iași. Ei au organizat acest recital în cinstea sărbătoririi a 120 de ani de la Unirea Principatelor Române. ● În același județ, la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Tîrgu-Frumos, a avut loc vernisajul expoziției de artă plastică, intitulată «Galeria voievozilor». Această expoziție pionierească a reunit 50 de lucrări-portrete, busturi, compoziții — inspirate din trecutul glorios de luptă a poporului român. ● Cu prilejul lansării filmului românesc «Ecaterina Teodoroiu» pionierii din localitățile Dumești, Tansa și Tibănești au prezentat programe artistice sub genericul «Cutezători de-a lungul veacurilor». ● «E scris pe tricolor Unire» și «În lume nu-s mai multe Românii» — astfel și-au intitulat spectacolele pionierii din localitățile Osoi, Comarna și Prisecani, spectacole prezentate pe scenele căminelor culturale. ● La casa memorială «Vasile Alecsandri» și la Castelul lui Al.I. Cuza, pionierii din Mircești și Ruginoasa au prezentat programe artistice în care au evocat actul istoric al Unirii din 1859. ● «Țara visurilor noastre» s-au numit programele cultural-artistice prezentate de pionierii de la Școlile generale din localitățile Cugir, Aiud, Zlatna, Galda de Jos, Ighiu, județul Alba, spectacole dedicate aniversării Unirii Principatelor Române. ● «Unirea — năzuința de veacuri a românilor» a fost evocarea istorică organizată de cei 120 de pionieri de la Școala generală din Dorna Arini — Suceava.

NOUTĂȚI EDITORIALE

De la Institutul de geografie se anunță că a fost încheiată redactarea Atlasului geografic național, lucrare de mari proporții, prima de acest gen din țară. Atlasul cuprinde 76 de planșe, 480 de hărți — la diferite scări — hărți de geologie, relief, climă, istorie și încă din multe alte domenii, precum și schițe, diagrame, texte explicative. La o asemenea uriașă elaborare, care a durat aproape opt ani, au lucrat un mare număr de specialiști din diferite domenii de la Institutul de geologie și geofizică, de la Institutul de biologie, de la Institutul de istorie «N. Iorga», de la Muzeul satului și de artă populară din București ș.a.

1979

ANUL INTERNAȚIONAL AL COPILULUI

În cursul Anului Internațional al Copilului, 151 de state își vor concentra atenția asupra nevoilor și drepturilor copiilor. Pînă în prezent 121 de state au și instituit comisii naționale pentru A.I.C.

În mesajul dat publicității cu prilejul lansării Anului Internațional al Copilului, secretarul general al O.N.U., Kurt Valdheim, a arătat că evenimentul este menit să stimuleze toate statele lumii în elaborarea și traducerea în viață a unor programe vizînd realizarea bunăstării materiale și spirituale a copiilor. Anul 1979 oferă tuturor popoarelor și guvernelor lumii posibilitatea de a demonstra că pot acționa eficient în vederea realizării acestui țel.

De ce trebuie să existe un an special al copilului? Răspunsul la această întrebare a fost dat de Henry R. Labouisse, director executiv al UNICEF (organism căruia Adunarea Generală i-a încredințat sarcina de a coordona activitățile prevăzute pentru acest an). În răspuns Henry R. Labouisse arată că în multe părți ale lumii copiii sînt lipsiți de bunurile elementare pentru o creștere sănătoasă și pentru o educație adecvată, chiar și în statele cu mari resurse existînd copii săraci și frustrați, copii exploatați, copii flămînzi.

Solidarizîndu-se cu eforturile care se întreprind pentru viitorul tinerei generații din întreaga lume, copiii români își îndreaptă cu dragoste și recunoștință gîndurile către partid, către toți oamenii muncii din România, care le creează cele mai bune condiții de creștere, educare și dezvoltare.

IMPORTANT!

Către toate cercurile de literatură și arte plastice!
Către toți profesorii de literatură și desen!
Către toți cutezătorii!

Continuînd o frumoasă tradiție, revista «Cutezătorii» va edita în curînd un nou număr scris și ilustrat de cititori.

Trimiteți neîntîrziat la redacție cele mai frumoase poezii și desene, corespondențe și fotografii, avînd ca tematică viața patriei, a localității în care trăiți, viața copiilor, perspectivele minunate de dezvoltare pe care le deschide întregii țări Programul Partidului Comunist Român de faurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, adoptat la Congresul al XI-lea al partidului.

Cele mai frumoase desene vor fi publicate și vor intra în selecția pentru faza internațională a concursului «**Cum voi trăi eu în anul 2000**», organizat în colaborare cu UNESCO (regulamentul a fost publicat în «Cutezătorii» nr. 40).

Cele mai frumoase poezii vor participa la **Salonul internațional de poezie a copiilor**, de la Bruxelles — acțiune dedicată Anului Internațional al Copilului.

Revista «Cutezătorii» va acorda, ca de obicei, numeroase premii.

Deci, trimiteți neîntîrziat, pe adresa redacției (Piața Scînteii nr. 1, București, Cod 71341), corespondențele, desenele și fotografiile realizate de voi — corespunzătoare tuturor rubricilor noastre — cu mențiunea: Acțiunea **«O revistă scrisă și ilustrată de cititori»**.

Fiecare lucrare va purta: numele și prenumele autorului, data nașterii, domiciliul, școala, clasa.

Vă dorim succes tuturor!

Omagiu

Pe chenar de steag: chip îngemănat,
Glasul lui mă-ndeamnă azi înflăcărat
Să schimb grîu-n versuri, fieru-n colb de stele,
El este Carpatul viu al țării mele.

În cercuri fluide își urcă ecoul
Și-apoi îl sădește în inimi de brazi,
Căci bradul i-i trupul, și ochii i-s cerul,
Și viața-i pulsîndă mi-e stema de azi!

IOLANDA MIRELA HEMEȘ
clasa a VII-a,
Școala generală nr. 23, Brăila
Cenaclul «Albatros» al Casei pionierilor
și șoimilor patriei, Brăila

Inimă de cutezător

Aici, pe-acest pămînt înalt și nemișcat,
A înfruntat furtuni ca vulturul văzduhul
Și și-a-ncrustat prin muncă ne-ncetat
Istoria, viața și cuvîntul!

O inimă de dac îi bate-n piept
Și-un sînge de roman îl poartă către soare.
Aicea stă, cinstit, viteaz și drept
Croind cu bărbăție o lume viitoare.

LOREDANA MIREȘAN
Cenaclul literar «Caligrafiile dimineților»,
Școala generală nr. 1, Sîngeorz-Băi,
județul Bistrița-Năsăud

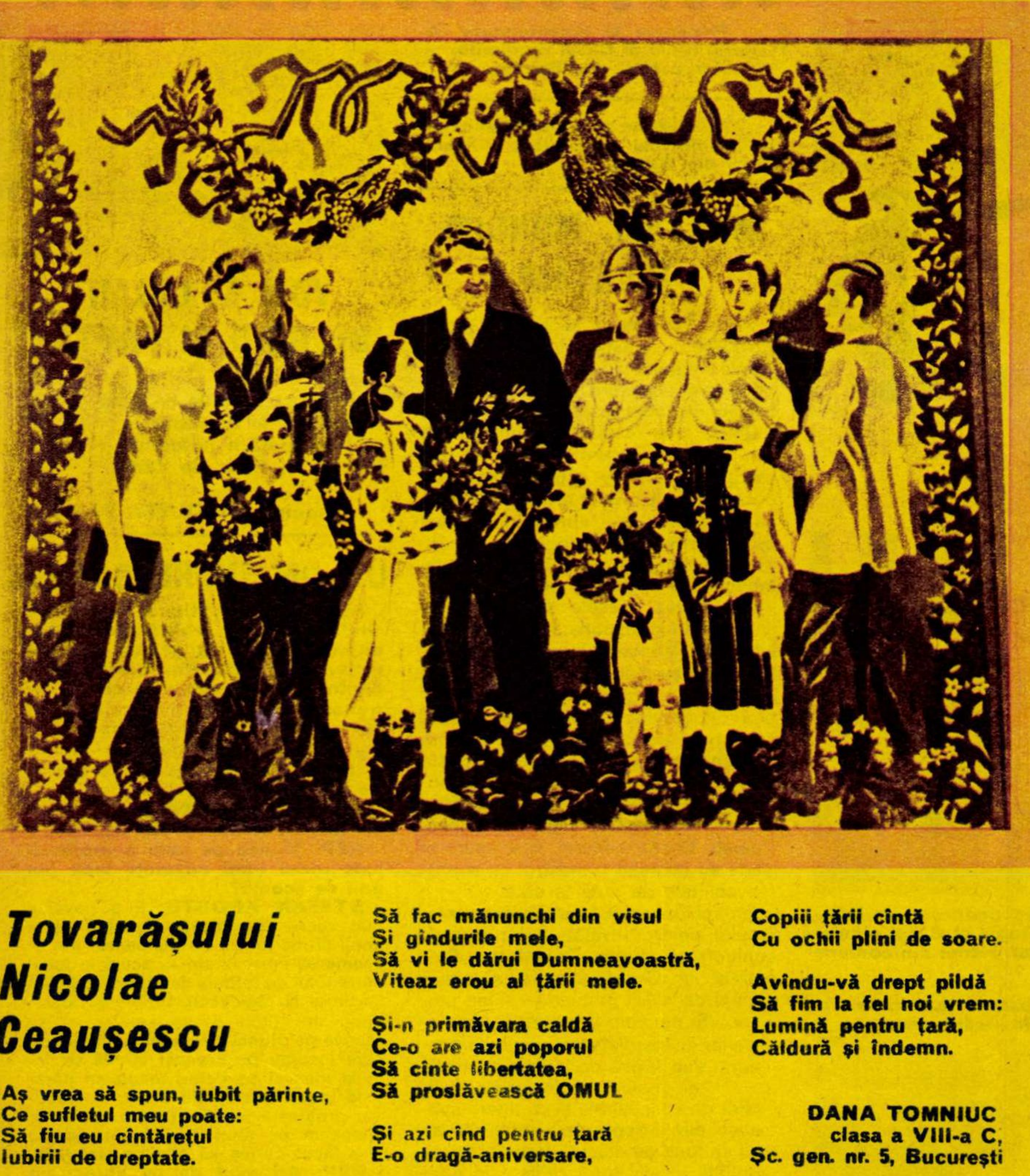

Tovarășului Nicolae Ceaușescu

Aș vrea să spun, iubit părinte,
Ce sufletul meu poate:
Să fiu eu cîntărețul
Iubirii de dreptate.

Să fac mănunchi din visul
Și gîndurile mele,
Să vi le dărui Dumneavoastră,
Viteaz erou al țării mele.

Și-n primăvara caldă
Ce-o are azi poporul
Să cînte libertatea,
Să proslăvească OMUL

Și azi cînd pentru țară
E-o dragă-aniversare,

Copiii țării cîntă
Cu ochii plini de soare.

Avîndu-vă drept pildă
Să fim la fel noi vrem:
Lumină pentru țară,
Căldură și îndemn.

DANA TOMNIUC
clasa a VIII-a C,
Șc. gen. nr. 5, București

Comunistul

Cu glasul, cu pieptul, cu viața,
Ai apărat meleagul nostru drag,
Noi am pășit al fericirii prag
Și demni trăim o epocă măreață!

Dar cine ne-a dăruit libertate,
Prin grele suferințe-ndurate,
Dar cine totdeauna a luptat,
Pentru adevăr și dreptate?
Comunistul neînfricat!

El a-nfruntat cruda teroare,
Și greul lanț l-a suferit.
Prin lupta lui ni-i zborul însorit
și visele ne cresc cutezătoare!

ADRIAN ILIE CAPLEA
clasa a V-a E,
Școala generală nr. 88,
București

FIERBINTE OMAGIU PIONIERESC CELUI MAI APROPIAT PRIETEN ȘI ÎNDRUMĂTOR AL TINEREI GENERAȚII

Cele mai frumoase și mai emoționante pagini ale cronicii vieții tinerilor din România de azi sînt acelea în care șoimii patriei, pionierii, uteciștii au negrăita bucurie de a se întîlni cu tovarășul Nicolae Ceaușescu. Aceste prilejuri sînt foarte multe; secretarul general al partidului, în timpul deselor sale vizite de lucru în toate zonele țării, găsește întotdeauna timp să stea de vorbă cu voi, să dea răspuns întrebărilor care vă preocupă și făgaș rodnic năzuințelor voastre. Dar nu numai în aceste împrejurări, ci tot timpul, tovarășul Nicolae Ceaușescu, lucrînd cu ceilalți tovarăși din conducerea de partid și de stat la rezolvarea problemelor țării, are în vedere mereu, cu grijă părintească, necontenita îmbunătățire a condițiilor voastre de viață, de învățătură, de educare revoluționară, de pregătire pentru viitorul fericit pe care comuniștii, toți oamenii muncii vi-l pregătesc cu drag și multă, multă muncă.

Datorită acestei griji, se ridică cu spor zeci și zeci de mii de noi locuințe confortabile, școli bine utilate, lăcașuri ale științei, culturii, artei. Tovarășul Nicolae Ceaușescu este inițiatorul învățămîntului nostru modern, în care studiul se îmbină cu producția materială și cercetarea științifico-tehnică, așa cum cer imperativele de intensă dezvoltare economico-socială a patriei stabilite de Programul partidului adoptat la cel de al XI-lea Congres al P.C.R. Trebuie să știți că puține sînt țările din lume care au în momentul de față un sistem de învățămînt atît de eficient. Tovarășul Nicolae Ceaușescu v-a îndemnat și vă îndeamnă să folosiți din plin condițiile care vi s-au creat, să învățați și să munciți utilizînd la maximum tot ce vă oferă școala, laboratorul, atelierele, bibliotecile, experiența profesorilor și muncitorilor.

Tot dînsul, bizuindu-se pe spiritul vostru de discernămînt, pe fermitatea și energia voastră, a inițiat participarea voastră directă, nemijlocită la conducerea Organizației Pionierilor, începînd de la grupă, detașament, unitate, pînă la Consiliul Național al Organizației Pionierilor. În felul acesta, activitatea pionierească răspunde mai bine preocupărilor voastre și, ceea ce este esențial, vă dezvoltați cu toții ca oameni politici, în egală măsură inițiatori, organizatori și realizatori ai obiectivelor muncii voastre, întocmai cum sînt părinții voștri, indiferent de funcția sau meseria pe care le au.

Dar pentru a deveni cetățeni de nădejde ai patriei, tovarășul Nicolae Ceaușescu v-a arătat că este necesar să vă pătrundeți de fiorul emoționant al cunoașterii istoriei noastre pline de lupte și sacrificii, să știți cu precizie care va fi locul vostru, al fiecăruia în construcția socialismului și comunismului, să sporiți bogăția patriei, să învățați a apăra independența și suveranitatea ei, să iubiți cu nesfîrșit devotament poporul, clasa muncitoare și partidul ei, să aveți o comportare etico-cetățenească ireproșabilă, să vă respectați părinții și să vă respectați și voi între voi, să fiți demni, cinstiți, cutezători și harnici — adevărați tineri revoluționari.

Cum puteți deveni astfel de oameni minunați? O știți foarte bine: urmînd însuși exemplul strălucit al vieții și muncii tovarășului Nicolae Ceaușescu, care încă la vîrsta de cincisprezece ani se afla în fruntea celor mai buni, mai devotați și mai cutezători uteciști și comuniști. Nu numai noi, ci oamenii de pe toate continentele, muncitori sau șefi de state, cunosc și admiră cu deosebită stimă gîndirea sa clarvăzătoare, munca sa uriașă, fermitatea sa revoluționară pusă atît în slujba înfloririi patriei cît și a creării unui climat de pace, înțelegere și colaborare între popoarele lumii.

Sărbătorind ziua de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, sărbătorim unul din cele mai strălucitoare capitole din istoria României, capitol pe care cu litere de aur îl scriu, sub ochii noștri, tovarășul Nicolae Ceaușescu împreună cu toți oamenii muncii de pe pămîntul românesc și pe care îl scrieți și voi, învățînd, muncind și comportîndu-vă astfel încît să deveniți demni urmași ai comuniștilor.

«CUTEZĂTORII»

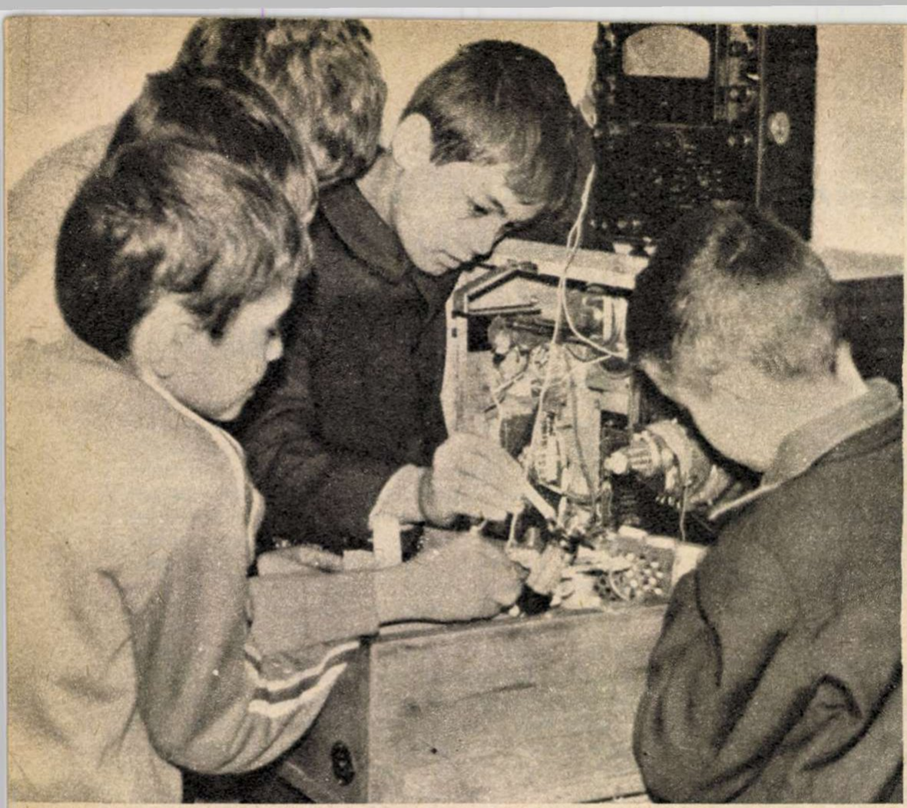

Pricepere și ingeniozitate (Atelierul radio al Casei pionierilor și șoimilor patriei din Buzău).

Cutezătorii
EDIȚIE SPECIALĂ

BUZĂU

„CATARGE"

Cenaclul literar «Catarge» de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Rîmnicu Sărat polarizează talente, condeie tinere într-un univers generos de preocupări, idei, simțăminte firești unei vîrste a cutezanței. Pionierii care activează aici sînt atrași atît de zborul visător al versului, cît și de mersul impetuos al verbului ziaristic. Realitatea investigată este aceea a prezentului și a gîndului spre viitor. Cu condeiul de reporter ei scriu interviuri, reportaje, mergînd la locul faptelor care-i impresionează, cu pana de poet ei compun metafore care să le exprime cugetul și fapta înaripată; așa cum se prezintă cititorului și pionierii ce semnează interviul și poezia din acest grupaj.

▲ Mereu descoperitori... în laboratorul de biologie al Casei pionierilor și șoimilor patriei din comuna Nehoiu.

Șoimii patriei la... lucru, într-un atelier de jucării mecanice. ▼

CARTE DE VIZITĂ

● În județ activează 57 486 de purtători ai cravatei roșii cu tricolor. 1 100 grupe de șoimi ai patriei activează în grădinițe și școli.

● 19 967 de pionieri activează în 596 de cercuri tehnico-aplicative și 17 320 de pionieri activează în 542 de cercuri științifice.

● 1 866 de formații cultural-artistice formate din 43 953 de pionieri și 991 de cercuri cultural-artistice formate din 13 773 de pionieri au participat la etapa de masă, ediția a II-a, a Festivalului Național «Cîntarea României».

● 49 800 de pionieri și școlari au participat la competiția națională «Daciada» — ediția precedentă — și 32 410 pionieri activează în 211 asociații sportive din județ. Peste 300 de preșcolari și 4 500 de pionieri au învățat să patineze. Fiecare pionier și elev a participat în fiecare an la cel puțin cinci acțiuni turistice — simple și complexe — în care au fost inițiate activități de cunoaștere și întreținere a patrimoniului turistic al județului.

● Valoarea angajamentului de muncă patriotică pe anul trecut se ridică la suma de 865 000 lei, procentul de realizare a acestui angajament fiind de 110 la sută.

● 30 de pionieri sînt distinși cu «Meritul pionieresc», 1 000 de pionieri dețin insigna «Pionier de frunte», 11 000 de pionieri, insigna «Fruntaș în munca patriotică», 400 de pionieri au primit insigna de «Fruntaș în activitățile tehnico-aplicative» gr. I și II.

Consfătuire de lucru la cenaclul literar-muzical pionieresc «Albatros» din Buzău. ▶

ÎNVĂȚĂM, MUNCIM, ÎNVĂȚĂM

Primul trimestru al anului școlar 1978/1979 a constituit o perioadă de ample manifestări politico-educative prin care purtătorii cravatei roșii cu tricolor din județ au acționat în vederea obținerii unor rezultate îmbunătățite la învățătură. Un accent deosebit s-a pus pe planificarea și organizarea unor dezbateri colective în grupe și în detașamente intitulate: «Învățătura — act de responsabilitate socială», «A învăța înseamnă a munci», «Totul din îndemnul conștiinței socialiste».

Dezbaterile, mesele rotunde, serile de întrebări și răspunsuri au fost rodul activității comandamentelor pionierești care au manifestat din plin capacitatea de a pune în practică principiul autoconducerii pionierești. Astfel de acțiuni au dus la obținerea unui procent de promovabilitate de peste 90% pe județ, iar unele unități de pionieri cum ar fi cele din localitățile Aldeni, Murgești, Cîrligu Mic, Lunca, Puiești, Ogrăzile-Merei, Gherăseni și altele au încheiat trimestrul cu o promovabilitate de sută la sută.

Un rol deosebit în stimularea interesului pentru învățătură l-a avut și conlucrarea dintre Organizația Pionierilor și Organizația U.T.C., prin acțiuni ca «Azi pionier — mîine utecist», «Și noi vom fi uteciști», «Exemplele lor ne însuflețesc» care s-au desfășurat sub formă de întîlniri cu tineri uteciști ai școlilor profesionale, ai liceelor de specialitate și cu tinerii specialiști din întreprinderi. Întîlnirile au avut ca fond de discuții transformarea cantității într-o nouă calitate în diferite domenii de activitate, așa după cum și în propria noastră activitate pionierească. În școli, în întreprinderi și în alte unități economice au apărut din inițiativa noastră panourile: «Părinți fruntași — pionieri fruntași».

Vrem ca în perioada ce urmează. rezultatele muncii noastre să cunoască o creștere și mai concludentă, un drum ascendent și grăitor spre calitate.

ANDA CAVAL
pionier-locțiitor al președintelui C.J.O.P.

VOM FI CULMI DE GÎND ȘI FAPTĂ

Ce vom fi noi?
Noi fi-vom culmile de gînd
Și rădăcinile de fapte
Eroi pe viață-n jurămînt
Înscriși în filele de carte.

pioniera **NICOLETA PAMFIL**

UN OM ÎNTRE OAMENI

REPORTER: Stimate tovarășe Stefan Apostu, profităm de vizita dumneavoastră la școală (Școala generală nr. 2 din Rm. Sărat — n.r.) pentru a ne răspunde la cîteva întrebări. Știm că sînteți muncitor fruntaș la Întreprinderea de regenerarea uleiurilor F.R.U.M. din Rm. Sărat. A fi muncitor fruntaș este o glorie, un fapt neobișnuit?

ȘTEFAN APOSTU: Niciodată nu am văzut în aceasta un fapt neobișnuit.

REP: Munca pe care o profesati este rodul unei năzuințe încă din anii de școală?

ȘTEFAN APOSTU: E o poveste mai veche într-adevăr, de cînd eram copil și mă jucam pe maidanele din apropierea liniei ferate — acum în locul «terenului de fotbal» de atunci se înalță cartierul N. Bălcescu. Întîlneam foarte mulți muncitori de la șantier — se numea pe atunci «Venus» — muncitori care locuiau pe aceeași stradă cu familia mea și pe care-i însoțeam părăsind joaca, acasă. Pe drum, ei discutau probleme tehnice (multe nu le înțelegeam pe atunci) și faptul acesta m-a făcut curios să aflu cît mai mult.

REP: Ați avut de pe atunci un model pe care să-l urmați?

ȘTEFAN APOSTU: De la fiecare om am căutat să învăț cîte ceva bun; poți semăna printr-o trăsătură a ta cu cineva, printr-o altă calitate cu altcineva. La cinste, corectitudine și hărnicie am vrut întotdeauna să semăn cu tatăl meu.

REP: După absolvirea școlii profesionale, cum vă amintiți de primele zile în colectivul fabricii?

ȘTEFAN APOSTU: Am învățat de la noii mei tovarăși de muncă ce înseamnă să fii cu adevărat om. M-au încurajat, m-au ajutat să stăpînesc meseria.

REP.: Ce simțiți cînd vedeți produsele fabricii căutate pe piață?

ȘTEFAN APOSTU: Cred că într-un sens am rămas băiatul ce juca fotbal pe terenul din apropierea fabricii: mă bucur ca un copil cînd merg pe stradă și întîlnesc o mașină. Îmi spun imediat: «Are ulei care a fost distilat la noi în fabrică».

REP.: Ce înseamnă de fapt a fi muncitor fruntaș?

ȘTEFAN APOSTU: Niciodată nu mi-a plăcut să dau definiții, pentru că niciodată nu poți spune totul despre un lucru: întotdeauna mai rămîne ceva de spus. A fi fruntaș? Înseamnă să participi la viața colectivului, să răspunzi prezent atunci cînd ești chemat, să fi întotdeauna primul. Și mai presus de orice să muncești neobosit.

REP.: Considerați că ați dat totul, că sînteți mulțumit cu ceea ce ați realizat pînă acum?

ȘTEFAN APOSTU: Nu. Este firesc să nu-mi placă nemișcarea, pasul pe loc sau mersul înapoi, că acest lucru ar însemna, de fapt, prea multă mulțumire de sine.

REP.: Ce gînduri de viitor aveți, ce proiecte vă așteaptă în acest an, 1979?

ȘTEFAN APOSTU: În primul rînd am foarte mult de citit, să studiez noi cărți de specialitate. Îmi place, de asemenea, să citesc cărți de literatură și — hai să-ți mărturisesc un secret — îmi place literatura pentru copii. Doresc să-i învăț pe tinerii ce vin la noi în întreprindere tainele meseriei, bucuria de a munci printre oameni, de a se forma ca oameni, comuniști adevărați în mijlocul colectivului.

REP.: Dorim ca toate gîndurile dumneavoastră să se înfăptuiască și vă promitem că noi, la rîndul nostru, vom căuta să ne dovedim și mai mult dragostea de învățătură și de muncă.

Interviu realizat de pionierul LAURENȚIU STOICA

Au mai colaborat la această pagină pionierii GEANINA STANCIU, IONELIA ALBU (Rm. Sărat), ION MOISE, comuna Ziduri, ANA URSACHE, comuna Beșlii — Mînzălești.

ÎN ATENȚIA PIONIERILOR DIN JUDEȚELE OLT ȘI CONSTANȚA!

Întrucît pregătim «edițiile speciale» ale județelor **Olt** *și* **Constanța,** *pionierii din aceste două județe sînt rugați să ne trimită reportaje, informații, știri, fotografii despre realizările și acțiunile pe care ei le consideră cele mai reprezentative pentru județul lor. Pentru ca paginile să fie pregătite în timp util, aceste materiale vor fi trimise pe adresa redacției «Cutezătorii» pînă la data de* **15 februarie a.c.** *În continuare îi rugăm să se pregătească pionierii din județele* **Alba** *și* **Bacău,** *ale căror materiale le așteptăm pînă la data de* **28 februarie a.c.**

Toate corespondențele vor purta pe plic, alături de adresa redacției, mențiunea **«Ediție specială».**

1

2

3

4

SÎNTEM PIONIERI!

De curînd, noi, elevii clasei a II-a de la Școala generală nr. 163 din București am trăit evenimentul emoționant al primirii în rîndul Organizației Pionierilor. Acest moment sărbătoresc a avut loc în mijlocul muncitorilor tipografi de la Combinatul poligrafic «Casa Scînteii», al acelora care tipăresc cărțile și revistele pe care le îndrăgim. Am fost întîmpinați aici cu multă bucurie și împreună cu colegii noștri — pionieri din clasa a IV-a C — am fost conduși într-o sală festiv împodobită. În acest cadru sărbătoresc a început ceremonialul pionieresc. Momentul solemn al rostirii Angajamentului, sub faldurile drapelului, ne-a îmbujorat chipurile, asemeni purpuriului cravatei prinsă apoi la gîtul nostru. A urmat primul salut de pionier și cel dintîi «Tot înainte!». Colegii din clasa a IV-a ne-au înmînat flori și mici daruri, iar gazdele ne-au îmbrățișat, ne-au felicitat și ne-au invitat să vizităm combinatul. Cu acest prilej, am aflat lucruri interesante despre principalele etape prin care trec cărțile, revistele, ziarele pînă ajung în mîna noastră, a cititorilor. Plini de curiozitate, am adresat întrebări celor care lucrează în această mare cetate a cărții, am aflat din tainele tipăririi lor, am primit în dar reviste editate pentru noi — «Luminița», «Cutezătorii» — iar la rîndul nostru, le-am oferit gazdelor flori, florile recunoștinței noastre, ale respectului pentru munca lor. Am pornit apoi spre casă cu gîndul că poate, peste ani, unii dintre noi vom reveni aici, pentru a lucra în acest mare combinat tipografic.

Pionierii clasei a II-A, Școala generală nr. 163, București.

FOTOGRAFIA SĂPTĂMÎNII

În marea întrecere a hărniciei, a învățăturii, cele douăzeci și nouă de pioniere din clasa a VII-a A de la Casa de copii școlari din Ardud au cîștigat drapelul de grupă fruntașă. Succesul înregistrat la sfîrșitul primului trimestru — fruntașe în activitățile de muncă patriotică, sportive și cultural - artistice și fără... corigențe! — le-a sporit ambiția de a menține titlul cucerit și în următoarele două trimestre. Încadrăm în chenarul nostru de onoare această grupă de eleve harnice, entuziaste, care fac parte din marea familie a Casei de copii școlari din Ardud, județul Satu Mare.

FOTOGRAFIA SĂPTĂMÎNII

Cu multă dragoste și delicatețe — așa se apropie pionierii de șoimii patriei. Secvențele trimise de pasionații fotoreporteri de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Corabia sînt grăitoare în acest sens.

Iată-i pe purtătorii cravatei roșii cu tricolor înconjurîndu-i cu grijă, cu căldură pe frații lor mai mici, pe copiii din cămine și grădinițe. Fotoreporterii au surprins momente din frumusețea generosului simțămînt care se cheamă prietenie. Clipe emoționante au trăit deopotrivă proaspeții membri primiți în organizația Șoimii patriei (grădinița nr. 1 și căminul nr. 1) precum și pionierii care prind pe pieptul lor insigne, le oferă daruri (foto 1 și 2).

O secvență plină de gingășie — o floare pentru cel mai mic șoim al patriei oferită de un coleg din grupa mare (foto 3).

Micul și curajosul pilot cu nr. 4 este unul dintre copiii de la Căminul nr. 1 (Corabia) — invitați să învețe a conduce cartul alături de colegii lor de la Casa pionierilor și șoimilor patriei (foto 4).

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Fantezie

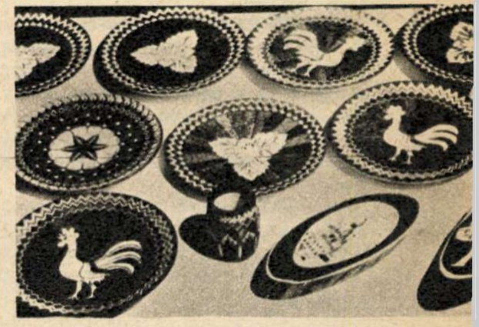

Mulți dintre voi, privind cele două imagini, veți fi încredințați că ne aflăm într-o autentică expoziție de artizanat în care sînt prezentate lucrări aparținînd unor meșteri maturi. Dar creatorii acestor lucrări — remarcabile prin bogăția motivelor decorative, varietatea formelor tradiționale, finețea execuției, nu sînt alții decît pionierii care lucrează într-un atelier de pirogravură, binecunoscut și apreciat, acela al Casei pionierilor și șoimilor patriei din Sighișoara. Lemnul se transformă prin măiestria, fantezia și talentul foarte tinerilor artiști într-o amplă paletă de obiecte de utilitate practică și de ornament. O expoziție de succes a fost și cea găzduită în incinta Întreprinderii de sticlărie și faianță din localitate, care patronează mai multe ateliere din cadrul Casei pionierilor și șoimilor patriei. Că obiectele prezentate s-au bucurat de indiscutabile aprecieri din partea vizitatorilor — foarte mulți muncitori care lucrează în această întreprindere — ne-o dovedesc și fotografiile de față.

ATELIER „2000”

În toate atelierele lor — ateliere ale cutezanţei —, pionierii au trecut la lucru. Pe mesele lor, alături de planurile construcţiei alese, îşi joacă voios, culorile **Brevetul de înscriere şi participare la ediţia a XII-a, 1979, a Concursului republican de creaţie tehnico-ştiinţifică al pionierilor şi şcolarilor.**

Cea mai mare parte a participanţilor la concurs şi-au formulat opţiunea, înscriind pe brevet numele lucrării şi secţia la care participă, iar mulţi dintre ei au şi înaintat aceste brevete consiliilor judeţene ale Organizaţiilor pionierilor sau Consiliului municipal Bucureşti.

Unii dintre cititori, mai tineri prieteni ai ştiinţei şi tehnicii, au cerut redacţiei lămuriri privind conţinutul unei secţii a concursului: secţia I — **Atelierul fanteziei.**

Desigur, cei mai în măsură să răspundă ar fi fost pionierii înşişi, cei care au onorat, la diferite ediţii ale marii întreceri a calificării şi fanteziei tehnice, această secţie. La standurile ei a fost admirată, cu mulţi ani în urmă, o binecunoscută lucrare a pionierilor băimăreni: o instalaţie minieră selenară a viitorului. Automatele instalaţiei productive, care era prezentată în machetă, funcţionau, odată cu sistemele de transport şi cele de captare a energiei solare. Ideea de avangardă, susţinută de o execuţie tehnică ireproşabilă, i-a asigurat unul dintre marile premii.

În ultimii ani s-a afirmat puternicul grup de creaţie de la Buzău, care a realizat, pentru ediţia 1976 a concursului, proiectul urbanistic **Buzăul erei comuniste** (premiul I al secţiei). Acelaşi colectiv al Casei pionierilor şi şoimilor patriei din Buzău a prezentat la ultima ediţie proiectul **Posibilităţi de valorificare a energiei valurilor.**

Dragi cititori, aveţi aici cîteva exemple strălucite de realizări pionereşti pe care imaginaţia creatoare înmagazinată în ele le-a plasat, pe bun merit, în seria lucrărilor demne de a figura într-un **Atelier al imaginaţiei tehnice orientate spre viitor.**

La **Atelierul fanteziei,** ca şi la celelalte compartimente ale Concursului de creaţie tehnico-ştiinţifică al pionierilor şi şcolarilor, sînt aşteptate lucrări a căror concepţie să deschidă realizatorilor **cale liberă spre mileniul** al **treilea.**

Această orientare, care îi stimulează pe cutezători să materializeze cu un ceas mai devreme — cu un deceniu, ori cu un secol — viitorul în creaţii ştiinţifice şi tehnice, literare şi artistice este definitorie pentru revista noastră. Aceeaşi nestăvilită atracţie pentru imaginea noastră de mîine a determinat lansarea **Atelierului 2000,** concursul revistei noastre care îi invită pe participanţi la o mare întrecere a ingeniozităţii şi fanteziei materializate în lucrări de artă plastică şi machete funcţionale pe teme de anticipaţie.

Acest **Atelier 2000** este deschis celor mai îndrăzneţe idei şi proiecte privind ştiinţa şi tehnica viitorului, viaţa de toate zilele a patriei de mîine, perspectiva tehnologică a producţiei, ca şi a transporturilor, învăţămîntului, a activităţilor culturale şi sportive din deceniile care vin. Este un atelier deschis celor pentru care **a gîndi la timpul viitor** a devenit o practică de fiecare zi, şi un angajament.

Atît Concursul de creaţie tehnico-ştiinţifică al pionierilor şi şcolarilor, în cadrul generos al căruia **Atelierul fanteziei** formează un sector definitoriu, cît şi **Atelier 2000,** întrecerea creatorilor de artă plastică şi machete funcţionale pe teme de anticipaţie, reprezintă o şcoală a gîndirii originale, angajate, a fanteziei aplicate, dublate de îndemînare şi talent, o rampă de lansare pentru fiecare cutezător.

HORIA ARAMĂ

FESTIVALUL NAŢIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI“

Concursul de creaţie tehnico-ştiinţifică al pionierilor şi şcolarilor

Alături de specialişti, din juriu au făcut parte şi pionieri. Prezenţa în juriu a pionierilor, deci a celor pentru care lucrările reprezintă opţiunile vîrstei şi cutezanţei lor a contribuit din plin la luarea unor decizii cît mai obiective. Opiniile lor poartă încărcătura faptelor, a muncii şi strădaniei de a atinge cotele înaltelor performanţe.

Pentru membrii juriului, sarcina nu a fost de loc uşoară. Fiindcă, atunci cînd te afli într-un adevărat univers al imaginaţiei şi cutezanţei, îţi este greu să decizi ce trebuie să urce pe podiumul premiilor. În atenţia participanţilor la ultima ediţie a Concursului de creaţie tehnico-ştiinţifică al pionierilor şi şcolarilor au stat deopotrivă originalitatea şi utilitatea, performanţa tehnică şi aspectul estetic. Şi, atunci cînd strădaniile miilor de pionieri tehnicieni — autori de lucrări — converg către acelaşi scop — o lucrare foarte bună —, este firesc ca alegerea să fie dificilă.

«Centrala solară — îmi spunea pioniera Mariana Dorohoi — mă face să trăiesc de pe acum în viitor, în anii cînd valorificarea energiei astrului zilei va intra în obişnuit. Dar pentru a ajunge acolo, trebuie să învăţ bine şi Panoul demonstrativ pentru studiul elementelor şi al combinaţiilor chimice mă ajută din plin.»

Intervenind în discuţie, pioniera Gabriela Iaurum a ţinut să adauge: «În ceea ce mă priveşte, apreciez în mod deosebit ingeniozitatea colegilor mei din Braşov ca şi originalitatea soluţiilor tehnice pe care le-au pus în practică la construcţia centralei solare ».

Am rămas mai multe minute în faţa celui de-al doilea exponat apreciat de pioniera Mariana Dorohoi, încercînd să pătrund cu imaginaţia dincolo de exteriorul lucrării prezentate de tinerii constructori de la Casa pionierilor şi şoimilor patriei din Giurgiu. Extrem de util pentru însuşirea chimiei, panoul demonstrativ înglobează în el o muncă mai mult decît migăloasă, căci nu este deloc simplu să legi între ele — pe baza unor scheme bine gîndite — mii de fire, să dai acestei lucrări multiple funcţionalităţi. S-au îmbinat aici, într-un mod deosebit de util, cunoştinţe de chimie, fizică, electrotehnică.

De fapt, toate lucrările prezentate atestă bogatul bagaj de cunoştinţe al celor care le-au executat. De la Casa pionierilor şi şoimilor patriei din Urziceni a poposit în expoziţie un aparat electronic pentru consult medical, căruia juriul i-a acordat o apreciere deosebită. «Constat cu satisfacţie — îmi mărturisea pioniera Gabriela Oprescu, membră a juriului — că în ultimii ani colegii mei pasionaţi de tehnică ţin să răspundă prin munca şi pasiunea lor marilor probleme ce-i preocupă pe oameni».

Remarca de mai sus ar putea fi considerată drept numitor comun al multora din lucrările cărora juriul le-a acordat premii. Sînt lucrări ce au apărut dincolo de manualul şcolar, din pasiunea pentru tehnică a celor ce şi-au pus semnăturile pe ele. Fie că este vorba de un amplificator ori de combina de recoltat sfeclă, de roboţelul-jucărie ori de ceasul automatizat ce indică electronic ora pe globul pămîntesc, de examinatorul cibernetic sau de laboratorul portabil pentru inginerul agronom, fiecare dintre acestea poartă — imprimat într-o gravură invizibilă, în chiar substanţa sa — numele celor care la Concursul de creaţie tehnico-ştiinţifică al pionierilor şi şcolarilor au oferit o sugestivă dimensiune a pasiunii pentru tehnică în rîndul purtătorilor cravatei roşii cu tricolor.

CU PIONIERII DIN JURIU, LA LUCRU

La fiecare pas, juriul a avut de apreciat un obiect, un panou, o instalaţie. Mari sau mici, acestea au avut rolul de a ne demonstra ce sînt în stare să realizeze, atunci cînd sînt îndrumaţi cu pricepere, fetele şi băieţii aflaţi la vîrsta pionieriei. O serie de exponate au smuls admiraţia oamenilor de recunoscută clasă profesională. Aceasta pentru că specialiştii din juriu i-au recunoscut în autorii lucrărilor prezentate pe apropiaţii stăpîni ai profesiilor industriale de avangardă. Marele concurs a stîrnit ambiţia elevilor în prospectarea propriilor lor înclinaţii, le-a oferit prilejul de a privi în ei înşişi omul de mîine.

Un concurs asta şi înseamnă. Şi, indiferent de numărul celor care au cîştigat trofeele puse în joc, gîndul ne poartă la faza de masă a concursului, la numărul celor care, an de an, au mărit cercul de prieteni ai tehnicii. În fiecare judeţ au apărut din ce în ce mai mulţi. «Este o bucurie fără egal — opina unul din membrii juriului — să ştiu că la şapte, la zece, la paisprezece ani băiatul acesta sau fata aceasta este familiarizată cu colofoniul topit, cu arcul de sudură, îşi limpezeşte ochii pe schemele circuitelor electronice şi pe deasupra le desprinde configuraţia materială.»

La cea de-a XI-a ediţie, Concursul de creaţie tehnico-ştiinţifică al pionierilor şi şcolarilor ne insuflă optimism. Şi ne determină să ne punem întrebarea: dar mîine? Cei aflaţi azi pe băncile şcolii vor creşte şi pasiunea de acum, contactul cu meseria poate deveni, prin firea lucrurilor, drumul spre împlinire. Numele multora dintre autorii acestor lucrări le vom mai întîlni, desigur. Căci pasiunea lor pentru tehnică nu cunoaşte un drum mai sigur şi mai frumos decît acela al afirmării, al perfecţionării. Ei văd de pe acum viitorul în care vor trăi şi vor munci. Machetele de construcţii prezente în expoziţie reprezintă cel mai bun argument în acest sens. «Aş vrea — mărturisea unul dintre pionierii din juriu — să mă plimb şi să-mi petrec timpul liber într-un parc de distracţii, cum este cel imaginat de colegii mei din Buzău». I-am precizat că acest parc a şi început să prindă viaţă că, la Buzău, pe mai multe hectare pionierii vor avea un asemenea parc, un loc ce va transpune în realitate visul şi imaginaţia lor. Ei l-au gîndit, ei vor ajuta la construcţia lui, ei se vor bucura de frumuseţea şi încîntarea acestor locuri. Şi — de ce nu? — poate că şi Beiuşul anului 2000 va arăta aşa cum şi-l imaginează pionierii astăzi, aşa cum ei doresc să fie oraşul în care vor locui, peste ani, ca oameni în toată firea. Vor trece atunci pe lîngă construcţii de care îşi vor aminti că, la început, au figurat în macheta prezentată la concurs.

Dar pionierii nu uită — şi e firesc — faptul că sînt la vîrsta copilăriei şi se bucură de întregul univers al veseliei şi entuziasmului, al jocului şi fanteziei. Ei construiesc maşini şi aparate, dar nu uită să-şi realizeze şi jucăriile pe care le doresc. Tirul electronic, căţelul cibernetic, roboţeii şi jocurile de perspicacitate au suficiente şanse de a fi multiplicate la scara producţiei.

Din miile de lucrări prezente în faza de masă a concursului, o parte au ajuns la faza republicană. Dintre acestea, cele mai bune, cele care au întrunit exigenţele juriului au primit premii şi menţiuni. Peste puţin timp aceste rezultate vor fi cunoscute de către toţi participanţii.

IOAN VOICU

Țara

Din veacuri urcă sate cu matca neoprită
Pe cer aleargă norii, zadarnic să le-nghită
Văzduhu-mi toarce doine, baladele-s în mine,
Iubirea de pămînt e crezul ce rămîne.

Trecutu-i fără moarte, mă cheamă rodnicia,
Eroii mei nu mor, își întregesc vecia
Și orice-ar face vîntul, copacul nu se smulge,
Adîncă-i rădăcina, și tot în sus se duce!...

Pămînt bogat de ani, cu rostul din vechime,
Ești casa mea de aur, ce te port în mine;
Mă-nclin în fața ta, cu gînd curat, frumos,
Cum te sărută valul de mare, credincios.

Grîul

Peste vatra noastră luminează grîul,
Așternut mereu ca un gînd de stele
Și mai sus de lacrimi rodul vieții mele
Urcă tot pămîntul și străbate rîul...

În lumini de aur se-nfășoară satul,
La cîntat de păsări auzit sub lună
Și plecați în noapte, parcă împreună,
Trec secerătorii ce-au cules înaltul...

Prof. GEORGE COROBEA
Cenaclul literar «M. Sadoveanu»
București

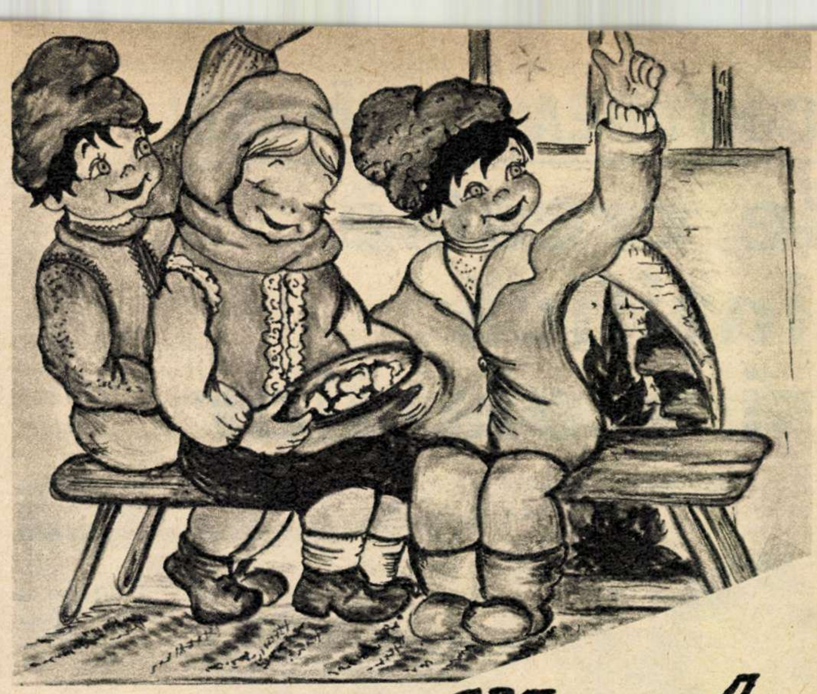

Ilustrație: VIRGINIA OANE

TINERI SCRIITORI

Săniuța

Schiță de GHEORGHE TRUȚĂ

De cîteva săptămîni ninge. N-aș putea spune cum ninge, și apoi știe toată lumea. Noi, copiii, știm că ninge frumos. Și cum să nu spui așa cînd încă de la mijlocul lui noiembrie aștepți în fiecare dimineață cu emoție. Sari de fiecare dată din așternutul cald și alergi spre fereastră. Și cînd zărești pămîntul cenușiu, gol, te întristezi, dar aceasta te face să dorești și mai mult iarna, iar cînd te gîndești că totuși ea va veni, că într-o zi ai să zărești de la fereastră pămîntul alb, te bucuri din nou. Sigur că iarna va veni!

Și într-o dimineață, cînd sari la fereastră, vezi minunea: pomi, case albe, totul alb, plin de o lumină blîndă, neobișnuită. Atunci ai jura că-i cea mai fericită zi din viață, dacă nu ți-ai aminti că și anul trecut a fost la fel... Așa aștepți iarna, în fiecare zi și, deși știi că va veni și ea, ești tot mai nerăbdător. Și vine!

Poate că n-am aștepta atît de mult iarna dacă n-ar fi dealul din marginea satului, dacă n-ar fi săniuțele. Mă întreb uneori cum ar fi iarna fără săniuș. L-am întrebat odată și pe Mihai, prietenul meu, dar el aproape că nu m-a luat în seamă: auzi, iarnă fără săniuș!

Cu cîteva săptămîni înainte de ninsoare fiecare își pune la punct «mașina». La școală numai despre asta se vorbește. Se împrumută «piese», se dau

---

ROMAN FOILETON

de VASILE NICOROVICI

✿

A doua zi, miercuri, ne aștepta un drum lung, fără escală, prin Buzău, pînă la Brașov, — distantă de peste două sute de kilometri. Am fost sculați de dimineață de Traian, care-și luase astfel misiunea de ghid în primire. Era întuneric, picoteam, dar Traian revenea mereu, îndemnîndu-ne neîncetat: «Sculați! Scoală, Trică! În excursie nu se doarme, se călătorește. De dormit o să dormim acasă. Hai! Hai!...» Și uite așa ne-am pomenit în autobuz. Profesorul Axente Crăciun îi spuse în glumă lui nea Tudor, șoferul, «să nu depășească viteza legală», ca să mai putem dormi puțin. Adevărul e că, dincolo de Brăila, ne-am dezmorțit. Poate și fiindcă soarele răsărise de-a binelea.

La ora 10 intram în Brașov, străbătînd magistrala «dintre cele două șiruri de plopi». Traian ne-a atras atenția asupra ei fiindcă «ar constitui una din emblemele orașului», ca și muntele Tîmpa, de altfel, aflat în apropiere, fapt datorită căruia i se mai spune Brașovului și «orașul de la poalele Tîmpei». Tot Traian ne-a spus că Brașovul poate fi considerat și ca «orașul timpului imprevizibil», deoarece, aflat la răscrucea atîtor văi și masive muntoase, înfățișarea cerului se schimbă de la o oră la alta. Lucru verificat de noi, chiar în cursul acelei dimineți cînd, la intrarea în oraș, găsiserăm cerul senin și pînă am ajuns la uzina «Tractorul», pe care urma s-o vizităm, s-a așternut o ploaie măruntă și deasă. «Nu vă necăjiți, ne dădu curaj profesorul Axente Crăciun, optimist ca totdeauna, pînă diseară mai vedem de două ori soarele». Ne-a mirat, însă, că autobuzul a plecat de îndată ce am coborît din el. «Unde s-a dus?» l-am întrebat pe Traian. «Pînă la internatul unde o să fim cazați. S-o lase acolo pe tovarășa dirigintă care nu se simte bine.» Auzind acestea, Mîndrilă s-a înnegrit la față. «Ce e cu tine?» îl întrebă Traian. «Crede că tovarășa dirigintă e necăjită din cauza lui» am căutat să-l lămuresc eu. Păi n-ați auzit-o aseară cînd mi-a spus: «Mîndrilă, m-ai necăjit foarte tare. O să discutăm comportarea ta la ora de dirigenție.». «Și ce, ți-i frică să răspunzi de ce ai făcut?» — îl luă la zor Traian. Dar n-a mai continuat, pentru că era ghid și a fost chemat să plece urgent, cu tovarășul profesor Axente, pînă la direcțiunea uzinei.

În fine, iată-i revenind, împreună cu un al treilea, «coleg de-al meu vechi, de breaslă», cum avea să-l recomande profesorul Axente Crăciun pe bărbatul care-i semăna, în pofida a trei deosebiri (întîia) că în loc de canadiană purta un halat gri, (a doua) că se numea Alexandru Katona, (a treia) că vorbea cu accent ardelenesc. În schimb era și el bun de glume și iubea (și el) motoarele. Ghinionul lui Traian — căci Sani-baci, nu ne-a recomandat el să-i spunem, s-a împrietenit repede cu noi și ne răspundea la întrebări ca un adevărat profesor. Așa am aflat că profesorul Axente Crăciun al nostru lucrase cîndva, în tinerețe, în uzina brașoveană: «Uite chiar la strungul ăsta!» spuse Sani-baci, arătînd una din mașinile care lucrau în hală. «Ce spui, Sani! Ăla a fost o vechitură.(Ai uitat!) îl contrazise profesorul Axente Crăciun. «Știu. Dar am vrut s-o spui tu, iar eu să adaug că pe vechitura aia, tu dădeai piese prima-ntîi. Axente a fost strungar de mare precizie!» «Și de ce i-ați dat drumul la București?!» întrebă Traian, care mergea în rînd cu Sani-baci. «Păi ce, a fost după voia noastră? Cînd ne-am dus cu primul tractor la defilare, Axente s-a îndrăgostit de Cosînzeana și acolo a rămas!» Profesorului Axente Crăciun i-a părut bine de vorbele astea, dar s-a făcut că protestează: «N-a fost așa. Mai fă-le și tu, Sani, mai scurte!» «Adică eu mint?» se prefăcu supărat, la rîndu-i, Sani-baci. «Păi dacă am luat-o pe Cosînzeana, atunci eu ce sînt, ai? Făt-Frumos?! Păi se poate?...» îl dojeni Axente Crăciun pe vechiul prieten, inveselindu-ne pe toți.

În noua hală a motoarelor, Sani-baci ne dădu pe mîna unui coleg de-al său, tot maistru, pe nume Clement Baciu, un bărbat tînăr, uscat la față, și care se uita tot timpul într-un carnet. M-am uitat peste umărul său, să văd ce-i scris acolo și n-am văzut decît cifre, multe cifre, scrise foarte mărunt. El a observat mișcarea mea și-mi întinse carnetul în fața ochilor: «Poftim! Nu-i nici o minune! E situația pe fiecare mașină, pe fiecare zi. Motorul cere precizie nu numai în execuție, dar și în organizare. Așa că tot ce mișcă în hala asta, trebuie să treacă și prin capul meu!». «Tovarășe Clement, interveni atunci Traian — colegul dumneavoastră, tovarășul Katona mi-a re-

sfaturi. Fiecare vrea ca sania lui să fie în perfectă stare, să reziste pînă la sfîrșitul iernii.

...De cîteva zile ninge, dar nu acest lucru e important. Important e faptul că azi e prima zi de săniuș. Nu mai ninge des. Doar cîte un fulg, din cînd în cînd, mai coboară spre pămînt spre bucuria celor mai mici care se îngrămădesc să-l prindă. Pe ulițele satului e larmă. Copiii se strîng din toate părțile. Într-o jumătate de oră au venit aproape toți. Mihai face prezența din priviri.

— Hai să mergem, sînt toți!

A venit și Stănică!

Stănică nu mai e în sat. Vine doar la sfîrșit de săptămînă de la oraș. Învață la un liceu de mecanică. Cînd era la școala din sat venea cu noi la toate jocurile. Nici acum nu-i altfel. A ieșit și el în uliță cu săniuța lui.

Numai că acum a crescut mult. E înalt, foarte înalt și paltonul de liceu pe care-l poartă îl face și mai înalt. Pentru cîteva clipe îl privim cu toții mirați, parcă neconvinși că ar fi el. Cei mici se uită la el de jos...

— Salut!

Se apropie zîmbitor de noi. Da, e Stănică, sigur că e Stănică. În fața lui s-au aliniat pe un singur rînd aproape toți cei prezenți. Nu i-a aliniat nimeni, dar fiecare dorește să-l vadă cît mai bine pe Stănică. Strînge mîna fiecăruia. Și celor mici. Fratele lui Marin chicotește în spate de bucurie că i-a dat și lui mîna.

— Haideți, nu mergeți?

Cum să nu mergem? Pornim cu Stănică în mijlocul nostru. E mai mare cu un cap decît cel mai înalt dintre noi.

Drumul s-a umplut de copii, de săniuțe și de zgomot. Fiecare vorbește ce vrea. Cei mari vorbesc mai încet, dar cei mici aleargă pe lîngă sănii și țipă de veselie. Din curți cîinii au început să latre, la început izolat, apoi aproape într-un glas. Tac însă după ce trecem de fiecare casă.

Nu văd, dar bănuiesc că e foarte vesel să vezi această ceată de copii de toate vîrstele în mijlocul căreia merge Stănică. Atrase de alai, cîteva bunice au ieșit în poartă și zîmbind ne întreabă unde mergem.

«La săniuș», răspund zeci de glasuri încît dacă n-ar ști dinainte unde mergem, cu siguranță că n-ar înțelege nimic.

Ajungem la pîrtie. Aici, mai mult decît pe drum, nu se mai ține nici o ordine. Fiecare aleargă cu săniuța sus, tocmai în vîrful pantei. Noi, cei mai mari, rămînem lîngă Stănică. Îl privim cum își așază săniuța, cum se pregătește. E înalt Stănică și cu paltonul pare și mai înalt. Săniuța lui e mică, încît pe lîngă el pare o coajă de nucă. Pe față îi vedem o bucurie sinceră, copilărească pe care i-o știm dintotdeauna, ascunsă acum sub un zîmbet matur. Se așază pe sanie. Paltonul o acoperă încît avem impresia că s-a așezat de-a dreptul pe zăpadă. Își ia elanul. Sania zboară pe derdeluș, sare prin cîte o groapă. Încearcă să o mînuiască în felul său, meșter. Paltonul i se tîrăște pe zăpadă, iar picioarele sînt în afara saniei. Se clatină. Îndreaptă sania într-o parte, în zăpada înaltă pînă la genunchi părăsind pîrtia. În urma lui vin multe sănii care se opresc tocmai în vale...

Se scutură de zăpadă. Zăpada i-a intrat în palton, în pantofi. Și-a scuturat și sania. Sania micuță ca o coajă de nucă. O ridică într-o singură mînă, ca pe un bulgăre de zăpadă. Coboară și se așază dincolo de pîrtie, într-o parte...

Pe pîrtie e veselie mare. Săniile vin în valuri, pîrtia nu e nici un moment liberă. Valea s-a umplut de zgomot. Pe deal cei mici încearcă să-și convingă frații că și ei pot conduce, singuri, o sanie.

Stănică nu s-a mișcat de pe sanie. Stă și privește. Citesc în ochii lui o sclipire ciudată, fosforescentă. Se ridică pentru un moment în picioare. Caută cu privirea prin mulțimea școlarilor din vîrful pantei. Zărește pe cel pe care-l căuta și-l strigă. Băiatul, de două șchioape, se răsucește pe călcîie, nedumerit. Îl vede pe Stănică și în cîteva clipe e lîngă el.

— Tu vrei să te dai cu sania?

Băiatul îl privește pentru cîteva clipe pe sub gene, neîncrezător.

— Vrei?

— Da!

Stănică ridică sania și-i dă sfoara. Băiatul încă nedumerit dar cu obrajii îmbujorați peste măsură din cauza bucuriei aleargă spre coama dealului. Stănică a rămas în același loc, în picioare, și-l privește cum aleargă. Deodată tresare și-l cheamă. Băiatul se oprește în loc. Îl ajunge. Ridică sania, o răstoarnă și-i arată ceva.

— Știi, la viraj ții bine de cîrmă. Strîns, cît poți de strîns. Dacă-i dai drumul se răstoarnă...

Băiatul dă afirmativ din cap și urcă în continuare. Stănică coboară la locul său. Rămîne împietrit, ca o statuie, cu paltonul său lung, cu căciula apăsată pe urechi.

Privește în continuare pîrtia. Așteaptă.

Băiatul s-a amestecat printre mulțimea de sănii. Acum și-a luat vînt...

Săniuța zboară, zboară...

Pe fața lui Stănică a apărut un zîmbet firav, care se lărgește mereu.

O pală de vînt izbește dinspre deal. Gulerul paltonului i se ridică, tremurînd. Ochii i s-au umplut de lacrimi. Lacrimi de ger...

— Ține de cîrmă... Ține bine!

Cuvintele se pierd în vacarmul din jur. Dar nu-i pasă de asta. Rămîne mai departe, pe margine, bucurîndu-se sincer că e alături de foștii săi tovarăși de joacă.

Îl privim în treacăt, între o coborîre și alta, îi zîmbim la fel de trecător, preocupați de bucuria copilărească ce ne absoarbe. El ne răspunde tot printr-un zîmbet, prin același zîmbet larg pe care, dacă nu l-aș cunoaște de ani de zile, așa schimbat cum e, m-aș îndoi că e al lui.

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

comandat să vă întreb despre cea mai frumoasă victorie a secției, pe care ați realizat-o de foarte curînd». Traian, deși foarte priceput în tehnică, nu știa să pună întrebări interesante. A pune o întrebare este o artă, iar o întrebare interesantă stîrnește și un răspuns interesant. Maistrul Clement, avînd același fel de a vorbi ca și Traian, răspunse foarte pe scurt și sec: — «A, da! Mașinile din hala nouă! În imensa lor majoritate, au fost realizate aici la noi, la «Tractorul». La acțiunea asta și-au adus contribuția și foarte mulți tineri...» «Băieți, și voi, fetelor, intră în vorbă și profesorul Axente Crăciun, tovarășul Clement v-a spus un lucru foarte interesant. Uzina asta a dat, acum 30 de ani, primul tractor românesc, iar de curînd a făcut un pas înainte tot atît de important. Înseamnă că acum face nu numai tractoare, ci și mașinile care pot fabrica aceste tractoare. E ca și cum, lîngă vechea uzină, s-ar mai fi adăugat una, cu profil nou... «Avînd această explicație, munca lui Clement Baciu, mi s-a părut a fi mai interesantă decît aș fi crezut-o cu două minute mai înainte. Iată ce înseamnă să știi să vorbești. Convins parcă și el de lucrul acesta, Clement Baciu, strînse carnetul în buzunar, spunînd doar: — «Asta așa este!» În schimb, cînd am ieșit pe poligonul de încercare al tractoarelor, Traian a făcut, cum se spune, senzație. Urcîndu-se în cabina celui mai mare tractor, vopsit în galben — care era compresor și excavator totodată — și obținînd învoirea șoferului, s-a apucat să poarte namila aia în toate părțile, să-i miște mădularele, încît șoferul uimit n-a vrut să creadă în ruptul capului că Traian are numai paisprezece ani. De unde le-ai învățat pe toate, ca un om mare? îl întrebă acesta. «Păi... de la un frate de al meu!» a răspuns Traian simplu și scurt. Iar eu m-am gîndit că, la urma urmei, dacă te pricepi la ceva foarte bine, te poți afirma și fără multe vorbe.

Imediat, după ce am luat masa, ne-am strîns cu toții la autobuz, nerăbdători. Din păcate, continua să plouă. Autobuzul a pornit și după un timp, Trică, nemulțumit, îl apostrofă pe Traian: «Traiane, tu ai spus că la Brașov, cerul e mereu în schimbare. Dar, eu văd că tot într-o ploaie o ține!» Și tocmai în clipa aceea, ca un făcut, s-a înseninat. Am izbucnit cu toții în rîs. Soarele lumina puternic, din mijlocul unui vălătuc de ceață, care s-a destrămat alunecînd în vale. La picioarele noastre — Brașovul, strălucind cu acoperișurile lui de țiglă, încă umede de ploaie. Nea Tudor, gînd în gînd cu noi, opri autobuzul la prima parcare. Am coborît să admirăm peisajul, bun prilej pentru Cantemir Nacu, să ne facă poze.

Cum am ajuns în Poiană, cerul deveni senin de tot, aerul — curat, împrospătat de ploaie, iar nouă ne venea să zburdăm. Dinu alergă să se dea dura prin iarbă. «Ei, ce facem? întrebă profesorul Axente Crăciun. Ne plimbăm prin Poiană sau urcăm sus cu telefericul?» «Sus e zăpadă și frig. Mai bine ne plimbăm» — propuse Laura. «Eu sînt pentru teleferic!» spuse Dinu, la care firea de sportiv precumpăni. «Sus! Sus!» îl susținură cîțiva. «Ce facem, Nacule?» — îl consultă pe ghidul de serviciu, profesorul Axente Crăciun. Nacu, încurcat, ridică din umeri. «Uite ce este, vorbi profesorul, tu rămîi cu fetele, te plimbi și faci poze. Eu îi iau pe băieți și tragem o fugă pînă sus!» «De ce numai cu băieții?» se indignară Stela și Lili, într-un glas. «Și noi sîntem pentru teleferic!» «În ordine, se adresă profesorul Axente Crăciun grupului format pentru ascensiune. Dar nu care cumva să vă fie frică, ori să nu-mi stați cum trebuie»... În teleferic, m-am pomenit alături de Lili, chiar deasupra prăpastiei, care creștea mereu. M-a luat cu amețeală, iar Lili, deși fată, n-avea nimic și rîdea de mine, spunînd că mie îmi arde de glumă. Sus, aerul era tăios, pișcător îmboldindu-ne la zbenguială. Și de astă dată, Dinu se tăvăli prin zăpadă cu atîta plăcere, încît îi molipsi și pe alți cîțiva. Eu mă uitam, de jur-împrejur, la peisajul care se lărgise mult, aducînd la orizont piscurile mari, cît niște cetăți, ale Făgărașului.

(Va urma)

CURIER LITERAR

Laura Croitoru din clasa a III-a A, Școala generală nr. 23 Iași — ne scrie că îi place mult să învețe, că a trecut clasa cu premiul I — că în tabăra de la Homorod, unde a fost în vacanța mare a văzut locuri deosebit de frumoase care «m-au îndemnat la visare și poezie». Laura ne mai scrie: «În timpul liber îmi face mare plăcere să scriu versuri sau povești în versuri. Citesc foarte mult, iar biblioteca mea are toate cărțile ce mi-au plăcut»...

Versurile pe care Laura Croitoru le așază lîngă scrisoare sînt sincere și au ceva din lumina primilor fulgi de zăpadă, deși uneori ai impresia că o ajută ori că-i poartă mîna Bardul de la Mircești. Alteori, din înalturi, pe caietul ei de școlăriță își trimite o rază Luceafărul poeziei românești ca în aceste versuri:

«Noaptea-i plină de visare...
Din palatul fermecat,
Iese fiul de-mpărat
Întîlnind pe zînă-n cale.

Și porniră mînă-n mînă
Pe a lacului lucire,
Dispărînd pe-o undă lină
Ca un vis, o nălucire»

Brîndușa Covalciuc — anul I-F, Liceul pedagogic, Botoșani — ne scrie că, deși nu mai este pionieră, a luat parte la multe activități pionierești organizate de unitatea Liceului pedagogic — că a participat cu școala la faza municipală a Festivalului Național «Cîntarea României» unde spune Brîndușa, «ne-am clasificat pe locul I cu formații care au prezentat montajul «Țară-pămînt, țară-idee», cu corul de cameră, corul mixt, grupul folk, cu brigada artistică «Oglinda adevărului», cu orchestra de muzică populară «Mugurelul» și cu orchestra simfonică. Ocupînd locul I la soliști vocali mi-am propus să culeg cîntece autentice din zonele folclorice cele mai importante ale județului». Din poeziile ei, Brîndușa ne trimite doar patru — «considerînd că la celelalte» mai trebuie să lucreze. Iată un exemplu de exigență și seriozitate — cu care sîntem întru totul de acord și cităm în întregime poezia «Dragoste de țară»

Dragostea de țară e izvor în munți,
Mînă visătoare trecînd peste frunți,
Zori de stea în rouă, albie în rîu,
Măr rotund de lună, legănat de grîu,

Dragostea de țară vine de demult,
Bate-n pieptul nostru și cînd o ascult
Mă prefac în ram, mă prefac în floare,
În albastrul mării, stejar lîngă zare.

Dragostea de țară s-o măsori nu poți
E în noi, în sînge, în fii și nepoți,
În acest pe lume minunat pămînt,
În bronz, în cuvinte, în limpede cînt.

Nume scris în suflet, nume scris în piatră,
E jarul mîndriei ocrotit pe vatră.
Dragostea de țară aici o trăiesc
Are-un singur nume, nume românesc.

Boldea Iulian, clasa a X-a C — Liceul Industrial Luduș, județul Mureș, Cotuț Simona, clasa a VI-a D, Școala generală nr. 134, București, Vițelaru Irina, clasa a VII-a, Școala generală nr. 10, Iași: încercări în parte reușite. Așteptăm în continuare vești.

COSTACHE ANTON

Ilustrație de POMPILIU DUMITRESCU

UN EXPERT ÎN NAVIGAȚIE

Schiță de OVIDIU ZOTTA

Veneau din toate părțile — mai mici, mai mari, mai pufoși, mai îndesați, și toți își atingeau ținta. Geanta lui Livică Năsturescu era o pavăză mult prea firavă pentru acest tir încrucișat de proiectilele albe care-l pocneau din toate părțile, era prăfuit de omăt din cap pînă-n picioare, pînă și sub cămașă, pe piele, simțea pulberea rece a zăpezii. Aruncau răcnind amuzați și Aurică Grigoraș, și Titi Popenici și Vichi Boiangiu, pînă și Silvia, care nu se dăduse niciodată înapoi de la asemenea divertismente. Cum să te aperi singur împotriva tuturor? Livică Năsturescu nici măcar la marile mijloace — adică la ocări sau la lovirea cuiva — nu putea recurge, întîi pentru că violența îi produsese întotdeauna silă și al doilea fiindcă aiuriții aveau pretenția că nu e vorba decît de o distracție inocentă, fără nici o intenție răutăcioasă, și poate chiar așa era.

Alergă pe trepte însoțit de ploaia bulgărilor. Atîția îl nimeriseră încît nici nu-ți puteai da seama dacă șiroaiele de pe obraji erau lacrimi sau zăpada topită. Elevul de serviciu îi bară drumul cu coada măturii:

— Cum naiba vrei să intri **în halul** *ăsta, ai uitat că există niște reguli?*

Obidit, Livică Năsturescu lăsă servieta lîngă zid și începu să-și curețe cu mîinile roșii de ger paltonul, dar unde ștergea, alt bulgăre impecabil aruncat se zdrobea de stofă. Scos din sărite, Livică se dezbrăcă, făcu paltonul ghemotoc și cu el sub braț țîșni ca la rugby pe lîngă apărător, ajungînd în oaza caldă și tihnită a coridorului.

Orele trecură pentru Livică într-o ceață murmurătoare. **Triunghiul dreptunghic înscris în... centrul vulcanului... cu ajutorul hîrtiei de turnesol... creează o frumoasă imagine poetică... datorită faptului că are oasele umplute cu aer.** *De ce mi se întîmplă toate astea doar mie? De ce sînt ales tocmai eu? De ce trebuie să cadă numai pe mine pacostea farselor, obrăzniciilor și glumelor proaste?* **Scoateți o foaie și scrieți sus, în centru...** *Cum își dau seama că mi-e teamă de ei?* **Acum, analizați fraza următoare...** *Am eu un semn special pe față, o expresie care-i provoacă? Sau o fi altceva; am citit că animalele înspăimîntate miros a frică, și atunci tigrii, leii, leoparzii se orientează și atacă la sigur. Trebuie să bat neapărat pe cineva, să dau cu pietre, să vorbesc urît ca să am parte de liniște?* **Fiți atenți la identificarea propoziției principale pentru că de ea depind...** *Toate astea, din pricină că mi-e silă de încăierări. Să mă apuc acum să-i pun nu știu cui piedică, să-l pocnesc pe altul cu fularul sau să-i bag zăpadă pe după guler? În viața mea n-am făcut asta, dar se vede că de obraznici nu scapi decît dacă ești obraznic și tu.* **Nu vă grăbiți, propozițiile subordonate sînt viclene, se ascund bine în frază.** *Ia să văd, pe cine să pun eu la punct în recreație? Vichi Boiangiu ar merita o castană în cap, ce castană, o nucă de cocos! E cel mai nesuferit și mai arogant, pînă și cu privirile te jignește. Ce palmă i-aș trage... Da, dar e sportiv, mă face praf. Eu n-am intrat la handbal ca el de la zece ani. De ce n-oi fi intrat? Puteam să fac și box, și judo... Atunci să-l înghesui prin nămeți pe Grigoraș! Îl atac pe la spate, se zăpăcește și-l tăvălesc... Nu e bine. Ar fi laș din partea mea să atac pe la spate. Popenici! E foarte potrivit! Cu ăsta chiar că n-aș avea probleme, e slab, e neîndemînatic, pac, una peste... da, dar toți profesorii țin la el, e poet, brigada artistică a luat premiul întîi cu textul scris de el, îmi urc cancelaria în cap. Motoi, da. Nici solid nu e, nici trecere n-are, e un anonim, îl apuc de mijloc și trosc cu el, la pămînt. Cine să-i sară lui Motoi în ajutor? Nimeni.* **Verificați-vă cu grijă lucrările, s-ar putea să găsiți cîte ceva care nu merge, mai aveți cinci minute.** *În definitiv, ce mi-a făcut mie Motoi?! Să mă leg de el numai pentru că e cel mai neajutorat? Ar trebui să-mi fie rușine. Săracu' Motoi, e singurul care nu mi-a căutat niciodată gîlceavă, ce-ar zice el să știe că tocmai pe spinarea lui mă gîndesc să-mi clădesc statuie! Mai bine lipsă.*

— Ce faci tu e fantezie, ca să nu zic aiureală curată, rîse Vichi Boiangiu. O corabie ca asta nu a existat niciodată.

Se terminaseră orele și, ca de obicei, Remus isprăvise desenul în carioca al unei noi corăbii. Era perfectă, și pe deasupra colorată pînă în cele mai mici amănunte, ai fi zis că e fructul multor zile de muncă, dar lui Remus îi trebuiau doar două-trei ore pentru o corabie, desena uluitor de repede și, lucru inexplicabil pentru mulți, cu cît era mai atent la altceva, de pildă, la explicațiile profesorilor, cu atît desena mai bine. De altfel, obișnuia să afirme, cu toată seriozitatea, că detaliile unei corăbii reprezentau notițele lui și că uitîndu-se la ele își reamintea lecția cuvînt cu cuvînt.

— Să luăm de exemplu pînzele, continuă Vichi, singurul care avea curajul să-l sîcîie pe Remus — și de fapt tocmai asta urmărea, nu atît să găsească defecte corăbiei cît să-și etaleze privilegiul de a-l contrazice pe autor. Pe ce bază le pui? Ai văzut vreodată o corabie?

— N-am văzut.

— Și-atunci de unde știi că trebuie să aibă, ia să văd, două, patru... opt, așa, douăsprezece pînze, deși cred că sînt mai multe și le-ai amestecat? Pe urmă, forma lor, aranjamentul pe catarge, structura navei, tot felul de abțibilduri.

— E numai un desen. Artă... și în cazul ăsta imaginația este... îndrăzni Grigoraș.

— Mă înveți pe mine estetică? **Tu?**

Toată lumea avu o expresie de mirare. Într-adevăr, cum să-l învețe Grigoraș ceva pe marele Vichi? Satisfăcut că nimeni nu-i mai ripostează, Vichi zîmbi:

— Așa, Remus. Fantezia e una, iar să-l îmbraci pe Napoleon în blugi, alta.

Rîsete domoale și fără adresă precisă; nimeni nu voia să fie văzut că-i dă dreptate lui Vichi în dauna lui Remus sau invers. Pictorul de corăbii se hotărî, în fine, să spună ceva:

— N-ai vrea să accepți ideea că mă documentez, că discut cu specialiștii?

— Nu văd pe unde-i dibuiești, navigația cu pînze și-a încheiat de mult cariera. Ia invită tu la școală un expert din ăștia. Dacă vine, îl salut în poziție de drepți și suflu dintr-un fluier, ca șefii de echipaj!

Remus luă, după obiceiul lui, trei creioane în mînă și desenă iute dar foarte precis un timonier la cîrma corăbiei. Toți fură surprinși, dar Năsturescu rămase de-a dreptul năuc: marinarul era el însuși.

— Ăsta-i omul, zise Remus, liniștit — și urmă calm, măcinîndu-le cu bună știință nervii: Păi voi pe ce lume trăiți? Sigur că specialiști în navigația cu pînza — nu mă refer la bărci, ci la marile nave — sînt foarte puțini la ora actuală, dar Livică e unul dintre ei.

Năsturescu se făcu purpuriu sub ascuțimea zecilor de priviri mirate, confuze,

7

neîncrezătoare dar, toate, pline de interes.

— Livică, urmă netulburat Remus, vă poate confirma că e o fregată rapidă, de luptă, sfîrșitul secolului XVIII, deplasament o mie două sute de tone, cinci catarge, treizeci și șase de tunuri. Nu-i așa, Livică?

Năsturescu înclină afirmativ din cap, ce putea să facă, să fi vrut și n-ar fi reușit să vorbească atît era de aiurit.

— Eu mă mir, reluă Remus, cît sînt unii oameni de ignoranți, ba mai rău, nepăsători, și nu le pasă cu ce se ocupă colegul. Păi Livică are în cap toată istoria navigației și dacă vă interesează e în corespondență cu cercetători din domeniu, o să-l invite chiar săptămîna viitoare pe cel mai bun dintre ei, așa că Vichi o să aibă prilejul să sufle foarte lung în fluierul ăla, care de fapt are un nume precis, **siflie.** *Clar, Boiangiule? Nu-i nici fluier de arbitru, nici cimpoi. Siflie veritabilă să te faci. Ți-ai dat cuvîntul, dar sigur, acum poți să-l retragi, ai scuze, nu fuseseși prevenit.*

— Nu retrag nimic, bombăni Vichi, crezi că mă duci?

— Poate ești de părere că mint, că de fapt Livică nu se pricepe la navigația cu pînze. Verifică, pune-i întrebări! Cine vrea să-i pună întrebări?

Nimeni nu se arătă dornic să pună întrebări, doar Vichi se răsti:

— Năsturescule, bagă de seamă, dacă săptămîna viitoare nu-l aduci pe amiralul ăla, e vai de pielea ta.

Acasă la Remus, Livică oftă:

— Eu ce fac acum? M-ai vîrît într-o situație... Eu nici la bărcuțe de hîrtie nu mă pricep.

— Foarte rău, omul trebuie să cunoască de toate, uite, în astea două rafturi sînt numai cărți despre corăbii, istoria navigației, întîmplări marinărești. Ia-le, citește-le și fă-i praf pe toți. Nu exclud posibilitatea să mai intri și tu într-o bibliotecă mare, ar fi timpul.

Livică se tîngui:

— Ce-ai urmărit cu scena de azi, cu toată prezentarea aia, că eu sînt, că mă ocup?...

— Păi nu ești? Nu te ocupi?

— Marinărie!...

— Lasă marinăria, ăsta-i un pretext. Ceva trebuie să faci, treaba ta, matematică, tinichigerie, balet, nu să umbli cu ochii-n pămînt și gîndurile aiurea, că de-aia te-ating toți nerozii.

— Și expert? De unde găsesc eu expert?

— Asta, bătrîne, te privește. Caută-l, n-o să te duc eu de mînă. În orice caz, o să-mi facă plăcere să-l cunosc.

Tramvaie, telefoane, instituții, autobuze, bună ziua, v-aș ruga, poate cunoașteți... Funcționari, proiectanți, ofițeri, ingineri, nu vă supărați, m-ar interesa... Ascensoare, birouri, muzee, vă mulțumesc, dar eu îl caut pe cel mai bun.

Avuseseră, ultima oră, sportul, erau îmbujorați de ger și încă nu-și scoseseră treningurile, uitaseră de ele sau poate se grăbiseră să revină în clasă pentru a nu pierde momentul eșecului — sau victoriei? — lui Livică Năsturescu. Băiatul împietrise în banca lui, nu răspundea la întrebări, nu se uita la ceas. Ședea cu ochii țintă la propriile-i mîini, încremenite pe pupitru.

— Ne mai ții mult aici? Nu dai drumul la film? zîmbi Vichi. A, ești tăcut. Poate speri că ne plictisim și plecăm! **Eu** *nu plec. Avem de încheiat o discuție, mai aștept zece minute și încep. N-o să-ți placă dar te sfătuiesc să rămîi pe loc, știi că alerg de două ori mai repede ca tine.*

Pe chipul lui Livică Năsturescu nu tresări nici un mușchi. Această retragere în sine însuși era atît de severă, atît de demnă încît, chiar dacă ulterior nu s-ar fi întîmplat nimic, imaginea lui de neobișnuită seriozitate avea să schimbe cîte ceva în comportarea multora față de el.

Dar s-a întîmplat, şi cînd uşa s-a deschis, toţi s-au ridicat involuntar în picioare, şi asta nu doar din pricina obişnuinţei politeţi ci şi sub impulsul unei comenzi interioare. Noul venit, căpitan de rangul unu, îi privea întrebător, pe sub sprîncenele grozave, de la înălţimea lui de un metru nănăzeci. Era probabil foarte bătrîn, dar cu atît mai impunător în uniforma de mare ţinută, cu stiletul argintiu aninat de centură şi partea stîngă a pieptului înstelată de decoraţii.

Vichi Boiangiu, mai repede, mult mai repede decît ar fi dorit, duse siflia la buze şi şuieră prelung onorul. Plăcut surprins, ofiţerul duse solemn mîna la şapcă. Avea să rămînă pentru toţi un mister cum de reuşise Vichi să găsească o adevărată siflie marinărească şi, mai ales, cum de o căutase fără să spună nimănui nimic. «Asta-i bună! se necăji Livică. Eu mă străduiesc, dar pînă la urmă tot Vichi e mare!»

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

BIVERB: 4, 5

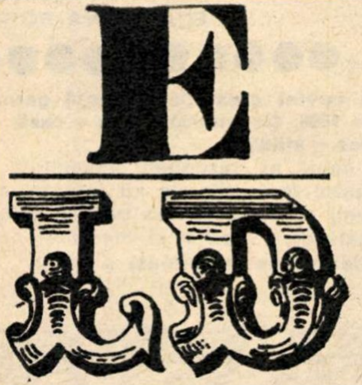

Dezlegare:
ŞUBE CALDE
ŞUB-E-CA-L-DE.

TRIVERB SPORTIV: 4, 4, 4

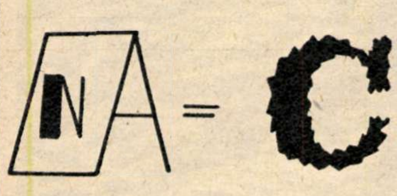

Dezlegare:
NINA FACE CROS
N-IN-A-FACE-C-ROS.

* * *

ŞTIAŢI CĂ:

...primele întreceri oficiale de săniuţă, bob şi schi din ţara noastră au fost organizate la Sinaia în 1909?

...abia în 1864 la Helsinki a avut loc primul concurs oficial de schi?

...la noi s-a înfiinţat cel dintîi club de schi în 1905?

...prima întrecere oficială de patinaj în ţara noastră a avut loc la 22 ianuarie 1883?

...la 19 februarie 1933 românii au obţinut primul titlu mondial la bob?

* * *

DIN ISTORIA CIVILIZAŢIEI

⑤

Inventarea roţii a condus la diversificarea mijloacelor de transport. Carele primitive au fost treptat înlocuite cu vehicule tot mai elegante. În 1459, parizienii fac cunoştinţă cu o construcţie ciudată. Este o cabină aşezată pe două curele solide care aveau rolul să amortizeze zdruncinăturile. Era «căruţa oscilantă» a reginei. La sfîrşitul secolului al XVI-lea apare în Germania primul vehicul cu roţi directoare, care avea să inaugureze construcţia trăsurilor moderne. În secolul al XVII-lea transporturile rutiere cunosc o înflorire rapidă. Se înfiinţează serviciile de transport public. Apar trăsuri mari, în care puteau lua loc mai multe persoane. În Parisul anului 1662 existau cinci linii de omnibuze şi se trece la instituirea unui impozit special al transporturilor, sumele astfel dobîndite fiind folosite pentru întreţinerea drumurilor. În această situaţie constructorii caută soluţii pentru îmbunătăţirea trăsurilor atît în ceea ce priveşte suspensia cît şi în direcţia confortului. Apar caleaşca, diligenţa, faetonul, cupeul, berlina, cabrioleta, şareta, brecul, landoul, care se întrec în eleganţă.

Două invenţii au contribuit la îmbunătăţirea trăsurilor în secolul al XVIII-lea. Este vorba de cutia de ungere cu ulei a roţilor, realizată de John Collinge în 1789, şi de suspensia pe arcuri eliptice care aparţine lui d'Obadiah Elliot. După aceste îmbunătăţiri, diversificarea trăsurilor în următorul secol se pierde în amănunte de rafinament, pe cît de scumpe, pe atît de inutile.

O atenţie sporită se acordă mijloacelor de transport pentru poveri. Astfel, frîna cu sabot şi blocarea roţii prin lanţ, cunoscute încă de pe vremea romanilor, sînt înlocuite printr-un sistem în care se utilizează însăşi greutatea vehiculului. În 1845 apare bandajul elastic, care, aplicat în jurul jantei, nu mai permite scufundarea roţii în sol.

Cu multe secole înainte ca trăsurile să devină o modă, oamenii au căutat să se deplaseze cu ajutorul roţii, folosind în acest scop propriile lor forţe. Realizările pe scara vehiculelor rutiere propulsate prin forţa motrice musculară sînt însă neînsemnate. Unicul vehicul de seamă din această categorie rămîne bicicleta, construcţie care astăzi ni se pare extrem de simplă, dar la a cărei perfecţionare s-a trudit mulţi ani.

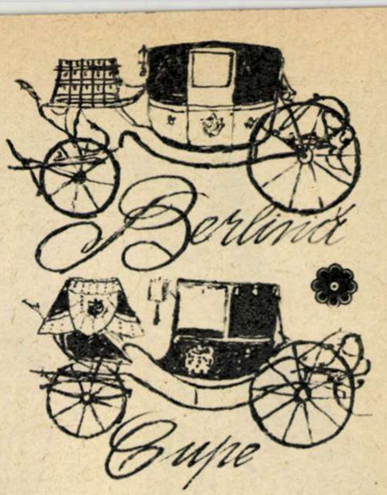

EMIL MUNTEANU-RETEVOESCU

(Va urma)

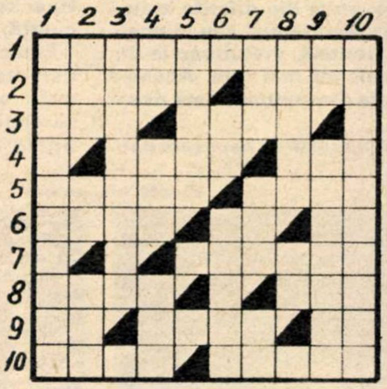

PE LÎNGĂ FOC ●●●

ORIZONTAL: 1. Poezia «La gura sobei» îi aparţine. 2. Sursă de iluminat. Primarul unui oraş turcesc. 3. Mic fluviu de coastă în Italia. Poate aprinde un foc concentrînd o rază de soare. 4. Incendiată cu «focul grecesc». Mare fluviu pe malurile căruia a înflorit o veche civilizaţie, locuitorii acestui stat sărbătorind focul în noaptea şi ziua de Anul Nou. 5. Sora lui Hephaestus, zeul focului din mitologia greacă. Fructul focului. 6. Pune la punct (pl.). Particulă incendiară...; ...din artificii! 7. A se înflăcăra. 8. Rîu (dim.). Emiţător de semnale luminoase utilizat în navigaţia aeriană sau maritimă. 9. Început. Arde ca focul. În sunetul goarnei. 10. Zgîrcit foc şi... descurcăreţ foc!

VERTICAL: 1. Oraş egiptean unde se găsea o faimoasă bibliotecă, incendiată de califul Omar I (634–644). 2. Scoate castanele din foc cu mîna altuia. Pe plită! Învăţător (abr.). 3. Autorul poeziei «Ca o făclie...» 4. Cepe! Se nasc în veselie, pocnete de bici, sunet de clopoţei şi focuri de artificii. Sportul armelor de foc. 5. Focuri de armă (sing.). 6. Udrea Andrei. Apăruţi. 7. Plantă comestibilă. Materie primă pentru un foc superficial. La festival! 8. Zeiţa căreia îi era închinat, în oraşul Efes, un celebru templu, incendiat în 356 î.e.n. de Herostrat. Nicolae Florea. 9. Zeu suprem la vechii egipteni, asimilat cu soarele. Făcută foc şi pară (pl.). 10. Înfocat, aprins.

DICŢIONAR: AIAN, ESI

GEORGETA DUMITRU

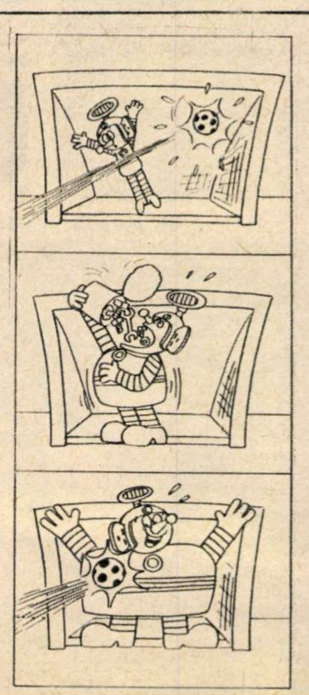

SIMION ALEXANDRESCU

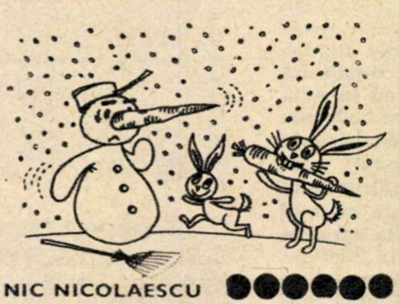

NIC NICOLAESCU

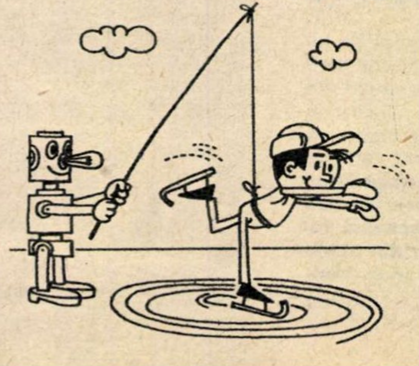

* * *

* * *

Cutezătorii

Redactor şef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor şef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil de redacţie:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
Nic Nicolaescu

Redacţia: Piaţa Scînteii nr. 1. Bucureşti 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAŢIA: Editura «Scînteia» TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, Bucureşti.

index
41033

12 pagini. 1 LEU

NATURA TREBUIE SA TRAIASCA!

Pentru copiii care trăiesc în așezările de pe coasta Bretaniei (Franța) întîmplările petrecute în urmă cu mai multe luni nu vor fi uitate niciodată. Atunci, sute și sute de elevi au lăsat clasele și au pornit, alături de părinți și profesori, spre țărmurile mării, într-o adevărată «misiune de salvare» spre a culege din nisipul îmbibat cu țiței mii și mii de păsări (pescăruși, cormorani și alte specii) al căror zbor fusese frînt de «mareea neagră» și care zăceau inerte, cu aripile grele de lichidul unsuros. Cu toate eforturile depuse de «Centrele de salvare a păsărilor» constituite atunci în așezările bretone, doar unu la sută dintre ele și-au putut relua zborul spre cuiburile lor. Presa a informat zilnic opinia publică despre lupta neîntreruptă, de multe zile și nopți, a locuitorilor bretoni pentru a salva patrimoniul biologic grav lovit. Pledoaria inițiată cu mai mulți ani în urmă de către specialiști din întreaga lume a fost reluată, făcîndu-se apel la întreaga umanitate să vegheze cu hotărîre asupra păstrării echilibrului ecologic al planetei, luptînd împotriva poluării de orice fel.

Cine a fost vinovat de pieirea păsărilor de pe coasta bretonă și, odată cu ele, a scoicilor, stridiilor, peștilor și algelor ce populau apele din apropierea țărmurilor? Petrolierul «Amoco Cadiz» care transporta spre portul Le Havre o încărcătură de 236 000 tone țiței a eșuat pe stîncile din apropierea localității Portsal, răspîndind aproape întreaga sa încărcătură în mare. În afara însemnatelor pagube materiale (în această regiune a Franței mulți localnici trăiau din acvacultură) — recolte compromise, pescari și marinari puși în imposibilitatea de a lucra, «mareea neagră» provocată de «Amoco Cadiz» a pus în pericol însăși existența vieții, atît în apele din raza țărmului breton cît și zonele de uscat considerate pînă atunci ca unele dintre cele mai mari rezervații de păsări ale Franței. De-a lungul a unsprezece ani, coasta bretonă a mai suferit șocul a altor trei «maree negre», fiecare dintre ele nimicind viețuitoarele. Astfel de exemple dramatice, care duc la periclitarea gravă a unora dintre importantele verigi ale vieții s-au petrecut și se petrec în mod frecvent. Sînt cunoscute pagubele de proporții catastrofale care au fost produse de petroliere eșuate sau accidentate și în apele Oceanului Pacific, în strîmtoarea Malacca sau în apropiere de Los Angeles (zilnic mările și oceanele lumii sînt brăzdate de circa 7 000 de nave petroliere). Sînt cunoscute de asemenea, pericolele aduse vieții de către alte numeroase forme de poluare. Boala numită «Minamata», din Japonia a îmbolnăvit nu numai peștii din ocean, ci și un mare număr de oameni. Datorită unor ape reziduale provenite din diferite industrii, deversate în Marea Mediterană sau în unele fluvii din Europa Occidentală, viețuitoarele din aceste medii au devenit tot mai rare. Acestea sînt doar cîteva aspecte din voluminosul dosar al poluării.

Pot fi luate, de către om, măsurile necesare pentru a ocroti mediul înconjurător și a păstra nealterat echilibrul ecologic și a folosi rațional resursele uscatului și ale mării? Deja au și fost puse la punct unele tehnici capabile să evite producerea unor deșeuri periculoase, instalații de epurare a apelor industriale, filtre de gaze toxice etc. Au fost proiectate, de asemenea, nave aspiratoare menite să strîngă țițeiul răspîndit în mare de către petroliere. Deocamdată, însă, aceste nave-aspiratoare s-au dovedit eficace doar pe o mare calmă și pe suprafețe restrînse. Savanții sînt însă de părere că dincolo de aceste măsuri, umanitatea este datoare să fie solidară în a păstra cît mai bine zestrea planetei, toate bogățiile vii ale biosferei, pentru generațiile viitoare.

ECATERINA ROȘCA

Dicționar ●●●●●●●●●●

Ecologie: cuvînt creat de biologul german Haeckel, în 1866, (în greacă oïkos = casă, locuință; logos = știință).

Ecologia caută să descopere ansamblul de raporturi dintre toate ființele vii (plante, animale, oameni) și mediul în care trăiesc. Scopul ecologiei este de a studia și menține condițiile de dezvoltare echilibrată a vieții.

Efecte ale poluării.

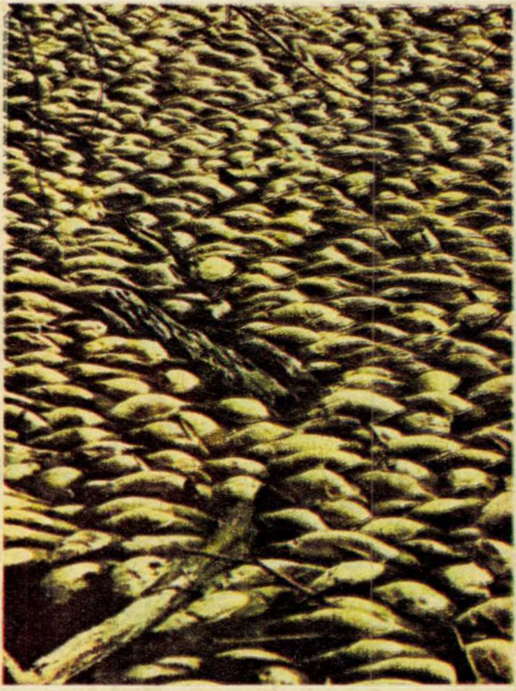

Un paradis al păsărilor: Delta Dunării.

Preludii la recolte viitoare (pag. 6)

Foto:

5

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 1 FEBRUARIE 1979, ANUL XIII (NR. 592)

FIERBINTE OMAGIU, ADÎNCĂ ANGAJARE

Asemenea unui șuvoi neîntrerupt, din toate colțurile țării continuă să sosească vibrante mesaje de aleasă prețuire, stimă, dragoste și adîncă recunoștință prin care oamenii muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități adresează tovarășului **Nicolae Ceaușescu, cu prilejul aniversării zilei de naștere, calde urări de viață lungă, sănătate și putere de muncă în rodnica și neobosita activitate ce-o desfășoară în conducerea partidului și statului, spre binele și fericirea poporului, a patriei socialiste.**

Expresii ale coeziunii întregului popor în jurul partidului, a conducătorului său iubit, a mîndriei patriotice pentru realizările dobîndite în construcția societății socialiste în **decursul ultimilor 15 ani, mesajele, felicitările oamenilor muncii se constituie totodată ca înflăcărate angajamente ale muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, tuturor categoriilor de oameni ai muncii, de a acționa** fără preget pentru înfăptuirea Programului partidului, a prevederilor Congresului al XI-lea, pentru traducerea în viață a indicațiilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Tînăra generație a patriei, care crește sub necontenita grijă a partidului și a statului, a cărei formare se bucură necontenit de îndemnurile secretarului general al partidului — cel mai mare prieten și îndrumător al **tinerei generații — și-a alăturat cu entuziasm fierbinte sentimentele de adîncă stimă** și recunoștință manifestării ample cu care țara și-a omagiat conducătorul. Consecvenți în traducerea în viață a programului **de pregătire pentru muncă și viață, — expresie pionierească a programului de construire a societății socialiste multilateral dezvoltate — pionierii și școlarii României** se află angajați în aceste prime săptămîni ale celui de-al doilea trimestru pe șantierele muncii, ale învățăturii, ale întrecerilor din cadrul Festivalului Național «Cîntarea României» și «Daciadei». Cei mai tineri revoluționari ai țării își omagiază îndrumătorul, comunistul care este **pentru ei cea mai** înaltă pildă de **cutezanță, traducînd în fapte** îndemnul **din deviza ce le-a fost încredințată: «Tot înainte!»**

LEGĂMÎNTUL PIONIERULUI

În foarte multe școli din țară are loc în aceste zile un eveniment pe care purtătorii cravatei roșii cu tricolor îl consideră unul dintre cele mai emoționante momente ale vîrstei lor: Rostirea și semnarea «Legămîntului pionierului». În fața drapelului patriei, izvorăsc din inimile lor cuvintele fierbinți care exprimă aspirațiile unei tinere generații ce nu cunoaște țel mai înalt decît acela de a-și dărui tot ce are mai bun patriei, partidului.

«Voi învăța și voi munci pentru a deveni fiu de nădejde al patriei mele — Republica Socialistă România; voi fi credincios poporului și Partidului Comunist Român; voi respecta neabătut îndatoririle pionierești».

Rostind aceste cuvinte cu profunde și bogate semnificații politice, etice și sociale și semnînd Legămîntul, pionierul urcă o nouă treaptă spre maturitate. El raportează cu acest prilej despre rezultatele sale bune la învățătură, în atelierul-școală, raportează despre realizările lui în munca patriotică. Timpul care a trecut de la primirea cravatei roșii cu tricolor este rememorat în lumina unor fapte relatate cu adîncă emoție în adunările pionierești, prilejuite de rostirea și semnarea Legămîntului. Astfel sînt evocate momentele îndeplinirii primei sarcini primite în detașament, eforturile depuse pentru autodepășire concretizate în notele tot mai bune din catalog, sînt reamintite acele fapte și momente în care prietenia, tovărășia, cinstea, omenia, responsabilitatea s-au manifestat puternic în mijlocul colectivului unit al detașamentului. Reconstituirea acestui drum în momentele solemne ale rostirii Legămîntului dovedește că pionierii se află la o vîrstă cînd încep o nouă etapă de activitate mai bogată, mai rodnică în fapte.

Legîndu-se să devină fiu de nădejde al patriei, tînăr revoluționar, pionierul făgăduiește să se dăruiască muncii cu devoțiune, să învețe să se pregătească în așa fel încît să slujească cu credință patria, poporul, Partidul Comunist Român. Fără teamă de greutăți, el învață să întîmpine noul cu inteligență, cu spirit deschis.

Rostind și semnînd Legămîntul, pionierul are mereu viu în conștiința sa exemplul de dăruire revoluționară, de muncă și de luptă dedicat patriei și poporului, triumfului socialismului și păcii, a secretarului general al partidului, președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, marele prieten și îndrumător al tinerei generații.

Rostind și semnînd Legămîntul, toți pionierii se angajează să răspundă prin fapte de muncă, prin comportare exemplară, prin înaltă conștiință patriotică grijii permanente a partidului și statului pentru copilăria bogată în bucurii, pentru condițiile deosebite de muncă și de viață care le sînt create.

INVITAȚIE LA FANTEZIE

În acest an, pentru a douăsprezecea oară, pionierii și școlarii se apleacă asupra lucrărilor destinate Concursului lor de creație științifică și tehnică. Proiectîndu-și construcțiile, realizîndu-le, ei își materializează nu numai talentul creator, nu numai hărnicia, ci și fantezia.

Dar fantezia se cade să-și pună amprenta pe acest concurs **încă de la titlu!**

Vă invităm, de aceea, dragi cititori, să participați cu toții la întrecerea în vederea găsirii unei denumiri adecvate pentru concursul nostru.

Cea mai originală,
Cea mai potrivită,
Cea mai atrăgătoare

dintre soluții va aduce ingeniosului autor un **PREMIU SPECIAL** și va fi adoptată ca titlu al Concursului de creație științifică și tehnică al pionierilor și școlarilor.

E LA COMUNIȘTI
NVĂȚĂM CUTEZANȚA

GRÎUL ȘI TRANDAFIRII

de **ȘTEFAN DIMITRIU**

„COPILĂRIE FERICITĂ"

DESEN DE Liliana Dimian clasa a VI-a, Buzău

Înainte de a se topi în cîmpie, în netezimea ei aproape netulburată, dealurile, încremenite-n rostogolirea lor geologică, își mai ridică o dată aici, spre întîlnirea cu cerul, fruntea orgolioasă. Nucii, prunii, cireșii, gutuii, mai spre vîrfuri salcîmii, adunați în pîlcuri distincte ori răspîndiți prin întinsa podgorie, pun stavilă, cu plasa lor de rădăcini încăpățînate, adînci și puternice, tendinței de zbor spre cîmpie a acestui uriaș golf de pămînt și de piatră. De la înălțimea lui, vara, lanurile de grîu se văd ca o mare de aur, tălăzuind printre panglici înguste și lungi de asfalt.

„GRÎUL DIN ACEASTĂ VARĂ"

— Noi sîntem copiii grîului, îmi spune energicul meu interlocutor. De aici, din Ulmeni, începe Bărăganul.

— Deci, jurnalul pe care-l țineți, ca să zic așa, «la zi», de doi ani, de cînd sînteți primar în această comună de la izvoarele Bărăganului, este un jurnal al grîului, încerc eu să provoc o destăinuire.

— Și al grîului, da — îmi mărturisește Gheorghe Vasile, tînărul primar al comunei Ulmeni, din județul Buzău — dar în primul rînd un jurnal al oamenilor, al faptelor lor de fiecare zi, al izbînzilor, năzuințelor, și, de ce nu, al necazurilor lor.

— Cum v-a venit ideea unui jurnal?

— Nici n-aș putea să vă spun cum. De fapt, nici nu mi-a venit dintr-o dată. Un primar se-ntîlnește cu multe lucruri în fiecare zi și dacă vrea să nu le uite, să se ocupe de ele, să le rezolve, trebuie să și le noteze undeva, într-un carnet. Așa am făcut și eu. Numai că, de la o zi la alta, aproape fără să-mi dau seama, simplele «obstacole în calea uitării» au început să «tragă» după sine comentarii din ce în ce mai amănunțite, și astfel m-am trezit că țin de fapt un jurnal.

— Și poeziile?

Tînărul din fața mea ezită o clipă.

— Cu poeziile e altceva. Sau, dacă vreți, ele sînt partea lirică a acestui jurnal.

Abia acum îmi dau seama că tufa de trandafiri, alături de care ne-am oprit pentru cîteva minute, a ridicat pînă-n vîrful spinilor ei subțiri, ca-n plină vară, trei boboci sîngerii, gata să se desfacă.

Străbatem în lung și-n lat ulițele satului, printre case frumoase, unele cu etaj, trecem pe la brutărie, pe la atelierul de mobilă pentru export, pe la grajdurile de animale, ne pierdem apoi în imensitatea cîmpului cu grîu abia răsărit, pe sub sîrmele bine strunite ale stîlpilor de înaltă tensiune.

— O bună parte din cîmpul acesta l-am arat și l-am semănat noi, cei de la primărie, îmi spune Gheorghe Vasile.

— Sînteți mecanizator? îl întreb.

— Nu. Activist de partid. Și absolvent al facultății de filologie. Dar ca primar — mi-am spus — nu-mi este îngăduit să le cer oamenilor un lucru pe care eu n-aș fi în stare să-l fac. M-am tot învîrtit într-o zi pe lîngă un tractor, pînă cînd mecanizatorul, un om bătrîn și-nțelept, s-a hotărît să mă ia-ncet și cu metodă. Am avut noroc de-un profesor bun. Pînă seara am învățat nu numai comenzile tractorului, dar și criteriile cele mai sigure pentru a putea să apreciez calitatea unei arături, a unei semănături. Iar acum, cînd campania agricolă o cere, cînd este mai important să fii în cîmp, pe tractor, ca să asiguri un schimb prelungit sau numai odihna de cîteva ceasuri a unui mecanizator, și eu, și toți ceilalți care lucrează la primărie mai punem de-o parte hîrțoagele, mai lăsăm să aștepte statisticile și evidențele, și ajutăm efectiv la bunul mers al campaniei. Să știți că este și un lucru foarte plăcut. Fără să vă mai spun că, de-acolo, de pe scaunul de tractorist, lumea se vede uneori mai bine decît de pe scaunul primarului, mai aproape de rosturile ei, nu întotdeauna ușor de descifrat.

Primarul din Ulmeni se oprește din loc în loc, se apleacă peste arătură, trece cu palma peste coama scurtă și deasă a grîului de toamnă abia răsărit.

— Se anunță un an bun! mă asigură el.

— Cam «la cît» îl apreciați? îl întreb.

— Dacă e vorba de grîu, în nici un caz sub cinci mii, îmi spune el.

— Asta e «ștacheta» Bărăganului?

— A Bărăganului de azi, îmi spune tînărul primar din Ulmeni, a Bărăganului arat de tractoare, cultivat cu semințe de mare productivitate, irigat, ierbicidat, fertilizat cu îngrășăminte chimice. Bărăganul copilăriei mele se mulțumea și cu o mie de kilograme de grîu la hectar. N-avea încotro.

Apoi, dintr-o dată:

— Dar să știți că nici acum darurile cîmpului nu vin de la sine, cum își mai închipuie unii. În agricultură, ziua de muncă durează uneori și douăzeci și patru de ore. Iar alteori mai trebuie să lupți și cu inerțiile. Să vă dau numai un exemplu. Și cu asta, iată-ne trecuți la cealaltă mare cultură a noastră — porumbul. O veche și rudimentară tehnică agricolă născuse și făcuse să capete putere de lege proverbul după care «rarul umple carul, desul umple fesul». Nu puteam să scoatem asta din mintea oamenilor și pace. A trebuit să facem apel la multă putere de convingere și la multă răbdare pînă cînd oamenii au înțeles că, în condițiile agrotehnicii actuale, strămoșescul proverb ar trebui reformulat cam așa: «Rarul umple carul, dar desul umple remorcile tractoarelor». «Omul nou» nu se naște nici el de la sine, ci din confruntarea zilnică cu viața. Și asta, desigur, nu numai în privința tehnicilor agricole.

— Cum ar arăta acest «om nou» la Ulmeni? insist eu.

— Ca în oricare alt colț de țară, îmi spune primarul abia trecut de treizeci de ani. Un om care muncește cu pasiune pentru dezvoltarea tuturor sectoarelor de producție. Un om ale cărui nevoi materiale și spirituale sporesc de la o zi la alta, ca urmare a restructurării idealului său de viață în continuă ascensiune. Și, ceea ce este mai important, un om care are și de unde, și cu ce să-și procure tot ce-și dorește. Dovadă — cei paisprezece milioane de lei încasați în anul trecut de magazinul universal din comună, care a vîndut celor cinci mii de locuitori ai Ulmeniului garnituri moderne de mobilă, covoare, îmbrăcăminte, alimente, televizoare, motociclete. Și, spre satisfacția mea deosebită, multe, foarte multe cărți. De altfel, nu cred să existe prea multe case în Ulmeni în care să nu găsești astăzi o bibliotecă, un radio, un televizor. «Omul nou» vrea să se pună la curent cu tot ce se întîmplă în jurul său, să cunoască exact locul pe care-l ocupă el în efortul general de înnoire a țării, să fie sincron cu timpul său de mari prefaceri revoluționare. Uneori, omul acesta nou își dorește chiar și o piscină, așa cum a văzut el la cinematograf. Și și-o amenajează cu multă ingeniozitate, și cu grija de a nu scoate din circuit o mică suprafață agricolă, deasupra unui grajd, spre uimirea și încîntarea întregului sat. Cazul este concret. Dar «cel vechi» din el încearcă să transforme această uimire și încîntare a semenilor în bilete de intrare de cîte un leu bucata. Și atunci intervine primarul... și-i spune ce e bine și ce nu e bine... și, ca să n-o mai lungim, poate că nu peste multă vreme, prin contribuția și cu ajutorul tuturor, vom avea aici, în Ulmeni, un ștrand ca toate ștrandurile.

Dinspre golful de piatră, cu creștetul în nori, încremenit la o margine a Bărăganului, stolurile rotitoare de păsări vestesc apropierea ninsorii. Pînă mîine, în zori, cîmpia se va acoperi cu spice moi și albe de gheață. Dar cum zorii de mîine mă vor găsi departe de-aici, va trebui să-mi imaginez, numai, bobocii aceștia de trandafir, desfăcuți cu uimire, peste stratul gros de zăpadă, sub fereastra primarului din Ulmeni.